

ANTOLÓGIA

**Terrorelhárítás és
állambiztonság
az 1970-1980-as évek
Magyarországán**

KÉSZÍTETTE:

SZ.KOVÁCS ÉVA
DR. DOBÁK IMRE
DR. MEZEI JÓZSEF

A TKP2021-NVA-18 számú projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, a TKP2021 pályázati program finanszírozásában valósult meg.

Szerzők: Sz.Kovács Éva - Dr. Dobák Imre - Dr. Mezei József

ISBN 978-963-498-709-3

© Szerzők, 2025.

© NKE Nemzetbiztonsági Intézet 2025.

Kiadja: NKE Nemzetbiztonsági Intézet

TARTALOMJEGYZÉK:

A terrorizmus fogalmi meghatározása, elméleti megközelítése	12
A terrorcselekmények jogi megközelítése	32
A terrorelhárítási feladatokban részt vevő szervezetek.....	36
Az állambiztonsági szolgálatok feladatai, és a megfogalmazott célok a terrorelhárítás kapcsán.....	39
A terrorelhárítás kapcsán folytatott megelőző, felderítő, elhárító és tájékoztató munka	44
A témakör nemzetközi vetületei	79
Fogalomtár.....	93
Irodalomjegyzék.....	97

Előszó

Jelen antológia a szocialista Magyarország [állambiztonsági szolgálatának](#) keretében működő terrorelhárítás 1970-1980-as évek iratanyagaiból válogatva kívánja bemutatni a korszakban is létező, azonban az akkori magyar társadalom számára kevésbé érezhető terrorizmus és az ellene folytatott küzdelem sajátos kérdéskörét.

Napjainkban ezen kockázat szerencsére kevésbé érinti Magyarországot, azonban a 20. században több olyan cselekmény is történt, amit ma, még a legmodernebb megközelítés szerint is terrorcselekménynek tekinthetünk. Ilyenek voltak például a Matuska Szilveszter által magányos elkövetőként végrehajtott vasúti merénylet Biatorbágnál (1931), a Polyák György és társai által elkövetett gépeltérítés (1956), a párizsi magyar követség elleni benzines palackkal, „Molotov-koktéllal” elkövetett támadás Stark Kálmán által (1958), a berni követség elleni fegyveres támadás (1958), a Pintye fivérek túszejtő akciója Balassagyarmaton (1973), vagy a budapesti metróban csőbombával végrehajtott robbantás (1989).

Napjainkra már széles körben kutatott a korabeli Belügyminisztérium állambiztonsági szerveinek tevékenysége, az állami hatalom stabilitásának fenntartása érdekében végzett munkája. A szocialista blokk tagjaként, a [hidegháború](#) feszültségeitől terhelten sajátos külső és ugyanakkor belső veszélyek és kihívások foglalkoztatták az állambiztonsági szolgálatokat, és voltak hatással az [állambiztonságra](#). Ezek között jelenik meg az 1970-es évektől Európában felerősödő terrorizmus jelensége, amely formáló hatást gyakorolt a magyar állambiztonság működésére is.

A Belügyminisztérium keretében 1962-ben létrehozott¹ és kisebb változtatásokkal 1990-ig működő állambiztonsági² szerv, a BM III. Főcsoportfőnökség, illetve az 1970-es évek második felétől az annak keretében működő III/II. (Kémelhárító) Csoportfőnökség volt a felelős az [állambiztonsági munka](#) keretében a terrorelhárítási feladatok ellátásáért.³

A Csoportfőnökségen belül a terrorcselekmények megelőzésére, felderítésére és elhárítására először 1978-ban hoztak létre önálló

¹ ÁBTL – 4.2. – 10-21/30/1962. A Magyar Népköztársaság Belügyminiszterének 0030. számú Parancsa a BM III. Főcsoportfőnökség vezetőinek kinevezéséről.

² Az 1970-es évek elején végrehajtott szervezeti átalakítás során kapta a BM III. Főcsoportfőnökség az „Állambiztonsági Szerv” elnevezést. – Forrás: Bálint László (2014): A kommunista párt öklei: Államvédelmi és állambiztonsági tisztek Szegeden és Csongrád megyében, 1944-1990. Budapest: Kárpátia Stúdió. 18.

³ ÁBTL – 4.1. – A-3007/20. Tájékoztató a kémelhárítási operatív helyzet aktuális kérdéseiről.

szervezeti elemet, egy csoportot a 8. osztályon belül, amelyet később alosztállyá, majd 1989-ben a 13. hadrendi szám alatt önálló osztállyá fejlesztettek. A szervezeti fejlődés mellett azonban megindult a terrorelhárítás módszertanának fejlődése, előtérbe kerültek a témakörre irányuló hazai és nemzetközi információgyűjtési, megosztási, vagy akár a nemzetközi együttműködéshez kapcsolódó irányok.

Figyelemmel arra, hogy a terrrorszervezetek kivétel nélkül külföldön szerveződtek teljesen indokolt és jelentős lépés volt az elhárítás területén, amikor az ezzel kapcsolatos feladatok a BM III/I. (Hírszerző) Csoportfőnökség feladatkörében is megjelentek. A III/I. Csoportfőnökség a *„nemzetközi terrorizmusra vonatkozó hírszerző”* tevékenységet szervezett formában 1976 januárjában kezdte meg. A feladatokat a III/I-2. osztály hajtotta végre. A keletkező anyagok gyűjtésére 1976. április 23-án megnyitották a *„Forrongók”* fedőnevű objektumdossziét.⁴

A terrorelhárítási feladatok elsődleges részterülete a megelőzéshez, az elhárításhoz szükséges információk megszerzésére koncentrált, azonban az információgyűjtő munka mellett a beavatkozó egységek létrehozására is szükség volt.

Az állambiztonság a terrorelhárítási tevékenység kapcsán kettős célt határozott meg:

*„- a politikai terrorizmus és banditizmus távol tartása hazánktól és a szocialista közösség többi országától;
- megelőzni a terrorista cselekmények bekövetkezését a MNK-ban és a szövetséges országok területén, valamint ezek külföldi érdekeltségei ellen.”* Lefektették az alapelveket is, amelyek a *„megelőzés, az összbelügyi jelleg, továbbá az azonnali totális megakadályozás és felszámolás”* voltak.⁵

Az összbelügyi jelleg, mint alapelv hatására a BM III/I. és a BM III/II. Csoportfőnökségek mellett a terrorelhárítással összefüggésben konkrét feladatokat kaptak még:

a) az állambiztonsági szervek közül:

- a BM III/II. Belső reakció elhárító Csoportfőnökség;
- a BM III/IV. Katonai elhárító Csoportfőnökség;
- a BM Vizsgálati Osztály;

⁴ ÁBTL – 3.2.5.–O-8-689/1. "KADRA" - Magyar vonatkozású terrorista cselekmények. Átirat III/I. Csoportfőnöktől a III. Főcsoportfőnöknek, 67/52-32/18/78. 1.

⁵ ÁBTL – 4.1. – A-3168/3. Bajor Keresztély és mtsai.: Állambiztonsági ismeretek - Elhárítási ismeretek. BM Könyvkiadó, 1988. Budapest. 15-17.

- és a budapesti és megyei elhárító szervek.
- b) a Belügyi szervek közül:
 - az BM ORFK alá rendelt rendőri szolgálatok;
 - a BM Határőrség;
 - a BM Kormányőrség;
 - és a BM Tűzoltóság Országos Parancsnoksága.⁶

A kockázat jellegére tekintettel érthető, hogy a hatékony feladatellátás érdekében számos szervezetnek kellett az elhárító tevékenységben részt vállalni. Ilyen esetekben azonban szükségessé válhat egy olyan koordináló szervezet létrehozása, amely összehangolja az érintett szervezetek feladatellátását. A vizsgált állambiztonsági időszakban ezt az „Erőd” fedőnevű, állandó koordinációs Bizottság látta el.

Az „Erőd” fedőnevű Bizottság felépítése:

- „a) a bizottság vezetője: a BM III. főcsoportfőnök-helyettese (BM III/II. csoportfőnök)*
- b) a bizottság vezetőjének helyettese: a BM országos rendőrfőkapitány közbiztonsági és közlekedési helyettese*
- c) a bizottság tagjai:*
- a BM Határőrség törzsfőnöke,
 - a BM Kormányőrség parancsnok első helyettese,
 - a BM Tűzoltóság országos parancsnok általános helyettese,
 - a BM I. főcsoportfőnök-helyettes,
 - a BM III/II. Csoportfőnökség e feladat okát ügyrendileg ellátó osztályának vezetője,
 - a BM ORFK I. Csoportfőnökség Bűnüldözési Osztály vezetője.”⁷

Az állambiztonság időszakában a BM III/II. Kémelhárító Csoportfőnökségnél az operatív munka, amelynek keretében a terrorelhárítás is folyt három, egymástól jól elkülöníthető, mégis összefüggő, alapvetően egymásra épülő szakaszra volt osztható. Ezek: a szűrő-kutató munka, az előzetes ellenőrzés és a bizalmas nyomozás.⁸

Az operatív munka alapvető része, az operatív osztályok fő feladata a szűrő-kutató munka volt⁹, amely az összes feladat 60-70 %-át tette ki,

⁶ ÁBTL – 4.1. – A-3958. Gergely Attila: A terrorcselekmények megelőzésének, felderítésének és elhárításának feladatai. Ideiglenes jegyzet, 3.

⁷ ÁBTL - 4.2 - 10 - 22/28/1982. A Magyar Népköztársaság Belügyminiszterének 28/1982. számú Parancsa a terrorcselekmények megelőzésével, felderítésével, elhárításával kapcsolatos feladatokról. 6.

⁸ ÁBTL – 4.1. – A - 3168/1. Rajnai Sándor és mtsai. Állambiztonsági ismeretek - Elhárítási ismeretek, 92.

⁹ A Belügyminisztérium III/II. Csoportfőnökség Ügyrendje. 38-28/5/1972. 19.

amely védelmi funkciója mellett, annak részeként az állambiztonság szempontjából releváns információkat hozott felszínre.¹⁰ Az operatív szervek ezt folyamatosan végezték, kiemelt célja olyan ismeretek megszerzése volt, amelyek hatáskörbe tartozó bűncselekményekre utaltak.¹¹ Amennyiben ezen tevékenység során hatáskörbe tartozó bűncselekményekre utaló információk keletkeztek, akkor azt az információ jellegétől függően előzetes ellenőrzés, vagy bizalmas nyomozás – operatív ügyek – keretében vizsgálták.¹² Az állambiztonsági szervek tehát a hatáskörükbe tartozó bűncselekményekre utaló információk megerősítését, vagy kizárását az „előzetes ellenőrzés”, vagy „bizalmas nyomozás” keretében tették meg, amelyek az operatív tevékenység legfontosabb szakaszát jelentették.¹³ Az előzetes ellenőrzés keretében történt meg az adatok kiegészítése, pontosítása és ennek részeként vizsgálták a bűncselekményre utaló információ forrásának megbízhatóságát; a jogellenes tevékenység létezését, illetve az elkövető személyét, amelyek alapján már lehetett következtetni a „bűncselekmény elkövetésére, vagy annak hiányára”.¹⁴ A jogellenes tevékenység bizonyítása, vagy megcáfolása pedig a bizalmas nyomozás keretében történt.¹⁵

Az előzetes ellenőrzés elrendelése az operatív tiszt által készített ellenőrzési terv jóváhagyásával történt, amely tartalmazta az ellenőrzés indokát, célját és feladatát, a szükséges erőket, eszközöket, módszereket, határidőket és felelősöket. Az előzetes ellenőrzés időtartama belföldi lakos esetében 2 hónap, külföldi lakos esetében 4 hónap lehetett. Indokolt esetben ezeket 2 hónappal meg lehetett hosszabbítani.¹⁶

Bizalmas nyomozást a hatáskörbe tartozó bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható ismert személy és csoport, valamint ismertté vált bűncselekmény ismeretlen tettese(i) ellen lehetett elrendelni.¹⁷ A bizalmas nyomozás megkezdéséhez is jóváhagyott határozatra volt

¹⁰ ÁBTL–1. 11. 5.–13-1301-2/75. – Emlékeztető az 1975. november 27-i III/II. Csoportfőnökség Vezetői Értekezletéről. 2.

¹¹ ÁBTL – 4.1. – A-3168/1. Rajnai Sándor és mtsai.: Állambiztonsági ismeretek - Elhárítási ismeretek. 92.

¹² A Magyar Népköztársaság Belügyminiszter helyettesének 1/1978. számú Elvi Állásfoglalása - az állambiztonsági szervek állam elleni és politikai jellegű bűncselekmények megelőzését szolgáló operatív tevékenységének értelmezésére és gyakorlatára. 1/1978. (VII.7.). 10-33/1/1978. 4.

¹³ ÁBTL – 4.2.–10-21/10/1973. 0010/1973. (VI.30.). A Magyar Népköztársaság Belügyminiszterének 0010. számú Parancsa - Az állambiztonsági szervek előzetes ellenőrző és bizalmas nyomozó munkájának szabályozása. 7.

¹⁴ Uo. 8.

¹⁵ Uo. 11.

¹⁶ Uo. 9-10.

¹⁷ ÁBTL – 4.2. – 10-21/10/1973. 0010/1973. (VI.30.). A Magyar Népköztársaság Belügyminiszterének 0010. számú Parancsa - Az állambiztonsági szervek előzetes ellenőrző és bizalmas nyomozó munkájának szabályozása. 11.

szükség, amelynek tartalmaznia kellett: a bűncselekmény gyanújára utaló körülményeket, a gyanúsítható(k) személyi adatait, a gyanút valószínűsítő adatok elemzését, értékelését, a bizalmas nyomozás bevezetésének indokát. A bizalmas nyomozás esetén a célok elérését biztosító tervet kellett készíteni, amelyben foglaltak végrehajtásáról, valamint a megszerzett adatokról félévenként, a lényeges változásokról azonnal jelentést kellett készíteni és a vezető számára felterjeszteni. A bizalmas nyomozás időtartama 1 év volt, amelynek időtartamát 6 hónappal meghosszabbíthatták.¹⁸

Az előzetes ellenőrzéseket és a bizalmas nyomozásokat összegző éves kimutatásokban a terrorelhárítás kapcsán folytatott ellenőrzések csupán 1981-ben jelentek meg önálló alcsoportként. Azonban egy-egy személy esetében már korábban is folytattak ellenőrzéseket az „Egyéb ellenséges tevékenység” kategórián belül. Például a „FEKETÉK” fedőnevű csoportdosszié keretében már 1978-tól ellenőriztek Magyarországon tanuló jordániai, szír és libanoni diákokat terrorszervezethez tartozás gyanúja miatt.¹⁹

A terrorelhárítás kapcsán látókörbe került személyeket érintően is - adott eszköz/módszer kapcsán belső szabályzatokban meghatározott szintű vezető által engedélyezett Javaslat alapján - alkalmazhatták az állambiztonság munkatársai az Ügyrendben rögzített speciális, operatív – titkosszolgálati - eszközök és módszerek közül azokat, amelyeket a vonatkozó utasítás engedélyezett. A Javaslatban az eszköz alkalmazása szempontjából minden lényegi körülményt (az érintett személyt, az alkalmazás indokát, folyamatát, idejét, időtartamát, várható eredményét, a felelősöket...) rögzíteni kellett. A belső szabályzó szerint ezen eszközök alkalmazása nem korlátozhatta az állampolgárok törvényekben biztosított jogait.²⁰

Ezen eszközök közül a legfontosabb a „hálózat” volt, ami a szervezet által vezetett, azzal szervezetszerűen, titkosan együttműködő személyekből állt. Többek között általuk kerülhetett az operatív szerv közvetlen kapcsolatba az „ellenséggel”, például a terroristagyanús személyekkel, szervezetekkel, akiknek a tevékenységét fel kellett deríteni, szükség szerint akadályozni.²¹ Ez az eszköz több területen,

¹⁸ Uo. 16-17.

¹⁹ ÁBTL - 1.11.10. – 2. 1.-Jelentés az 1978. évi hálózati és operatív adatokról a statisztikai jelentés-kiegészítéséhez. 5.

²⁰ ÁBTL – 4.2. – 10-21/10/1973. 0010/1973. (VI.30.), A Magyar Népköztársaság Belügyminiszterének 0010. számú Parancsa - Az állambiztonsági szervek előzetes ellenőrző és bizalmas nyomozó munkájának szabályozása.

²¹ 10-21/5/1972. A Magyar Népköztársaság Belügyminiszterének 005. számú Parancsa - Az állambiztonsági szervek hálózati munkájának alapelveit tartalmazó szabályzat kiadása. 9. – Forrás: https://abparancsok.hu/sites/default/files/parancsok/10-21_5_1972.pdf. (letöltve: 2021.03.19.)

számos szerepkörben is alkalmazható volt, és rajta keresztül mélységi információgyűjtést lehetett folytatni. A hálózattal szembeni egyik elvárás az volt, hogy képes legyen az ellenséges tevékenység irányának, módszereinek megismerésére, a bűncselekmények felderítésére, bizonyítására, az állambiztonság szempontjából fontos területek, az államtitkok, a szolgálati titkok, valamint a titokhordozók védelmére és az ellenséges hírszerzésben érintett külföldi személyek, valamint magyar kapcsolatainak azonosítására.²² Elvárták továbbá tőlük, hogy a terrorcselekmények megakadályozását, akár életük árán is hajtsák végre.²³

Az állambiztonság által megszerzett információkat, azok jellege, fontossága, felhasználhatóságának céljai alapján Tájékoztatókban, Jelentésekben, Átiratokban rögzítették. Ebben a rendszerben egy fontos lépés volt, amikor az állambiztonsági szervezetek vezetőinek naprakész és pontos tájékoztatása érdekében 1979 januárjában a BM III. Főcsoportfőnökség központi, valamint a rendőr-főkapitányságok állambiztonsági szerveinél az állambiztonsági operatív tájékoztató rendszer továbbfejlesztése részeként bevezetésre került a Napi Operatív Információs Jelentések rendszere. Meghatározott témakörökben és csoportosítás szerint kellett a jelentéseket elkészíteni, amelyben természetesen a terrorelhárítás is helyet kapott. Ezekben ki kellett térni többek között a *„külképviselteink objektumai, azok vezetői, alkalmazottai és családtagjai, valamint a kiutazó magyar állampolgárok ellen történt ellenséges akciókra (terrortámadások, provokációk) azok előkészületeire...”*²⁴ Az állambiztonság például figyelemmel kísérte és összesítette az ismertté vált, a magyar külképviselteket és magyar állampolgárokat érintő terrortámadások és provokációk, vagy ezekkel való fenyegetések számát. Ez alapján az 1977-1984 közötti időszakban rögzített, a terrorelhárítás szempontjából releváns események létszámadatait az 1. táblázat mutatja.²⁵

„1977	106
1978	214
1979	332
1980	405

²² ÁBTL - 4.2. - 10 - 27/8/1983. A Magyar Népköztársaság Belügyminiszter-helyettesének 8/1983. számú Intézkedése a népgazdaság és a társadalmi tulajdon védelmével kapcsolatos belügyi feladatok szabályozásáról szóló 10/1983. BM számú utasítás végrehajtásáról. 6.

²³ ÁBTL - 4. 2. 10-21/5/1972., A Magyar Népköztársaság belügyminiszterének 005. számú Parancsa - Az állambiztonsági szervek hálózati munkájának alapelveit tartalmazó szabályzat kiadása. 27.

²⁴ A Magyar Népköztársaság Belügyminiszter - helyettesének 22/1978. számú Intézkedése - az állambiztonsági tájékoztató rendszer továbbfejlesztéséről szóló 22/1978. számú miniszteri parancs végrehajtására. 22/1978. (XI.2.). 10-27/22/1978. 3-4.

²⁵ ÁBTL - 4.1. - A-3168/3. Bajor Keresztély és mtsai.: Állambiztonsági ismeretek - Elhárítási ismeretek. BM Könyvkiadó, 1988. Budapest. 41.

1981	294
1982	223
1983	291
1984	685 (ebből 3 robbantás)"

1. táblázat: Az 1977-1984 közötti időszakban rögzített, a terrorelhárítás szempontjából releváns események létszámadatai

A magyar állambiztonság, a szervezetszerű feladatellátása részeként, az ország politikai berendezkedésének és az ebből adódó sajátos működési mechanizmusainak megfelelően kialakította saját nézőpontját a terrorizmus kapcsán. Megalkották annak fogalmi hátterét, szakmai megállapításokat tettek, melynek keretében rögzítették például, hogy a „*A modern terrorizmus a szervezett bűnözés jegyeit viseli magán.*”²⁶ Az állambiztonság 1984-ben már 75 terrorszervezetet tartott nyilván.²⁷

A kiadvánnyal célunk, hogy a korszakból válogatott források (az állambiztonság működésének, műveleti tevékenységei egyes dokumentumai, történeti forrásai, esetei) megjelenítésével elősegítsük az állambiztonság működésébe ágyazott terrorelhárításhoz kapcsolódó feladatok, metodikai elemek megismerését. Mindezek – történeti előzményként – reményeink szerint hozzájárulhatnak és segíthetnek megérteni a modern biztonsági gondolkodásban és stratégiákban is kiemelt helyet betöltő terrorizmus elleni küzdelem összetett, rendszerszintű folyamatait is. A források gondolatai segíthetik a mai viszonyokkal történő összevetést, meglátni esetleg egyes folyamatokban a változatlanságot, vagy éppen a megváltozott környezethez igazodó folyamatokat.

A szöveggyűjtemény különösen hasznos lehet egyetemi hallgatók számára, akik a témakör feldolgozásához forrásként használhatják a kötetet, így segítve a korszak állambiztonsági viszonyainak jobb megértését. A dokumentumok és azok elemzése segítheti a hallgatók témakörhöz kapcsolódó ismereteinek bővülését, képesek lesznek azok kritikusabb vizsgálatára, elősegítve ezzel a korszak összetett politikai és társadalmi viszonyainak megértését.

²⁶ ÁBTL – 4.1. A-4146/126. A nemzetközi és nemzeti terrorizmus, valamint elhárításuk stratégiája és taktikája. 3.

²⁷ ÁBTL – 4.1. – A-3958. Gergely Attila: A terrorcselekmények megelőzésének, felderítésének és elhárításának feladatai. Ideiglenes jegyzet. 57-64.

A közétett források írógéppel készültek, azokat változatlan formában közöljük, azonban a magyar nyelv aktuális helyesírási és központoszási szabályai szerint kisebb módosításokat hajtottunk végre bennük.

A szöveggyűjteményben közreadott összes forrás minősítése megszűnt!

A szerzők

A terrorizmus fogalmi meghatározása, elméleti megközelítése

ÁBTL – 4.1.– A-3037. Kiegészítések és változtatások az Állambiztonsági értelmező kéziszótárhoz. 33.

„Terrorizmus (lat.): rémület, rettegés. Egyének vagy csoportok politikai célú erőszakos cselekményei. A kényszer vagy fenyegetés eszközével a társadalomban aggodalmat és bizonytalanságot akar kiváltani. Célja, hogy zavart, feszültséget idézzon elő a társadalmi, politikai életben, sőt a nemzetközi kapcsolatokban is...”

ÁBTL – 4.1. – A-3938, A terrorizmusról. 4.

„A terrorizmus fogalmán a közfelfogás az egyes állampolgárok vagy csoportjaik, szervezeteik, illetve az állam egyes vezetői vagy intézményei ellen irányuló erőszakos, kíméletlen és megfélemlítő fellépést, valamint az ilyen magatartást érti. Ennek értelmében terrorcselekménynek tekintik a politikai és társadalmi élet fontosnak tartott személyei elrablását, meggyilkolását, a különböző zsarolási akciókhoz túszok szedését, az emberrablást, a repülőgépek eltérítését, a forgalmas helyeken végrehajtott robbantásokat, a közlekedési objektumok vagy eszközök ellen irányuló romboló, kárt okozó bűnös magatartásokat...”

ÁBTL – 4.1. – A-3017/41, Koi László – Molnár Ferenc: A nemzetközi terrorizmus, a terrorcselekmények megelőzése, elhárítása. 17.

„Terrorizmuson... általában egyes személyek, kis csoportok fegyveres erőszakot alkalmazó eltorzult politikai jellegű tevékenységét értjük. Vagyis a terrorizmusnak általában torz politikai célja és tartalma van.”

„A modern terrorizmus - amely erőit tekintve többnemzetiségű, vagy egy országon belüli, de hatása nemzetközi jellegű (legalább két államra kiterjed) – olyan eltorzult, különleges hadviselési forma, politikai motivációjú és célú, szélsőségesen hatalomellenes, támadó jellegű tevékenység, amely speciális csoportok, szervezetek, vagy mozgalmak keretében erőszakos cselekmények (gyilkosság, testi sértés, emberrablás, túszszedés, rombolás, zsarolás, fenyegetés stb.) előkészítésében vagy végrehajtásában jelentkezik.”

ÁBTL – 4.1.– A-3938/13. A Terrorizmusról. Tansegédlet.
Rendőrtiszt Főiskola, 1981. Gergely Attila – Dr. Bajor Keresztély: A
terrorizmus és időszerű kérdései, 11-13.

„A terrorizmus fogalmára számos meghatározás és elmélet látott napvilágot. Ezekben jogi, ideológiai, politikai és morális érdekek jutottak kifejezésre. Ebből adódóan a terrorcselekmények tartalmára és megkülönböztetésére a következő rendezést látjuk elfogadhatónak.

a/ Az állami terrorizmus

A terrornak az a válfaja, amely céljaként az osztályállamok hatalmon lévő kormányai politikájának és tevékenységének támogatását jelöli meg, amelynek célja a félelemkeltés, a hatalom eszközökben nem válogató védelme. Ma is létezik állami terrorizmus, amely a munkásosztály felszabadulása, a népek önrendelkezése és felszabadulása ellen irányul. Az állami terrorizmus fogalmkörébe számos olyan magatartás is tartozik, amelyeket a nemzetközi jog tilt; pl. fajüldözés, faji megkülönböztetés, a népek önrendelkezési jogának vagy nemzetiségek autonómiára irányuló jogának korlátozása stb.

b/ A csoportos terrorizmus

Ezt gyakran ésszerűtlen erőszaknak állítják be, de ez – néhány pszichopata erőszakos cselekményének kivételével – általában nem felel meg a valóságnak. Minden terrorcselekménynek van célja és az elkövető ezt kifejezésre is juttatja.

A terroristák általában azt akarják, hogy sokan figyeljék őket, sokan tudjanak róluk, hallatni akarnak magukról. [...]

A terrorista szervezetek – függetlenül a jobb vagy baloldali zászlótól, reális veszélyt jelentenek minden haladó és demokratikus erő számára. A Nyugat-Európában működő ismert terrorista szervezetek, az általuk választott elnevezéstől függetlenül /vörös vagy fekete/, azoknak a fasiszta szervezeteknek az utódai, amelyeket Nürnbergben a nemzetközi bíróság bűnszövetkezetnek (sic!) minősített. Az egyes, rokontulajdonságokat mutató nyugatnémet, francia, olasz, spanyol stb. terrorista szervezetek és csoportok egymáshoz való közeledése és kapcsolatkeresése ellenére még nem jött létre egységes szervezeti kapcsolat, tervszerű koordináció, irányító csúcsszerv, vagy nemzetközi tömörülés, de a dolgok természetéből fakadóan ilyen irányba haladnak.

A csoportos terrorizmus általában irányát tekintve, elsősorban mint szervezett bűnözés veszélyezteti az államok közötti együttműködés rendszerét. A terrorista akciók egy része közvetlen veszélyt jelent az államközi kapcsolatok különböző intézményei /pl. szovjet ENSZ

képviselőt/, objektumai /pl. a Kairóban korábban működött magyar kulturális képviselő elleni támadás/ és képviselői /pl. magyar újságíró elleni inzultus/ ellen. A terrorakciók nagy részénél az emberi élet veszélyeztetéséről lehet szó /egy ember, vagy alkalomszerűen összeálló csoport/, tovább erőszakról, annak kilátásba helyezéséről. Az erőszak pszichikai ráhatással és zsarolással járhat együtt.

A terrorakciók másik támadási célja objektumok, létesítmények, járművek stb. rombolása, ennek kísérlete, vagy a vele való fenyegetőzés lehet. E bűncselekmény típusokra jellemző az előzetesen kialakult bűnszövetkezet, vagyis a szervezett bűnözés. E szervezettséget még fokozhatja a terroristák kapcsolata a szervezett alvilággal és a monopóliumokkal.

c/ Az egyéni terrorizmus

A „magányos farkas” elkövetők elszigetelt akciói sorolhatók ide. A büntetőjogi beszámíthatóság határain kívül eső elkövetőktől eltekintve ezekre elsősorban az egyéni feltűnés, a bosszú, a hatalom szerzés, vagy a megszállottság a motiváló tényező. Az ilyen akciók, bár hatásukban igen jelentősek lehetnek /pl. Reagan elnök elleni merénylet/, rendszerint a bűnügyi rendőrségen, vagy ideggyógyászati intézetben fejeződnek be.”

ÁBTL 4.1. A 3168/3. Bajor Keresztély és mtsai.: Állambiztonsági ismeretek - Elhárítási ismeretek. BM Könyvkiadó, 1988. Budapest. 5-10.

„A politikai terrorizmus és banditizmus új, veszélyesebb formáit hozta létre az imperializmus általános válságának elmélyülése, a nemzetközi osztályharc kiéleződése, az antiimperialista harcot folytató és elnyomott népek elkeseredése számos fejlődő országban. E jelenség elterjedéséhez hozzájárult még: az alvilág esetenkénti szövetsége szélsőséges nézeteket valló csoportokkal, az imperialista terrorista módszereket alkalmazó szervezetek körében, és mindenekelőtt az az imperialista törekvés, hogy a létező szocializmust destabilizálja azzal, hogy területükre átvigye a politikai terrorizmus és banditizmus különböző megnyilvánulásait. Céljuk: ezzel az, hogy a szocializmus építésének feltételeit megzavarják, nyugtalanítsák a közvéleményt, megbontsák a köznyugalmat, a közrendet. Arra törekednek, hogy kapcsolatot, esetleg valamilyen érdek és cselekvési szövetséget hozzanak létre a szocialista-ellenes erők és a szervezett bűnözés között. Komoly figyelmet érdemel a terrorizmus politikai és jogi vonatkozású elemzése is, mivel a terrorista szervezetek aktivizálódása, a terrorista

cselekmények számának szaporodása és veszélyességének fokozódása elsősorban az imperializmusnak és kiszolgálóinak a demokratikus és a haladó mozgalmak elleni támadásával, másrészt azon törekvéseikkel függnék össze, hogy rontsák a népek nemzeti felszabadító és a társadalmi haladásért vívott küzdelmeinek a hitelét. Ugyanis megalázó és sértő módon nemzetközi terrorizmusnak nevezik a dolgozóknak a szabadságért és a kizsákmányolás ellen vívott harcának különböző formáit.

A terrorizmus veszélyességét abban is meg lehet jelölni, hogy példát és ösztönzést szolgáltat az utánzásra. Ez a hatás elsősorban a bűnöző elemeknél, és a fiatalok gátlástalan, galéri jellegű csoportjainál adhat ötleteket. Az ellenséges, marginális és antiszociális elemek körében egyébként a nihilizmus talaján, elsősorban külföldi behatásra, könnyen kialakulhat az a nézet és magatartásforma, hogy a létezés egyedül elfogadható formája a tagadás és az erőszak.

A létező szocializmus országaiban - bár nem fejlődhet ki és nem terjedhet el általánosan a politikai terrorizmus és a banditizmus - de válsághelyzetekben, az osztályharc éleződésének szakaszaiban az állam- és közbiztonság átmeneti lazulása esetén számítani lehet és kell a különböző ellenforradalmi célzatú terrorcselekmények elkövetésére. A nemzetközi helyzet kedvezőtlen változásai is a terrorizmus fellendülését okozzák.

Az esetlegesen bekövetkezett terrorcselekmények következtében elforduló sebesülések, halálos áldozatok és morális károk felmérhetetlen veszteséggel járnak, az anyagi károk olykor pedig igen súlyosak. A terrorcselekmények tovább kihatnak a társadalmi, politikai életre, és zavart vagy feszültséget idézhetnek elő a nemzetközi kapcsolatokban is. Ez utóbbi következmények egyébként a terroristák előre számításba vett valódi céljaival is egybeesnek. Ezért időzítik a tervbe vett terrorcselekmény elkövetését olyan időpontra, amikor a közvélemény maximális figyelmét magukra tudják vonni és szándékaik nyilvánosságra hozásához lehetőleg nemzetközi érdeklődést tudnak kiváltani.

A tervezett terrorcselekmények eredményes megelőzése és megakadályozása fontos államközi érdekeket is szolgál, mert hozzájárul az államok közötti kölcsönös megértéshez, a békés kapcsolatok megszilárdításához, a népek és az államok közötti együttműködés erősítéséhez.

A szocialista közösség országai elleni politikai terrorizmus a támadás várható irányát tekintve kívülről (külföld) indulhat ki, vagy belső (belföldi) eredetű lehet. A támadás tárgyat tekintve szintén megkülönböztetünk hazánk elleni külföldi támadást (pl. külképviseletünk, külföldön szolgálatot teljesítő magyar állampolgár stb. ellen) vagy beföldi terrorcselekményt. Mindkét irányból kiinduló támadás elkövetői lehetnek külföldiek vagy magyar állampolgárok. A politikai terrorizmus és banditizmus a kapitalista világban napi jelenséggé vált, ezért a speciális szolgálatok feladatuk kapták a szélsőséges mozgalmak és terrorista szervezetek manipulálását az imperializmus érdekeinek megfelelően. Ezért a speciális szolgálatok beépültek egyes illegális csoportokba, központokba, vagy éppen irányításuk alatt maguk is létrehoztak terrorista szervezeteket.

Ilyen módon teremtették meg a feltételeket ahhoz a törekvésükhöz, hogy a befolyásuk alá vont, az általuk irányított vagy éppen ösztönzött terrorista szervezeteket a kommunista- és a munkásmozgalom lejaratására és a szocialista országok ellen használják fel, illetve a szocialista országokban ilyen akciók elkövetésére serkentsenek, arra kapható ellenforradalmi bűnöző elemeket.

A „nemzetközi terrorizmus” (USA terminológia a haladó mozgalmak lejaratására) elleni harc ürügyén olyan intézkedéseket hajtanak végre, amelyek a szocialista országok külképviseleteit, külföldön tartózkodó vagy ott dolgozó állampolgárait támadják. A már felvázolt manipulálással, propagandaszervezeteiket felhasználva arra törekcsenek, hogy elmosssák a határokat a nemzeti felszabadító mozgalmak igazságos harca és a baloldali jelszavakkal fellépő, de végeredményben az imperialista érdekeket szolgáló szélsőséges mozgalmak és terrorista szervezetek között. Így keltik azt a látszatot, mintha a szocialista országok támogatnák a nemzetközi közvélemény által elítélt terrorista szervezeteket és akcióikat. A Magyar Népköztársaság nemzetközi tekintélye, sokirányú és széles kapcsolatai folytán a világ számos országában működnek külképviseleteink (diplomáciai, kulturális, kereskedelmi, műszaki, közlekedési stb.) ugyanakkor több ezerre tehető azoknak a magyar állampolgároknak a száma, akik tartós kiküldetésben végzik munkájukat kapitalista országokban. Helyzetüknél fogva veszélyeztetettek a terrortámadással, banditaakciókkal szemben. Tekintve, hogy zömükben az ellenséges elhárítás ellenőrzése alatt élnek és végzik tevékenységüket, még a bűnözők támadását is úgy kell tekinteni, hogy az a helyi hatóságok hallgatónlagos beleegyezésével történik. Ugyanígy veszélyeztetett helyzetben vannak a külföldi útvonalakon közlekedő magyar személy-

és teherszállító járművek is (repülőgép, hajó, autóbusz, kamion stb.) A külföldi kapcsolatokkal rendelkező vagy nemzetközi terrorista szervezetek vezetői, tervezői, szervezői között számításba kell venni a jobboldali magyar emigráció egyes szélsőséges szervezeteit, csoportjait is, amelyek feszültség idején nagyon gyorsan aktivizálódhatnak, elsősorban külföldön levő érdekeink ellen. Hazánk földrajzi helyzete, hatalmas idegenforgalma és a jelentős számú átutazó, számos kedvező feltételét képezi annak, hogy különböző külföldi terrorista szervezetek országunk területét felhasználják tagjaik pihentetésére, kiképzésére, erőiket ide vonják ki máshonnan, ideiglenesen az őket üldöző hatóságok csapásai elől, összeköttetési csatornát működtessenek nálunk, anyagi eszközeiket magyar pénzintézetben helyezték biztonságba. A fejlődő országok hazánkban ideiglenesen tartózkodó állampolgárainak bizonyos csoportjai országuk belpolitikai ellentéteinek erőszakos lerendezését esetenként a MNK területén tervezik megoldani, vagyis összechapásuk színteréül hazánkat választják. E potenciális veszélyforrásokat - vagyis külföldön végrehajtott terrorista akció vizsgálata magyarországi szálakat is kimutathat - az is növelheti, hogy ha leszámolási terveik végrehajtására hazánk területét válasszák ki. Egy általuk végrehajtott politikai gyilkosság pedig feltétlenül zavart okoz nemzetközi kapcsolatainkban és jóhírünket rontaná. A vázolt következtetések alapját az a körülmény képezi, hogy a szerveink által eddig elfogott külföldi terroristáknál talált feljegyzések szerint, huzamosabb ideig és tervszerlen tanulmányozták határátkelőhelyeinket és az okmánykezelések szabályait, egyes kapitalista országok budapesti diplomáciai külképviseletének őrzési, védelmi rendszerét és annak áttörési lehetőségét. Az elhárításnak terrorista támadással szemben megbízható védelmet kell biztosítani a tőkés országok külképviseleti szervei részére is. Megengedhetetlen, hogy objektumaik vagy személyzetük támadás áldozatává váljon. Az un. harmadik világ országaiban végbemenő társadalmi, politikai folyamatok összetett, bonyolult és sokszor ellentmondásos volta erőteljesen érezteti hatását a nálunk tanuló külföldi diákok körében. A hazájukban végbement politikai erőviszonyoknak megfelelően polarizálódnak, és az így kialakult csoportok igen éles ideológiai-politikai harcot vívnak egymással. Egyes esetekben felmerül annak gyanúja, hogy vannak közülük, akik kapcsolatot tartanak terrorista szervezettel, vagy maguk is terroristák (esetleg fegyverrel, hamis útiokmánnyal rendelkeznek). Az imperialista propaganda és a speciális szolgálatok tevékenységének eredményeképpen elsősorban veszélyes bűnözők, kalandorvállalkozásra is hajlamos ellenforradalmi elemek, erőszakos munkakerülő, galerikbe szerveződött befolyásolható, gátlástalan fiatalok és kóros

személyiségzavarban szenvedők részéről lehet számítani terrorista akcióra hazánkban.

Hazánkban a szocializmus építésének konszolidált viszonyai közepette néhány elszigetelt, politikai célzatot nem tartalmazó, de nagy társadalmi veszélyességű és a köztörvényes bűncselekmények kategóriájába sorolható, esetenként a nyugati példákat utánzó, szerveinket provokáló, de meg nem valósított fenyegetésekben és névtelen bejelentésekben volt tisztán kimutatható terrorista cselekmény kilátásba helyezése. A terrorcselekményekkel fenyegető, névtelen bejelentések száma különösen ünnepek, évfordulók, külföldi államférfiak látogatása alkalmával emelkedik meg. A névtelen bejelentések emelkedő száma, mindenekelőtt külső hatásból fakadóan ellenséges célzattal magyarázható, mert így akarnak pánikot kelteni, az élet megszokott rendjét megzavarni és a rendőri szervek munkáját lekötni, mert minden esetben tapasztalhatják, hogy a bejelentéseket kivizsgálják az érintett szervek, és reálisnak tűnő esetekben nagyobb erők igénybevételére kerül sor, amit a lakosság is észlel. Különösen veszélyesek a repülőgépetérítésre irányuló szervezkedések, a nyugati és a déli határszakaszokon tervezett, illetve bekövetkezett kitörési kísérletek. Az utóbbiak közül néhány terrorista akció keretében zajlott le. Hasonló jellegűek a börtönzrendelési kísérletek is. Köztörvényes bűnözők börtönbüntetésük ideje alatt terrorcselekmények elkövetésére vonatkozó terveket is kovácsolnak. Bár az eddigi esteknél a vizsgálatok megnyugtató módon kizártak a szándékos bűncselekmény gyanúját, de a közvélemény egészét foglalkoztatják azok az események, amikor gázrobbanás, vagy más tömegszerencsétlenség, kommunális, vagy közlekedési vállalat működését zavaró rendkívüli esemény következik be. Ilyenkor is nélkülözhetetlen a terrorcselekmény megállapítása, vagy kizárása céljából vizsgálatunkat szakszerűen elvégezni. Irányultságát tekintve a szocialista országok - köztük hazánk - elleni terror, vagy terrorjellegű bűncselekmények, támadások külső hatásként, vagy az ellenséges propaganda eredményeként jelentkezhetnek, de ugyanakkor az indítékok között belső okok is szerepet játszhatnak, amikor az utánzásra késztető külföldi példa csak közvetett hatásként játszik szerepet.

ÁBTL – 4.1. – A-3981. Gergely Attila: Terrorizmus, politikai banditizmus, terrorcselekmények. 26-38.

„[...]

4. A terrorcselekmények típusai, végrehajtásuk módszerei és következményei

A terrorcselekmények típusai igen változatosak. A felderítés, a tervezés és az előkészítés egyre pontosabb, az alkalmazott eszközök és módszerek korszerűsödnek. A terroristák felhasználják a tudomány és a technika legújabb vívmányait. Tudatosan építenek az egyes akciók következményeire, a közvélemény figyelmének felkeltésére, az ingyen reklámra.

A terrorcselekmények főbb típusai:

a) az emberi élet elleni merényletek:

- *az emberek tömege elleni merénylet. A tömeg lehet meghatározott (pl. a bejruti USA-nagykövetség felrobbantása, itt zömmel amerikai diplomaták jelenlétével lehetett számolni) és lehet alkalomszerű (pl. a bolognai pályaudvar közönsége, vagy szállodatúznél a vendégek). A polgári repülés történetének eddigi legtöbb halálos áldozatát követelő szerencsétlenségét is közvetve terrorcselekmény okozta. 1977. március 27-én bomba robbant a Kanári szigeteken lévő Las Palmas repülőtérének utasforgalmi épületében és egy esetleges második robbantásra vonatkozó figyelmeztetésre tekintettel a repülőtér azonnal lezárták. Minden érkező gépet átirányítottak a közelben lévő Tenerife-i repülőtérre. Itt hamarosan telítettség állt elő. A bekövetkező zavarban a két felszállási engedélyre várakozó KLM Boeing-747 és Pan Am Boing-747-es típusú gépe összeütközött. A katasztrófát csak 69-en élték túl, több mint 500 turista meghalt.*
- *egy-egy kiválasztott személy elleni merénylet. Az egyik változat a fizikai megsemmisítés (pl. Schleyer az NSZK GYOSZ-elnökének kivégzése), a másik a megsebesítés (pl. olasz sajátosság a lábon lövés – il gambizarre) vagy az elrettentő célzatú megnyomorítás (Paul Getty milliomos sajtókirály unokájának a fülét vágták le).*
- *a túszejtés és az emberrablás:*
Túsz – akit a tettes valamely legális módon el nem érhető követelés kikényszerítése céljából hatalomban tart.

A bűncselekmény megvalósítása szerint megkülönböztethető:

- *a konkrét túszszedési akció: előre kiválasztott célszemély foglyul ejtése meghatározott követelések kielégítése céljából, pl. A. Moro, H-M. Schleyer stb.,*
- *a meneküléshez felhasznált túsz az, akit a tettes azért kerít és tart hatalmában, hogy elfogását megakadályozza, büntetlen távozását biztosítsa. Nem célszerűen kiválasztott személy (hacsak túszcserét nem ajánlanak fel és hajtanak végre a hatóságok), hanem az alkalom-, véletlenszerűség a meghatározó. Gyakran előfordul, hogy köztörvényes bűncselekmény végrehajtása a tettesben rejlő készletesi feszültség hatására (vagyis, hogy a bűncselekményt a közbejött akadályok ellenére is befejezze) túszszedéssé alakul át és ezzel már terrorcselekménybe torkollik az akció.*
- *a légikalózkodás: legijármű (vagy autóbusz, vonat stb.) hatalomba kerítése során a fedélzeten lévő utasok és személyzet automatikusan távozó tússzá válik és személyük kiszabadítása a tettes követelésének teljesítésétől függ.*
- *nyílt túszszedés: a tettes és a túsz ismert helyen tartózkodik,*
- *rejtett túszszedés: a tettes és a túsz ismeretlen helyen tartózkodik. A tettes vagy társa a háttérből közli követeléseit, feltételeit. Pl. Lorenz, nyugat-berlini szenátor, A. Moro stb.,*
- *a börtönbusz: a büntetésvégrehajtó intézmények beosztottai, akiket az elítéltek lefegyvereznek és hatalmukban tartanak szabadon bocsátásuk, vagy kedvezőbb fogva tartási feltételek elérése céljából.*

Az emberrablás (Kidnapping - közkeletű angol kifejezés)

Az emberrablás - viszonylagosan tömeges méretei folytán - szinte bűnöző iparág fejlődött. Ezért a londoni székhelyű neves Lloyd biztosító társaság 1983-tól külön biztosítási formát vezetett be emberrablás esetére. Ha a biztosított személyt elrabolják, a Lloyd fizeti a váltságdíjat. Ember, igen gyakran gyermek, erőszakos elrablása vagy fondorlattal való elcsalása és ezután rejtekhelyen őrzése, hogy szabadon bocsátását váltságdíj ellenében felkínálják, pl. Patricia Hearst, az USA egyik sajtómágnásának unokája, vagy Paul Getty, amerikai milliárdos unokája. Ez utóbbinak az egyik fülét levágták. E két eset különlegessége, hogy a két mágnes csemete egy ideig azonosult elrablóival és egyik-másik erőszakos akcióikban részt is vett.

[...]

A személy elleni fizikai erőszak a nyugat-európai terrorizmus jelenkori történetében fokozatosan eszkalálódott. Az első időszakban elvértve

fordult elő gyilkosság, a terrorcselekmények elsősorban a tőkés társadalom szimbolizáló objektumokra, tárgyra (áruház, állami szervek épületei, bank stb.) Irányultak, a terrorizmus második időszakában már a személy elleni akciók voltak a jellemzőek (túszejtés az elítélt társakért cserébe) és leszámolást a tőkés rend, a bűnüldözés prominens képviselőivel. A harmadik - Jelenleg is tartó -szakaszban a személyek elleni támadások irracionálissá és tömegméretűvé váltak. Nem pontosan behatárolt személyek képezik célpontjaikat, hanem végtelen emberek kisebb-nagyobb csoportjának (repülőtér, áruház, vendéglő közönsége stb.) megölése, megcsonkítása révén a közhangulat sokkolása, a hatalom provokálása a militarizálódás felé. Tehát, a politikai terrorizmus és banditizmus legrégebbi és leggyakoribb elkövetési formája a személy elleni erőszak. Az erőszak lehet fizikai és pszichológiai. Az erőszak terjedelme a megfélemlítéstől a gyilkosságig tart. A túszer általában véletlenszerűen, az emberrablás áldozata mindig tudatos személy kiválasztás alapján kerül fogságba.

- Közlekedési eszköz erőszakos hatalomba kerítése túszejtéssel vagy anélkül. Leggyakrabban légi jármű (menetrendszerű repülőgép) a támadás objektuma, de előfordul vonat (pl. Ausztriában vagy 1978-ban Hollandiában, a dél-malukai szeparatisták akciója) elfoglalása, vagy közúti jármű (kamion, utasokkal teli autóbusz, lopott személygépkocsi, katona által ellopt és vezetett harckocsi) hatalomba kerítése is. Sajnálatos, hogy hazai vonatkozásban mindegyik elkövetési típusra volt már kísérlet. Sőt, korunk terrorizmusa történetében a repülőgép-eltérítés »előfutárának« a szombathelyi belföldi járat erőszakos eltérítése tekinthető, amit 1948-ban egy disszidens csoport hajtott végre.

[...]

Légi jármű erőszakos hatalomba kerítése az európai szocialista országokban a terrorcselekmények leggyakrabban előforduló formája. Ennek különösen veszélyes esete, amikor a bűncselekményt a légierő tagja harci géppel követi el. Súlyos az is, ha nemzetközi járat repülőgépét valamely szocialista ország légterében egy másik szocialista ország állampolgára(-i) kényszeríti(.i) útirányváltásra valamelyik kapitalista országba. Légi jármű eltérítésénél nem lehet kizárni azt az esetet, hogy tőkés ország eltérített repülőgépe a szocialista ország repülőterén üzemanyag felvétel céljából leszáll. (Pl. Lufthansa gép Jugoszláviában szálljon le tankolni, fedélzetén a terroristákkal.) Ilyen esetben a helyzet

megoldása, a túsók kiszabadítása a szuverenitást gyakorló ország feladata.

b) Dolgok (tárgyak) elleni erőszak

- *Objektumok megsemmisítése, megrongálása, szabotázsakciók végrehajtása. Ezek a terrorcselekmények lehetnek figyelemfelhívó, figyelmeztető célzatúak (demonstratív robbantás), ilyenkor az elkövető csoport levélben, telefonon, a helyszínen hagyott írásbeli üzenetben a cselekményt magára vállalja és kinyilvánítja kívánságait, céljait. Más esetekben az objektum megsemmisítése, rendeltetésre alkalmatlanná tétele, pánikkeltés, zavarkeltés a társadalom életében a cél. A terrorcselekmények objektumai a leggyakrabban külképviseltek hivatali helyiségei, utazási irodák, katonai-rendőri-csendőri épületek, a munkás- és szakszervezeti mozgalom székházai, templomok (pl. 1979-ben a mekkai nagymecset), a közlekedés, a hírközlés és a közüzemek létesítményei stb. Tűzvész okozása is gyakori áruházban, szállodában, nagy forgalmú helyeken.*
- *A lopott gépkocsiban elhelyezett robbanószerkezet előszeretettel alkalmazott eszköz lett, mert olcsó, hatalmas pusztítást okoz nagy forgalmú nyilvános vagy rombolásra érzékeny objektumban, ugyanakkor az ily módon végrehajtott támadást nehéz megelőzni, a tettes(ek) kilétét megállapítani, illetve őt(őket) elfogni. Az anyagi károkon kívül sokkal jelentősebbek az általuk kiváltott államközi bonyodalmak, a gyanakvás, valamint a közvélemény sokkolása. Ha az ilyen típusú terrorcselekmények latens célja a hatalom provokálása a demokratikus intézmények korlátozásának és a militarizálásának a kikényszerítésére.*
- *Köztörvényes bűncselekmények a terrorista szervezetek fenntartásához szükséges eszközök előteremtésére. A terroristák a szervezettől rendszeres fizetést kapnak, amely a létminimum felett, de nem feltűnő életvitellel biztosítja megélhetésüket. Mobilitásuk megőrzése, rejtékhelyek, felszerelés stb. biztosítása és a tervezett akció előzetes felderítése, végrehajtása, biztosítása, az erők kivonása jelentős anyagi és technikai eszközöket emészt fel. A terrorista szervezetek döntő többsége a működéséhez szükséges eszközöket bűncselekményekből szerzi be. Pénzszerzést szolgálnak a bankrablások, a pénzszállítmányok megtámadása, a túszejtési akciók, a csempésztevékenység stb. Az eszközök megszerzését szolgálják a gépkocsilopások, katonai fegyverraktárak, fegyverkereskedések kirablása stb. A legalizálást szolgálják a*

különböző okmányszerző akciók (személyi-, úti- és gépjárműokmányok).

[...]

A terrorista szervezetek akcióit jellemzi, hogy:

- *különböző ideológiai tölthető terrorista szervezetek taktikai okokból, nézeteik különbözősége ellenére olykor koordináltan léphetnek fel, közös akciókat szervezhetnek. [...]*
- *a különböző terrorista szervezetek manipulálásában, közvetett vagy közvetlen irányításában egy nagyobb szerepet töltenek be egyes tőkésállamok kormányai, titkosszolgálatai.*
- *a nemzetközi terrorista szervezetek egy szélesebb körben, több országban telepítik erőiket, bázisaikat. Ez alól nem mentesek az európai szocialista országok sem.*
- *a célpont megválasztását, az akciók időzítését, végrehajtását, a követelések nyilvánosságra hozását úgy szervezik, hogy a legszélesebb hazai és nemzetközi visszhangot váltsák ki.*

Már a nyugati szakemberek is felfigyeltek arra a nemkívánt jelenségre, hogy a szenzációhajhász tőkés tömegkommunikációs eszközök akaratlanul is előmozdítják a terroristák céljainak elérését azzal, hogy közvetítenek, tudósítanak a rendkívüli eseményekről, terrorcselekményekről. A terroristáknak a tömegkommunikációs eszközök igénybevételével az a céljuk, hogy:

- *bebizonyítsák a hatalom tehetetlenségét, sebezhetőségét,*
- *megszerezzék a közvélemény egy részének szimpátiáját,*
- *mindezekkel polarizálódást és radikalizálódást idézzenek elő a lakosság bizonyos osztályaiban vagy csoportjaiban,*
- *a hatalmat arra kényszerítsék, hogy diszkreditálja önmagát (vagyis legyen engedékeny, vagy vállalja vétlen emberek feláldozását kockázatát),*
- *a terroristák szubjektíve hőökként szerepeljenek.*

A terrorcselekmények kritikátlan publikálása, közvetítése a televízióban azzal a hatással is jár a tőkés országokban, hogy:

- *utánzásra ösztönöz. Egyes szakírók ezt „járvány hipotézisnek” nevezik, azonban eddig bizonyítékot erre nem tudtak felmutatni. Az utánzás, ha példa másolása, vagy az alapötlet átvétele viszont vitathatatlan,*

- *fokozódik a feszültség és kiszélesedik a megfélemlítés légköre, mert bárki lehet a következő vétlen áldozat a megfélemlített tömeg pedig nyomást gyakorolhat a kormányzatra, hogy legyen „erélyesebb” és nyirbálja meg a demokratikus jogokat,*
- *a felelőtlen, nem ellenőrzött hírközlés megakadályozhatja vagy késleltetheti a veszélyhelyzet hatékony és erőszakos felszámolását, valamint veszélybe sodorhatja a túszok életét. Pl. A terroristák a rádió híreiből megtudták, hogy a birtokukba vett Lufthansa gép kapitányra, Jürgen Schumann helyzetükről értékes kódolt információt adott a rádió kapcsolatban. Ezért 1977 október 16-án, az adeni repülőtér kifutóbetonján Várakozó gépen kivégezték a kapitányt és a gépet Mogadishu felé irányították.[...]*

ÁBTL 4.1. A-2019. Az állambiztonsági szervek feladatai a nemzetközi terrorizmus elleni harcban, Nemzetközi tanácskozás jegyzőkönyve, /Prága, 1979. április 3-5/. 94-111 o. (Részletek Karasz Lajos r. vezérőrnagy miniszterhelyettes felszólalásából)

„A nemzetközi politikai terrorizmus megnyilvánulásai és elhárításának tapasztalatai a Magyar Népköztársaságban

Az imperialista²⁸ országok, az u-n- „fogyasztói társadalmak” átfogó és egyre mélyülő válsága, az éleződő osztályharc, a fellendülő felszabadító és forradalmi mozgalmak talaján, illetve kedvezőtlen mellékhatásaként mint társadalmi jelenség kialakult a politikai terrorizmus, amely fokozatosan szervezett formát, nemzetközi jelleget öltött, az elmúlt években az imperializmus fegyvertárának egyik jelentős eszközévé vált.

[...]

Az imperialista hatalmak felismerték, hogy az elnyomott népek függetlenségi és felszabadító mozgalmaiban kialakult és tevékenykedő szélsőjobb- és ultrabaloldali terrorista csoportokat saját érdekében felhasználhatják.

Egyre több konkrét adat bizonyítja, hogy az imperialista speciális szolgálatok egyes terrorista csoportokba beépülnek, vagy ilyeneket létrehoztak. Ezeket használhatják reakciós, politikai akcióik leplezésére, a baloldal, a forradalmi és felszabadító mozgalmak lejáratására, egyes vezetőik likvidálására. A terrorizmust – mint eszközt – felhasználják a különböző imperialista érdekcsoportok az egymás elleni harcban. Különösen nagy veszélyt jelent az imperialista speciális szolgálatoknak az a törekvése, hogy az általuk irányított vagy ösztönzött terrorista csoportokat a kommunista világmozgalom lejáratására, a szocialista országok ellen használják fel, továbbá, hogy a szocialista országokban olyan akciók elkövetésére ösztönözzenek. A nemzetközi terrorizmus elleni harc ürügyén olyan intézkedéseket hajtanak végre, amelyek a szocialista országok külképviseleteit, külföldön tartózkodó állampolgárait támadják. Propagandájukban pedig azt a látszatot keltik, mintha a szocialista országok titkos szolgálatai támogatnák a legszélesebb közvélemény által elítélt egyes terrorcselekményeket.

²⁸ Az értekezésben az „imperialista” és vele összefüggésben az „imperializmus” szavakat a korabeli értelmezés alapján használom. „Imperialista: Az imperializmus alapján álló, annak politikáját folytató »személy, közösség«”. Az „Imperializmus: „Hódításra, gyarmatok szerzésére, népek elnyomására és világuralomra törekvő külpolitika”. – Forrás: Bárczi Géza . – Országgh László szerk. (1959): A magyar nyelv értelmező kéziszótára. Budapest: Akadémiai Kiadó.

az utóbbi évek során végrehajtott terrorakciók fokozódtak, veszélyességük növekedett. Megalapozottnak látszik az a vélemény, hogy a jövőben még nagyobb mérvű aktivizálódásukra kell számítani főleg a haladó mozgalmak irányában.

[...]

Ennek szelleme tükröződik ma már a Magyar Népköztársaság törvénykezési rendszerében is. Az ez évben életbe lépő büntető törvény először adja konkrét megfogalmazását a terrorcselekmény és légi jármű hatalomba kerítésének törvényi tényállását s annak büntetési tételeit. A törvény büntetni rendeli a cselekményt magyar és külföldi állampolgár esetében egyaránt, függetlenül attól, hogy hol követték el azt. A törvény előírja a legsúlyosabb büntetés-kiszabást is, de lehetővé teszi, hogy korlátlanul enyhítsék annak büntetését, aki a terrorcselekményt abbahagyja mielőtt abból súlyos következmény származott volna.

[...]

Eddigi tapasztalataink szerint Magyarországon a hatás csupán néhány elszigetelt, politikai célzatot nem tartalmazó, de nagy társadalmi veszélyességű, köztörvényes bűncselekmények kategóriájába sorolható tevékenységi formában vagy a nyugati példákat utánzó szerveinket provokáló, meg nem valósított fenyegetésekben, ilyenre utaló bejelentésekben és jelzésekben nyilvánult meg.

[...]

A nemzetközi terrorizmus azonban a magyar társadalom egy egészen szűk és periférikus részére figyelmet érdemlő hatást gyakorol. Elsősorban munkakerülő „galerikba” tömörült fiatalok vagy erőszakos köztörvényes bűncselekményeket elkövetők körében találunk olyanokat, akik hajlamosak terrorcselekmények tervezésére, elkövetésére.

[...]

A harmadik világ országaiban lezajló társadalmi-politikai folyamatok erőteljesen éreztetik hatásukat a hazánkban tanuló külföldi diákok körében. A kialakult csoportosulásoknak megfelelően polarizálódnak, éles, gyakran szenvedélyes ideológiai-politikai harcot vívnak egymással. Ezek során felmerülnek olyan személyek, akiket ők maguk „terroristának” neveznek, gyanúsnak tartanak.

Viszonylag gyakran felmerül annak gyanúja egy-egy arab – elsősorban palesztin nemzetiségű – diákról, hogy fegyver van a birtokában, hamis útleveleket használ, gyanús, ellenőrizhetetlen kapcsolatot tart ellenséges személyekkel, feltehetően egy terrorszervezet tagja.

[...]

A nemzetközi jogi problémák, nyelvi és névazonosítási nehézségek, az erős konspiráció miatt az információ ellenőrzése nehéz, sok esetben majdhogymegoldhatatlan. Mindezek következtében esetenként csökken a bevezetett intézkedéseinek hatékonysága is. Pl. tiltó listára tett személyek hamis útlevéllal átlépik a határt, gyakran egy-egy kollégiumban lakó diáktársuknál szállnak meg.

Bár bizalmas nyomozások eredményeképpen a külföldi diákok körében terrorcselekményre utaló előkészületet, szándékot nem tapasztaltunk, a felsorolt jelenségek azt a potenciális veszélyt hordozzák magukban, hogy körükből egyesek terrorista akciók végrehajtására vállalkoznak, vagy annak eszközeivé válhatnak.

[...]

Nagyon felelősségteljes és igen speciális feladatok végrehajtását igénylik a hazánkba látogató azon személyiségek védelmének a biztosítása, akiket különösen veszélyeztetnek a nemzetközi terrorszervezetek. Ilyen esetek voltak pl. legutóbb Wischnewski NSZK államférfi, vagy Arafat látogatása hazánkban. Abból a reálisnak tűnő feltételezésből indulunk ki, hogy a speciálisan kiképzett terroristák számára csábító lehet egy terrorakció végrehajtása, az általuk kiszemelt személyiségek ellen egy harmadik országban, ahol azok nyílt programokon vesznek részt, viszont a terroristák a helyi biztonság szervek számára ismeretlenek.

[...]

Feltételezhető az is, hogy az imperialista speciális szolgálatok politikai megfontolásokból ösztönözhetnek ilyen akciókat. ezért ilyen látogatások alkalmából a megerősített személyi és operatív biztosításokon túl széles körű speciális preventív intézkedéseket is végrehajtunk. A látogatást megelőzően legalább egy héttel megszigorítjuk az ellenőrzést az összes határátkelőhelyeken, azzal a céllal, hogy figyelőztetett személyek, vagy hamis, lopott útlevéllal rendelkezők ne jussanak be az országba, fegyvert, robbanószert ne

hozhassanak be. Célszerű lenne az ilyen jellegű intézkedéseket kölcsönösen bevezetni a tranzit forgalomra minden esetben, mikor valamelyik testvéri szocialista országban a terroristák által különösen veszélyeztetett személyek tartózkodnak.

[...]

Ezzel párhuzamosan az országon belül megszigorítjuk mindazon magyar és külföldi állampolgár operatív ellenőrzését, akik veszélyeztethetik a védett személyiséget és biztosítjuk, hogy ne juthassanak a védett személyek közelébe. A speciális védelmi intézkedéseket alkalmazzuk a terroristák által veszélyeztetett rendezvények eseteiben is. Lehetőségeinkhez képest részt vállalunk a testvéri szocialista országokban tartott ilyen jellegű rendezvények biztosításában is. Nagyon fontos feladatunknak tartjuk, hogy lehetőségeinket maximálisan felhasználjuk annak érdekében, hogy elősegítsük a szovjet elvtársak munkáját a Moszkvai Olimpia zavartalan lebonyolításában.

[...]

Annak megelőzése érdekében, hogy a nemzetközi terrorszervezetek tevékenységüket kiterjesszék hazánkra, illetve, hogy magyar állampolgárok ilyen cselekményeket követhessenek el a Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma összes szervei részére meghatároztuk a megelőzésben vagy az esetleges kísérletek leküzdésében rájuk háruló közös és speciális feladataikat. Ezek végrehajtása, valamint a speciális feladatokra a kijelölt állomány kiképzése intenzíven folyik.

Az állambiztonsági szerv hírszerző és kémelhárító szolgálatánál külön részleget állítottunk fel a felderítő és a megelőző tevékenység végzésére, koordinálására.

A külföldi [rezidentúrákat](#), hírszerzőközpontokat és társadalmi rezidentúrákat utasítottuk a terrorizmussal kapcsolatos legális és hírszerző információk gyűjtésére, elemzésére. 1978-tól a terrorizmus és az imperialista hatalmak terror ellenei szervezetei témakörét a központ által összeállított h irigényekben szerepeltetjük.

Külképviselteink, illetve a magyar kolóniák – ezen belül rezidenturáink -védelme érdekében a hírszerzésünk és elhárításunk számára legfontosabb területeken intézkedéseket tettünk a külképviseltekre

látogat idegen személyek mozgásának és tevékenységének fokozott figyelemmel kísérésére.

Az információk gyűjtése során bebizonyosodott, hogy a titkos uton szerzett információk mellett a világ különböző részein végrehajtott terrorakciókról szóló külföldi sajtóanyagok feldolgozása és elemzése lehetővé teszi a terrorizmus fejlődési irányzatainak, a terrprista csoportok nemzetközi összefonódásának, harci módszereinek, és az ellenük folytatott harcnak a figyelemmel kísérését. Hozzájárul személyi állományuk felderítéséhez a kiutazó és huzamosan külföldön tartózkodó állampolgáraink és külképviseleti objektumaink védelméhez.

[...]

Az elhárító szerveink feladata: a megelőzés; hatékony belső védelmi rendszerek kialakítása; felkészülés olyan operatív intézkedések végrehajtására, amelyek elősegítik a bekövetkezett terror, illetve közérdekű üzemek működését zavaró akciók gyors, veszteségmentes leküzdését.

[...]

Ennek érdekében a rendelkezésünkre álló – és folyamatosan birtokunkba kerülő – adatok és információk alapján:

- nyilvántartási rendszereinkben ellenőriztük a terrorista szervezetekre, ezek tagjaira vonatkozó anyagokat, a már szereplő szervezetek és személyek adatait szükség szerint kiegészítettük, a nem szereplőket a rendelkezésre álló adatok alapján nyilvántartása vettük;*
- intézkedéseket tettünk a birtokunkba került adatok alapján a terror-tevékenységgel gyanúsítható személyek [tiltó névjegyzék](#)en történő szerepeltetésére, a Magyar Népköztársaság területére történő beutazásuk megakadályozása érdekében;*
- különböző nyugati és más országokban feltételezhetően terrorista szervezetek által ellopott útlevelekre, egyéb úti- és személyi okmányokra vonatkozó információink alapján ezen okmányok határfigyelőztetését rendeltük el annak érdekében, hogy azok felhasználásával megkísérelt beutazást a Magyar Népköztársaság területére megakadályozzuk.*

Ilyen jellegű intézkedések során az elmúlt évek folyamán – a baráti szocialista országok, elsősorban a Szovjetunió és az NDK állambiztonsági szerveitől kapott, valamint a Magyar Népköztársaság

Belügyminisztériumának operatív szervei által megszerzett információk alapján – mintegy harminc nemzetközi terrorista szervezetre és ezek több mint 122 tagjára vonatkozó információt dolgoztunk fel.

Preventív intézkedéseink eredményeként több alkalommal sikerült megakadályoznunk terrorcselekmények elkövetésének gyanúja miatt nyilvántartásunkban szereplő lopott útlevelek felhasználását megkísérlő személyek beutazását a Magyar Népköztársaság területére.

[...]

A vázolt állambiztonsági intézkedések mellet a Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma megtette a szükséges intézkedéseket mind közbiztonsági és karhatalmi, mind állambiztonsági operatív erők egységes fellépésére a politikai terrorizmus elhárítására, terrorcselekmények megelőzésére és megakadályozására, szükség esetén az ilyen jellegű akciók hatástalanítására és felszámolására.

Ezen intézkedések során felállításra kerültek olyan karhatalmi egységek, akciócsoportok, amelyek a tervszerűen végrehajtott kiképzés, a követelményeknek megfelelő, modern eszközökkel való felszereltség alapján alkalmasak esetleg bekövetkező terrorakciók felszámolására. Különös gondot fordítottunk nemzetközi forgalmat lebonyolító repülőterünk, nemzetközi vasúti és közúti útvonalaink biztosítására, elsősorban terrorcselekmények végrehajtásának megelőzése, terrorakciók lehetőségeinek kizárása tekintetében.

[...]

A nemzetközi politikai terrorizmus elleni állambiztonsági, rendőri, karhatalmi tevékenység vonatkozásában a Magyar Népköztársaság belügyminisztériumának alapvető állásfoglalása, hogy szerveink elsődleges feladata a terrorcselekmények megelőzése, a terrortevékenységre, annak előkészületeire való törekvések felderítésére irányuló hatékony operatív munka, az erre épülő akadályozó, preventív intézkedések foganatosítása.

[...]

A nemzetközi politikai terrorizmus elleni eredményesebb, hatékonyabb feladatvégzés érdekében a baráti szocialista országok Belügyminisztériumainak együttműködésének továbbfejlesztését célszerűnek és szükségesnek tartjuk.

Eddigi tapasztalataink bizonyítják, hogy közös céljaink érdekében szoros együttműködés alapján folytatott tevékenységünk minden területen nélkülözhetetlen. Ez különösen érvényes a nemzetközi terrorizmus elleni harcra.

[...]

A Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma messzemenően támogatja az e területen végzendő feladatok összehangolására, egyeztetésére és fejlesztésére irányuló kezdeményezést, a baráti állambiztonsági szervek együttműködésére való törekvést.

J a v a s o l j u k, az értekezlet foglaljon állást:

- *a nemzetközi adatbank létrehozása mellett, a nemzetközi politikai terrorszervezetek és tagjaik egységes nyilvántartási rendszerbe foglalása érdekében;*
- *a rendszeres és folyamatos információ- és adategyeztetés szükségessége mellett;*
- *hogy a résztvevő baráti országok belügyi képviselői alapvető feladatként kezelik a nyilvántartott, terrorcselekmény elkövetésével gyanúsított személyek egymás országaiba történő beutazásának megakadályozását;*
- *hogy rendszeresen kicserélik az állambiztonsági operatív szervek és a rendőri, karhatalmi egységek felkészültségének fokozása érdekében a saját és az imperialista speciális szolgálatoktól szerzett tapasztalatokat;*
- *hogy kölcsönösen tájékoztatják egymást az országaikban megvalósított, felszámolásra került, vagy egyéb formában realizálódott terror jellegű akciókról, azok elhárításának tapasztalatairól; az e célra kifejlesztett technikai eszközökről.*

[...]

Budapest, 1979. március"

A terrorcselekmények jogi megközelítése

ÁBTL – 4.1. –A-3008/54. Tájékoztató. 11-12.

„Ezen állásfoglalásoknak megfelelően a terrorcselekmények megelőzésére, megakadályozására, az ilyen cselekményeket elkövetőkkel szembeni megtorlásra minden lehetőséget, erőt eszközt és módszert fel kell használni és el kell érni, hogy hatásuk a szocialista országokba ne jusson be.

Ennek szelleme tükröződik ma a Magyar Népköztársaság törvénykezési rendszerében is. A korábbi Btk. /1961. évi. V. tv./ nem foglalkozott külön tényállásban a terrorizmussal, bár jogszabályaink akkor is biztosították az ilyen jellegű cselekmények megítélésének lehetőségét. Az 1978-ban életbe lépett Büntető Törvénykönyv először adja konkrét megfogalmazását a terrorcselekmény és a légijármű hatalomba kerítése törvényi tényállását, s adja annak büntetési tételeit is. Az új Büntető Törvénykönyv megalkotása során a törvényalkotó nagyobb összhangot teremtett a társadalmi, gazdasági viszonyok fejlődése és azok büntetőjogi védelme között. Ennek során néhány, a társadalomra nagyfokban veszélyes cselekmény megelőzése, elkövetőinek megfelelő felelősségre vonása érdekében a törvény újfajta bűncselekményeket szankcionál.

A közbiztonság elleni bűncselekmények között rögzíti a törvény a terrorcselekményt, annak 261. §-aként. Önálló bűncselekménnyé nyilvánításának indoka az, hogy az utóbbi években világszerte elszaporodtak az olyan cselekmények, amikor az elkövetők egy vagy több személyt, vagy jelentős javakat kerítenek hatalmukba, majd az állami szerveket ezzel zsarolják. A követelés nem teljesítése esetére pedig az általuk fogvatartott személyek megölésével, illetőleg anyagi javak megsemmisítésével fenyegetőznek.”

ÁBTL–4.1.– A-3168/3. Bajor Keresztély és mtsai.: Állambiztonsági ismeretek - Elhárítási ismeretek. BM Könyvkiadó, 1988. Budapest. 10-14.

"261. §.

/1/ Aki mást személyi szabadságától megfoszt, vagy jelentős anyagi javakat kerít hatalmába, és személy szabadon bocsátását, illetőleg a javak sértetlenül hagyását vagy visszaadását állami szervhez vagy társadalmi szervezethez intézett követelés teljesítésétől teszi függővé büntettet követ el

/2/ A büntetés tízévtől tizenöt évig terjedő, életfogytig tartó szabadságvesztés vagy halál, ha a terrorcselekményt
a) halált vagy különösen súlyos hátrányt okozva,
b) háború idején követik el.

/3/ Aki terrorcselekményre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

/4/ Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy terrorcselekmény elkövetése készül, és arról a hatóságnak, mihelyt teheti, jelentést nem tesz, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

/5/ Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a terrorcselekményt abbahagyja, mielőtt abból súlyos következmény származott volna.

„A 261. §-hoz

1. A hivatásos és szervezett bűnözés a legutóbbi években a kényszerítésnek és a zsarolásnak az eddig ismerteknél félelmetesebb, minőségileg új formáit hozta létre. Közös vonásuk, hogy az elkövető (személy vagy csoport) előzetes biztosíték szerzésével igyekszik kizárni a kudarc lehetőségét. Egy vagy több személyt - esetleg nagyértékű javakat - kerít hatalmába, és a személy szabadon bocsátását, illetve a javak visszaadását követelések teljesítésétől teszi függővé. Ha a követelés címzettje nem állami szerv vagy társadalmi szervezet, akkor a cselekmény - a követelés tartalmától függően - zsarolás vagy kényszerítés, melyhez halmazatban egyéb bűncselekmények járulhatnak aszerint, hogy a elkövető a „biztosíték” hatalmába kerítésének és hatalmában tartásának során milyen egyéb tényállásokat valósít meg. Ha viszont a követelést állami vagy társadalmi szervhez intézi, akkor a jelen paragrafusban meghatározott új típusú bűncselekmény: terrorcselekmény valósul meg.

2. A követelés tartama alapján kell megállapítani, hogy azt kihez intézték.

Lehetséges, hogy a követelést tartalmazó üzenet alakszer címzettje nem állami szerv vagy társadalmi szervezet, hanem pl. magánszemély. Az ilyen címzettnek az elkövető közvetítő szerepet szán, kellő alappal feltételezi róla, hogy - a túszerdekében - továbbítja a követelést ahhoz a fórumhoz, melynek módjában áll azt teljesíteni.

Hasonló a helyzet olyan anyagi követelés esetében, melyet a címzett vagy túszer hozzátartozója akár azért nem teljesít, mert a követelt javak az állami szerv vagy társadalmi szervezet birtokában vannak, akár azért, mert vagyoni helyzete ezt eleve kizárja. Nem kétséges, ilyen követelés az is, amely foglyok vagy elítéltek szabadon bocsátására, betiltott tevékenység engedélyezésére vagy büntető eljárás megszüntetésére irányul.

3. A nemzetközi bűnüldözési tapasztalat szerint az ilyen cselekmény elkövetői mindenre elszánt személyek, akik a legsúlyosabb hátrány okozásától, így a túszer megcsonkításától vagy megölésétől sem riadnak vissza. A /2/ bekezdés értelmében az ilyen tevékenységgel a terrorcselekmény minősített esete valósul meg, olyan összefoglalt bűntett, melyet a Javaslat legsúlyosabb büntetési tétele fenyeget. E minősített eset akkor is megállapítható, ha az elkövetőt az eredményt illetően legalább gondatlanság terheli (15. §.) A most említetthez hasonló fokban emeli a terrorcselekmény veszélyességét a háború idején elkövetés is, a büntetés az így minősített esetben szintén a legsúlyosabb.

4. A terrorcselekmények magas fokú társadalomveszélyessége szükségessé teszi, hogy előkészületüket a /3/ bekezdés szerint bűntettként üldözzék. Kriminálisztikai tapasztalat ugyanis, hogy a terroristák rendszerint gondosan összeállított és részletekbe menően kidolgozott terv alapján hajtják, végre támadásukat. Az előkészület bűncselekménnyé nyilvánítása a bűncselekmények megelőzését szolgálja. A megelőzést segíti a /4/ bekezdésben a feljelentési kötelezettség előírása is. A cselekmény folytán kockán forgó értékek és érdekek nagysága diktálja az /5/ bekezdésben biztosított korlátlan enyhítési lehetőséget arra az esetre, ha az elkövető olyankor áll el a bűncselekmény folytatásától, amikor ez még nem járt súlyos következménnyel.

Joghézagot pótol a szabálysértési kódex, amely lehetővé teszi a terrorcselekménnyel való fenyegetés bosszú, bosszantás, szórakozás, vagy más indíték alapján tett bejelentés hivatalból történő üldözését. A problémával akkor találkozunk, amikor a bejelentésben foglaltak

tudatosan nem valós tényekre épülnek, de a bejelentés miatt a hatóság intézkedni kényszerült. A szükségtelen intézkedésre kényszerítő alaptalan bejelentés elkövetőjével szemben a felelősségre vonásnak három változata különböztethető meg:

a) Hatóság félrevezetése szabálysértés: A Szabálysértési Törvény (Sztv.) 99/A paragrafus /1/ bek. szerint: „Aki valótlan tény - vagy való tény elferdített - bejelentésével a hatóságot szükségtelenül intézkedésre kényszeríti, 5000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.” A törvényhozó ezt a szabálysértést az Sztv. 1983-as módosításával vezette be, éppen a korábban jelentkezett joghézag megszüntetése céljából. Ez a szabálysértés lehetőséget ad az olyan bejelentéssel szembeni eljárásra is, akik nem hatósághoz (rendőrség, ügyészség, tanácsi szakigazgatási szervek stb.), hanem más szervekhez, intézményekhez, vállalatokhoz, újságszerkesztőségekhez stb. tesznek bejelentést. Hiszen a bejelentő ezekben az esetekben arra számít, hogy bejelentése eljut azintézkedésre jogosult és kötelezett hatósághoz, mely utóbbi szükségtelenül intézkedni fog. Pl.: A MALÉV irodához tett bejelentésesetén - amelyben arról tájékoztat a bejelentő, hogy az egyik gépre bombát (időzített robbanószerkezetet) helyeztek el, - a MALÉV természetesen kiüríti a gépet vagy megakadályozza a beszállást, és értesítve a rendőrséget tűzszerészi, biztonsági átvizsgálást kér. A korábbi - ezután tárgyalandó - vétségi alakzat ennek a bejelentésfajtának a hatósági eljárás keretében történő felelősségre vonását nem tette lehetővé.

b) Hatóság félrevezetése vétség (Btk. 237.S) Ha az előbbi példánál maradv a bejelentő a valótlan (szubjektíve hamis) bejelentést a rendőrségnél vagy más hatóságnál teszi meg, az eljárás a Szabálysértési Törvény alapján is lehetséges, azonban ha a bejelentés alapja lehet büntetőeljárásnak, akkor a Btk. 237. §-ban foglalt hatóság félrevezetése vétség miatt kell a hamis bejelentést tevőt felelősségre vonni. (A jelenlegi gyakorlat zömmel szabálysértés megállapításának irányába mutat.)

c) Ha a bejelentő - hamisan - még valóságosan létező természetes személy elkövetőt is megnevez, akkor a Btk. 233. paragrafusában foglalt hamis vád büntette miatt kell ellene az eljárást megindítani. Pl.: ha a bejelentő a fenti példa esetén a bomba elhelyezőjeként ártatlan embert nevével vagy más személyazonosításra alkalmas módon megnevez. Mindhárom esetben természetesen - nem az eljárásnak, hanem - a felelősségre vonásnak előfeltétele, hogy megállapítsuk a hamis bejelentést tevő kilétét.”

A terrorelhárítási feladatokban részt vevő szervezetek

ÁBTL – 4.2. –10 - 22/1/1990. A Belügyminiszter 1/1990. BM parancsa a megyei rendőr-főkapitányságok terror és terror jellegű bűncselekményeket felszámoló csoportjai létrehozásáról

„1. A megyei rendőr-főkapitányságok terror és terror jellegű bűncselekmények felszámolására szervezzenek ideiglenes felszámoló csoportokat (a továbbiakban: csoport), megyeszékhelyi bázissal, a bűnügyi fertőzöttség, anyagi és személyi feltételek függvényében, rendőr-főkapitányi döntés alapján.

2. A csoportokat önként jelentkezők közül a feladatra alkalmas személyekből alakítsák ki, akik speciális szolgálatukat alapmunkakörük meghagyása mellett végezzék.

3. A csoport legalább 14, legfeljebb 21 főből álljon, 1 fő parancsnok vezetésével. Összetétele: 4 - 6 fő „távcsövespuska-kezelő”, 4- 6 fő önvédelmi, közelharc-ismeretekben jártas „rohamcsoportos”, 2- 4 fő tárgyalóképes, jó beszédképességű „kapcsolattartó tiszt”, 4- 5 fő műszaki, tűzszerész-, híradó-ismeretekben jártas „technikai kezelő”.

4. A csoport vezetője lehetőleg a megyei rendőr-főkapitányságok karhatalmi főelőadója legyen, aki felelős az állomány felkészítéséért, kiképzéséért, a kiértékelési, beszállítási rendszer kidolgozásáért, naprakészen tartásáért, a szükséges felszerelés megtervezéséért és bevetéskor a közvetlen vezetésért.

5. A csoportok vezetőit és tagjait a fokozott igénybevételért az anyagi juttatásoknál előnyben, végrehajtott feladat esetén a résztvevőket elismerésben kell részesíteni. Az állandó jellegű díjazásukra személyi pótlék felhasználható.

6. A felkészüléshez, kiképzéshez havonta egy munkanapot kell biztosítani a résztvevők szolgálati idejének terhére, továbbá hozzájárulok a karhatalmi kiképzésre biztosított óraszám továbbképzésre való felhasználásához. (A napok negyedévenként összevonhatók.)

7. A csoportok részére - a BM ORFK közrendvédelmi és közlekedési csoportfőnökével egyeztetve - speciális eszközöket a megyei rendőr-főkapitányságok a saját költségvetésük terhére szerezzék be.

8. A felkészüléshez a BM ORFK közrendvédelmi és közlekedési csoportfőnöke a BM Rendőri Ezred parancsnokával dolgoztasson ki - az engedélyezett óraszám figyelembevételével - kiképzési és továbbképzési programot, tervet, szakanyagot, szervezzen báziskiképzést a csoportvezetőknek, és nyújtson segítséget az állomány gyakorlati felkészítéséhez. A kiképzés eredményeként a csoportok legyenek képesek 1- 2 változatban (kilövés-lerohanás) a terrorcselekmények és terror jellegű bűncselekmények megszakítására, felszámolására.

9. A kiképzett csoport az adott felszámolási módhoz szükséges létszámban (a megyei karhatalmi operatív törzs és a felkészített polgári szakértők igénybevételével kidolgozott) rendőr-főkapitányi vagy rendőrfőkapitány-helyettesi elhatározás alapján vethető be. Igénybevételük, kiképzésük rendjét a rendőr-főkapitányság vezetője szabályozza.

10. A csoportok esetenkénti készenlétben tartása készségi szolgálatnak, igénybevételük karhatalmi feladatnak minősül.

11. A csoportokat különböző fedőnévvel nevezzék el. A fedőnév rövid, könnyen megjegyezhető, a megyét reprezentáló magyar szó legyen. A csoportok tagjai számára fedőnévvel ellátott embléma készíthető, a megye címerének a felhasználásával. Az embléma az álcaruhán (gyakorlóruhán), továbbá a kicsinyített változata jelvényként az egyen- vagy polgári ruhán a 8/1984. BM parancssal kiadott BM Kitüntetési és Elismerési Szabályzat rendelkezései alapján viselhető.

12. A folyamatos utánpótlásról és továbbképzésről a megyei rendőr-főkapitányság vezetője gondoskodjon...”

ÁBTL – 4.1. – A-3168/3. Bajor Keresztély és mtsai.: Állambiztonsági ismeretek - Elhárítási ismeretek. BM Könyvkiadó, 1988. Budapest. 37-38.

„A bizottság szükség szerint, de legalább félévenként elemzi-értékeli a politikai terrorizmussal és banditizmussal kapcsolatos operatív helyzetet, és a szükséges következtetések alapján arról prognózist határoz meg. Ezzel összefüggésben megvizsgálja a belügyi szervek felkészültségi helyzetét, alternatív terveit és ebben a kérdésben jogosult szemlék megtartására, ellenőrzések végrehajtására.

A rendelkezésre álló információk és a felkészültségi helyzet alapján folyamatosan kezdeményezi a terrorelhárítás eredményességének fokozása érdekében: a hatályos rendelkezések módosítását, új módszerek, eljárások, eszközök beszerzését és rendszerbe állítását.

E tevékenységi körében nyert tapasztalatok alapján az országos jelentőségű terrorcselekmények felszámolásának, megakadályozásának módszereire, veszélyhelyzet esetén a nem belügyi szervek tájékoztatására és a nemzetközi együttműködésre terveket dolgoz ki. Indokolt esetben kezdeményezi a határőrizeti és kormányőrségi tevékenység biztonságának fokozását.

Bár a bizottság működése nem érinti a megelőzésért és felszámolásért területileg vagy hatáskörileg érintett parancsnokok egyyszemélyi felelősségét, azonban mint a Belügyminisztérium felsővezetésének tanácsadó szerve konkrét veszélyhelyzet esetén: elemzi-értékeli a rendelkezésre álló információkat és intézkedik azok ellenőrzéséről, kiegészítéséről és szükség szerint kezdeményezi az együttműködésre kötelezett szervek állományának készenlétbe helyezését a felszámolás, elfogás legcélravezetőbb módjára.

A bizottság jogosult egész tevékenységi körében bármikor szakértőket munkájába bevonni.”

Az állambiztonsági szolgálatok feladatai és a megfogalmazott célok a terrorelhárítás kapcsán

ÁBTL – 4.2. – 10 - 22/28/1982. A Magyar Népköztársaság Belügyminiszterének 28/1982. számú Parancsa a terrorcselekmények megelőzésével, felderítésével, elhárításával kapcsolatos feladatokról.
3-4.

„a) a BM III. Főcsoportfőnökség szervei:

- derítsék fel az imperialista speciális szolgálatok manipulációit, terrorista szervezetek, személyek hazánk, illetve a szocialista országok és a haladó mozgalmak ellen tervezett terrorista akcióit, módszereit, eszközeit;

- operatív intézkedésekkel akadályozzák meg a terrorista szervezetek terveit megvalósítását, eszközeinek és tagjainak bejuttatását hazánkba;

- kutassák és derítsék fel a terrorista szervezetek hazánkban élő megbízottait, a terrorista szervezetekkel, személyekkel kapcsolatot tartó vagy terrorcselekmények elkövetését tervező magyar állampolgárokat. Tevékenységük megelőzése érdekében vonják őket bizalmas nyomozás vagy tartós ellenőrzés alá, illetve kezdeményezzék a nem magyar állampolgárok kiutasítását;

- szervezzék meg a terrorcselekményeik célpontjaként elsősorban számításba jöhető, hatáskörükbe tartozó objektumok és eszközök operatív védelmét;

- minden operatív eszköz bevezetésével segítsék elő a terrorcselekmények gyors, a lehető legkisebb kockázattal történő felszámolását;

- hatáskörüknek megfelelően lássák el a terrorista szervezeteikre, tagjaikra és módszereikre vonatkozó adatok összegyűjtését, folyamatos értékelését, koordinációját a BM illetékes szervek között, végezzék a terrorcselekményekkel összefüggő adatok és feladatok nemzetközi koordinációját.”

ÁBTL – 4.1. – A-3958. Gergely Attila: A terrorcselekmények megelőzésének, felderítésének és elhárításának feladatai. Ideiglenes jegyzet, 32-34.

„b) A kémelhárító csoportfőnökség szerveinek konkrét feladata

A kémelhárítás országos méretekben és szinten szervezi a terrorelhárító tevékenység tervezését, koordinálását, az ezzel összefüggő információk elemzését, értékelését és operatív feldolgozását.

A hazai operatív tapasztalatokat feldolgozza és gondoskodik hasznosításukról.

A csoportfőnökség illetékes központi osztálya - amely egyébként a megyei osztályok felett szakirányítást gyakorol ebben a feladatkörben - összegyűjti, rendszerezi azokat az adatokat, amelyek terrorcselekmény elkövetésével történő fenyegetőzésre, terrorcselekménnyel és terrorista szervezettel kapcsolatos bejelentésre (névtelen is), terrorcselekmény elkövetésére alkalmas tárgyak, eszközök eltűnésére, ellopására és jogellenes birtoklására, vagy ezek erőszakkal történő megszerzésére vonatkoznak.

Az Állambiztonsági Nyilvántartó Osztállyal párhuzamosan a helyi adatbankban nyilvántartja „a terrorista szervezetek ismertté vált vezetőit, tagjait, illetve Magyarországra beutazott képviselőit, továbbá a terrorcselekményeket tervező, ilyenfel fenyegető, elkövetésével gyanúsíthat személyeket.

Az operatív helyzet ismeretében az osztály hírigényt határoz meg (állandó és aktuális). A terrorizmussal összefüggő, külföldön végrehajtandó hálózati feladatokra készített utaztatási javaslatokat országosan véleményezi, jóváhagyatja.

Gondoskodik a terrorista szervezetek vezetőinek, tagjainak és a terrorcselekménnyel gyanúsítható személyeknek KKA törzsadattárba helyezéséről, és folyamatosan intézkedik a tiltó névjegyzékbe való elhelyezésről. A távoltartásnak és ezzel a megelőzésnek ez az egyik leghatásosabb módja.

Szervezi az információcserét és az együttműködést:

- az állambiztonsági szolgálat csoportfőnökségei, központi és területi szervei között,*

- a társ-rendőri szervekkel, a BM ORFK-hoz tartozó szolgálati ágak központi és területi szervei között,
 - a BM-hoz tartozó országos parancsnokságok:
 - a BM Határőrség, a BM Kormányőrség és a BM TOP között,
 - az MNVK Felderítő Csoportfőnökséggel és a PM Vám- és Pénzügyőrséggel,
 - a DHSCS Különleges Osztályával,
 - a szövetséges szocialista országok állambiztonsági szolgálataival,
- minden olyan esetben, amikor az információ működési területüket érinti, illetve közös operatív akció szükségessége merül fel.

A kémelhárító csoportfőnökség az ügyrendileg hozzá tartozó elhárítási területeken felderítő, szűrő-kutató munkát végez a terrorcselekményekre utaló adatok, vagy készülő bűncselekmények felderítése érdekében és ilyen esetekben teljesíti az előzetes ellenőrzést, a bizalmas nyomozást.

Az idegenforgalom kihasználásával hazánkba érkező, vagy illegálisan az országban tartózkodó terroristák felkutatására, kapcsolataik azonosítására operatív ellenőrzést végez, aktív intézkedéseket hajt végre. Ilyen szempontból is ellenőrzi a hazai kolóniákban élő külföldieket a terroristagyanús kapcsolatok felderítése céljából.

A tartós külszolgálatra kiutazó magyar állampolgárok védelmi jellegű eligazításában, amely során folyamatosan felkészíti őket a terrorcselekményekkel szemben követendő magatartásra, szakirányítást gyakorol, illetve szükség szerint segítséget ad.

A kémelhárító csoportfőnökségen a politikai terrorizmus és banditizmus elhárításának végrehajtó szerveként, egyben a megyei osztályok szakirányításának ellátására egy erre a célra szervezett alosztály működik.

ÁBTL – 4.1.– A-3168/3. Bajor Keresztély és mtsai.: Állambiztonsági ismeretek - Elhárítási ismeretek. BM Könyvkiadó, 1988. Budapest.
15-17.

„A megelőzés az esetleges terrorcselekmény hatásos ellenintézkedésekkel történő meggátlása. Ez azt jelenti, hogy a Belügyminisztérium minden szolgálatának és szervének működésük során el kell érni, hogy az ilyen jellegű cselekmények bekövetkezését vagy annak lehetőségét előre kizárják. Az eredményes megelőzés

nélkülözhetetlen feltétele, hogy a szolgálatok és a szervek rendeltetésszerű működésük során birtokukba jutott, az esetleges terrorcselekmény kifejlődésére utaló információkat haladéktalanul továbbítsák a hatáskör és az illetékeség szerint kijelölt szervekhez, továbbá amennyiben a késedelem veszéllyel jár, a haladéktalan elsődleges intézkedéseket tegyék meg. A megelőzési kötelezettség tehát nem merül ki abban, hogy előbb szóban, majd írásban továbbításra kerül az információ, hanem vállalni kell a felelősséget azért is, hogy haladéktalanul meg kell szervezni a halaszthatatlan, elsődleges intézkedések végrehajtását is.

Az összbelügyi jelleg érvényre juttatását az indokolja, hogy ma már egy-egy szolgálat, vagy szerv nem képes önmaga biztosítani a különböző terrorista szervezetek, csoportok, ilyenekkel gyanúsítható személyek irányába végzendő felderítést, az ügyek előzetes ellenőrzését, bizalmas nyomozását, és különösen vonatkozik ez a már bekövetkezett terrorcselekmény felszámolására. Az ügyrendi feladatok különbözőségéből következően különböző lehetőségeik vannak a Belügyminisztérium egyes szolgálatainak és szerveinek, mégis minden szerv és az egész személyi állomány (állománycsoporttól függetlenül) szolgálati feladata, hogy előzetes információkat szerezzenek terrorjellegű ügyekről, tervekről, szándékokról, ráutaló magatartásról, vagy a végrehajtást lehetővé tevő körülményekről. Ez az egész személyi állományt érintő szolgálati kötelesség a terrorelhárítás politikai jellegét domborítja ki, mert a terrorcselekmények magasfokú politikai, társadalmi, állam- és közbiztonsági veszélyeztetettséget jelentenek. A terrorelhárítás érdekében végzett bűnüldöző, elhárító munkában nélkülözhetetlen a BM szolgálatainak szervei közötti együttműködés folyamatos biztosítása és szükség szerint ugyanezt kell fenntartani a szövetséges szocialista országok belügyi és állambiztonsági szervei között is. Lehetőség van bizonyos együttműködésre a kapitalista országok rendőri szerveivel bűnügyi szolgálatunk közreműködésével, az Interpol magyar Nemzeti Irodán keresztül.

Az azonnali totális megakadályozás és felszámolás a kifejlődő vagy a bekövetkezett terrorcselekményekben alapvető szükségesség. A szocialista törvényesség betartásával minden rendszeresített és rendelkezésre álló erőt, anyagi-technikai eszközt, módszert és eljárást igénybe kell venni, hogy a kifejlődő bűncselekményt még az előkészület vagy a kísérlet szakaszában megakadályozzuk, illetve a már bekövetkezett bűncselekményt a lehető legrövidebb idő alatt felszámoljuk. Az igénybe vehető eszközök és módszerek lehetnek nyíltak és titkosak (operatív eszközök és módszerek). A célszerűen

megtett intézkedések legyenek késedelem nélküliek, kíméljék az emberi életet és anyagi javakat és csökkentsék a lakosságra gyakorolt negatív hatást, valamint ne okozzanak zavart külkapcsolatainkban. Külföldi állampolgárral kapcsolatos intézkedés nem okozhat nemzetközi konfrontációt és nem válthatja ki annak veszélyét. Szükség szerint célszerű igénybe venni külső szakembereket is (akik lehetőleg hálózaton kívüli kapcsolatok legyenek, mint pl.: tolmács, orvos, pszichológus, pap stb.). Feladataikat egyértelműen világosan meg kell határozni. Félreérthetetlenül kell megfogalmazni kérdéseinket és hatáskörüket. Amennyiben a terroristával tárgyalásra kerül sor, számára hihető és alátámasztható legendát kell kidolgozni (amit nem cáfolhat meg pl. a rádió híradása). Figyelembe véve, hogy a terrortámadás jogellenes, a terroristának kényszer hatása alatt tett ígérete a hatóság számára nem kötelező!”

A terrorelhárítás kapcsán folytatott megelőző, felderítő, elhárító és tájékoztató munka

ÁBTL – 3.2.5. – O-8-689/1. "KADRA" - Intézkedési terv - Ismeretlen
 terrorszervezet felderítésére, cselekményeik megakadályozására.
 31-36.

„BELÜGYMINISZTERIUM-
 III/II. CSOPORTFŐNÖKSÉG

SZIGORÚAN TITKOS!
 KÜLÖNÖSEN FONTOS!

Jóváhagyom:

.....

*Tárgy: Ismeretlen terrorszervezet
 felderítésére, cselekményeik
 megakadályozására*

INTÉZKEDÉSI TERV
 Budapest, 1982. július 19.

*Jelentjük, hogy 1982. július 8-án az MSZMP KB Külügyi Osztálya
 feltehetően a szófiai Hotel Európában ajánlottan feladott, az MSZMP KB
 első titkárának címzett, arab nyelvű, kézzel írott levelet kapott.*

*A levélíró, aki magát M. A. néven jelöli, az „Arab Élcsapat Szervezet
 nevében közli, hogy 1982. augusztus 30-tól a szervezet terrorakciókat
 fog végrehajtani magyar külképviseletek, légi és kamion járatok,
 valamint belső központok ellen, amennyiben a magyar külképviseletek,
 határőrizeti, vám-, rendőri, igazgatásrendészeti szervek nem szűntetik
 meg az arabokkal szemben alkalmazott megkülönböztető
 intézkedéseket.*

*A levélíró követeli az Igazgatásrendészeti Csoportfőnökség szerveinél
 arab ügyekkel foglalkozó Ádám és Batóné nevezetű személyek
 felelősségre vonását, aki anyagi ellenszolgáltatás és más előnyök*

fejében törvényellenesen intézik az arabok utazásait, működnek közre arabok kitiltásában kiutasításában, családtagok elszakításában.

A levélíró levelét „utolsó figyelmeztetésként” értékeli, hangsúlyozva fenyegetésének komolyságát.

A szakértői vélemény szerint a levelet iskolázatlan ember írta, rossz helyesírással.

Jelenthetjük, hogy a levelet és a borítékon szereplő feladót nyilvántartásainkban ellenőriztük és azok szerveink előtt nem ismertek. A levél elemzéséből, értékeléséből az alábbi következtetések vonhatók le:

- *Ismerve a nemzetközi terrorizmus helyzetét, e bűncselekményekre folyamatosan szerveződő újabb csoportokat, fennáll annak a veszélye, hogy az „Arab Élcsapat Szervezet” újonnan alakult, ténylegesen létező terrorista csoport, amelynek szándékában áll hazánk elleni terrorcselekmények elkövetése. Ennek alapján szükséges és indokolt a fenyegetést komolyan kezelni és a benne foglalt cselekmények megakadályozására felkészülni.*
- *Nem kizárt, hogy a jelenlegi bonyolult nemzetközi helyzetben, tekintettel az arab országok nehéz helyzetére és kritikus magatartására, a levél megírása, ellenséges titkosszolgálatok irányításával került sor abból a célból, hogy hazánk és az arab országok közötti viszony megromoljon és provokációjuk hatására ellentétek, feszültségek keletkezzenek.*
- *Az anyag elemzéséből értékeléséből levonható olyan feltételezés is, hogy a levél írója és feladója esetleg egy korábban Magyarországon élő, tartózkodó arab nemzetiségű bűnöző, akivel szemben szerveink kényszerintézkedést foganatosítottak.*

A levél tartalmára tekintettel, a levélíró, illetve az ismeretlen terrorszervezet felderítésére a jelzett terrorcselekmények megakadályozására az alábbi intézkedések bevezetését és végrehajtását javasoljuk:

A FELDERÍTÉS VONALÁN:

- *A Bolgár Állambiztonsági Szervekkel soron kívüli személyes megbeszélést szervezünk és felkérjük őket az átadott dokumentumok*
-

birtokában a levélíró, illetve a mögötte álló szervezet felkutatására. A feladás helyét és körülményeit értékelve, a kéziratmintát felhasználva, lehetőség látszik a levélíró, feladó megállapítására.

Határidő: 1982. július 25.

Felelős: BM III/II-8. Osztály vezetője

- *A fenyegető és a mögötte álló szervezet felderítéséhez a dokumentumok egyidejű átadásával kérjük a Szovjet, NDK, Csehszlovák ÁB szervek segítségét.*

A jelzett terrorszervezetre vonatkozóan – tartalmi ismertetés és dokumentumok átadása nélkül – a Jugoszláv belügyi szervektől információkat kérünk.

Határidő: 1982. július 30.

Felelős: BM III/II-8. Osztály vezetője

- *A Külügyminisztérium útján szóbeli megkereséssel fordulunk a Szíriai Köztársaság és a PFSZ külképviseleteihez, jelezve, hogy a fenti terrorszervezet megfenyegette a Magyar Népköztársaságot és kérjük esetleges információkat a jelzett terrorista szervezetre vonatkozóan.*

Az érvényben lévő, szerveink között megkötött megállapodásnak megfelelően információkat kérünk a fenti terrorszervezetre vonatkozóan az iraki szervektől.

Határidő: 1982. augusztus 10.

Felelős: BM III/II-10. Osztály vezetője

- *A különböző szervek vonalán 1980. január 01-től keletkezett arab nemzetiségű személyekkel kapcsolatos rendőri, igazgatásrendészeti, külügyi intézkedések során felmerült sértett panaszos személyek ügyeit kigyűjtjük, írásmintáikat beszerezzük, különösen tekintettel azon személyekre, akiket intézkedéseink negatívan érintettek.*

Az anyagok kigyűjtésének határideje: 1982. július 30.

A Külügyminisztérium és külképviseletek vonalán

Felelős: BM III/II-10. Osztály vezetője

Az Igazgatásrendészeti Csoportfőnökség vonalán

Felelős: BM ORFK III-2. Osztály vezetője

*A budapesti Arab Külképvisletek vonalán**Felelős: BM III/II-4. Osztály vezetője*

- *A fenyegető levélben felvetett és érintett külképvisleteken – elsősorban arab és olasz területeken működő rezidentúrák – felderítő munkát szerveznek a levélíró és a jelzett terrorszervezet felderítésére.*

*Határidő: folyamatos**Felelős: BM III/I-2. Osztály vezetője*

- *A fentieknek megfelelő feladatot hajtanak végre a BM III/II. Csoportfőnökség Szófiában, illetve Belgrádban szolgálatot teljesítő rezidentúrái.*

*Határidő: folyamatos**Felelős: BM III/II-10. Osztály vezetője*

- *A kutató munka során előkerülő sértett, panaszos arab személyekkel kapcsolatos anyagokat szakértők bevonásával elemezzük, értékeljük, annak érdekében, hogy a levélíró esetlege magyarországi tevékenységét pontosítsuk, kilétét megállapítsuk.*

*Határidő: 1982. augusztus 15.**Felelős: BM III/III-2. Osztály vezetője
BM III/II-8. Osztály vezetője*

- *A BM III/I, III/II., III/III. Csoportfőnökségek az arab vonalon meglévő hálózati operatív pozíciók felhasználásával intézkedéseket tesznek a levélíró és a jelzett terrorszervezet operatív felderítésére.*

*Határidő: 1982. augusztus 15.**Felelős: BM III/I-2. Osztály vezetője
BM III/II-4., -8., -10.,
BM III/III-2. Osztályok vezetői*

- *A fenyegetés körülményeiről tájékoztatjuk az MNVK Felderítő Csoportfőnökség vezetőjét és a BM ORFK vezetőjének bűnügyi helyettesét, kérve őket arra, hogy az illetékességük területén végezzenek operatív felderítést a jelzett terrorszervezetre, vagy azzal összefüggésbe hozható személyekre vonatkozóan.*

*Határidő: 1982. augusztus 10.**Felelős: BM III/II-8. Osztály vezetője*

A FENYEGETÉS KAPCSÁN SZÜKSÉGESSÉ VÁLÓ BIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEK:

- *A Külügyminisztérium Biztonsági Osztálya a BM megfelelő szervével egyeztetve adjon ki körlevelet az érintett külképviseletek vezetőinek az általános biztonsági rendelkezések fokozott betartására.*

Határidő: 1982. augusztus 21.

Felelős: BM III/II-10. Osztály vezetője

- *A BM III/I. és III/II. Csoportfőnökségek illetékességüknek és hatáskörüknek megfelelően az érintett arab, olasz, jugoszláv területeken lévő külképviseleteken működő rezidentúráikat a fenyegetésben jelzett „esetleges” terrorcselekmények elhárítására, megakadályozására készítsék fel.*

Határidő: 1982. augusztus 15.

Felelős: BM III/III-2. Osztály vezetője
BM III/II-10. Osztály vezetője

- *A MALÉV és a HUNGAROCAMION vállalatoknál külföldi irodáik és képviseleteik, valamint utazó személyzete védelmére intézkedéseket teszünk.*

Határidő: 1982. augusztus 25.

Felelős: BM III/II-6. Osztály vezetője

- *A HM Határőrség Országos Parancsnokát, a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnokát általános jelleggel tájékoztatjuk és felkérjük őket fokozottan szerezzenek érvényt a határ- és vámintézkedéseknél az előírások betartásának azzal, hogy az arabnemzetiségű utasokat érintő intézkedéseiket ne szigorítsák.*

Határidő: 1982. július 20.

Felelős: BM III/II-8. Osztály vezetője

- *A fenyegetés tényéről és körülményeiről a BM Kormányőrség illetékes vezetőit részletesen tájékoztatjuk.*

Határidő: 1982. július 25.

Felelős: BM III/III-2. Osztály vezetője

BELBIZTONSÁGI FELADATOK:

- A BM Belbiztonsági Osztály vizsgálat keretében tisztázza a levélben jelzett BM dolgozókra vonatkozó észrevételeket és arról tegyen jelentést.

Határidő: 1982. augusztus 20.

Felelős: BM Belbiztonsági Osztály vezetője

Az intézkedési tervben meghatározott feladatok határidőre történő végrehajtásáért a tervben meghatározott vezetők, a munka koordinálásáért, átfogásáért az együttműködés szervezéséért a BM III/II-8. Osztály vezetője a felelős.

Kérjük az intézkedési terv jóváhagyását azzal, hogy az abban foglalt feladatok végrehajtásáról 1982. augusztus 25-ig összefoglaló jelentést terjesztünk fel.

*CS. L. r ezredes
BM III/I-2 Oszt. vez.*

*dr. V. J. r. alezredes
BM III/II-8. Oszt. vez. h.*

*dr. H. J. r. ezredes
BM III/III. Csoportfőnök-helyettes*

Készült: 3 példányban 6 oldalon

1. pld.

2. pld.

3. pld.

Nyt. sz.:8/5-...../1982.

K/G SZF/VGY"

ÁBTL – 3.1.5. – O-19303. "Nehéz" fedőnevű bizalmas nyomozás.
292-298.

„Belügyminisztérium
III/II-8/C Alosztály

Szigorúan titkos!

Engedélyezem:

dr. R. M. r. vezérőrnagy
főcsoportfőnök-helyettes

Tárgy: „Nehéz” fn. bizalmas nyomozás
összefoglaló

Jelentés.

Budapest, 1984. június 15.

Jelentjük, hogy a terrorelhárítás vonalán beszervezett és foglalkoztatott külföldi állampolgárságú hálózatainktól 1983 júliusában kapott, többoldalú nem ellenőrzött információk szerint a török a hatóságok által gyilkosságok és más bűncselekmények elkövetése miatt körözött I. O. nevű török maffiavezér és bűnöző társa Budapesten tartózkodnak.

Az információk ellenőrzése, valamint a felderítő munka során megállapítottuk, hogy a jelzett nemzetközileg is körözött bűnöző C. O. névre szóló érvényes török útlevelel 1983 áprilisa óta Budapesten tartózkodik, és szálláshelyinek állandó változtatása arra utalt, hogy tart a magyar hatóságok ellenőrzésétől. Beszereztünk továbbá olyan információkat, mely szerint a „Szürke Farkasok” elnevezésű szélsőséges terrrorszervezethez tartozó bűnözőtársai is Budapesten tartózkodnak.

Vezetői utasításra 1983. szeptember 1-én „NEHÉZ” fedőnéven bizalmas nyomozást indítottunk, amelyet a jóváhagyott javaslatnak megfelelően, külföldi és magyar állampolgárságú személyek felhasználásával, időszakos operatív figyelemmel, titkos kutatások végrehajtása útján, technikai rendszabályok beépítésével, tovább a baráti állambiztonsági szervekkel – elsősorban BNK BM szerveivel - együttműködve hajtottunk végre, és az alábbiakat állapítottuk meg.

A török maffiavezér I. O. /(eredeti neve I. H. Sz.) Sztambul, 1943./gazdag, török családból származik, foglalkozása kereskedő, szállodák, bányák tulajdonosa, rokonai gazdag, befolyásos

üzletemberek, akik kapcsolatban állnak vezető politikai és tőkés körökkel .

A bolgár elvtársak által is megerősített információink szerint, az O. vezette maffiaszervezet 1970-től több gyilkosságot, és merényletet hajtott végre Törökországban, melynek következtében menekülni kényszerült. Az őrizetbevételének tervéről O. a török biztonsági szolgálatnál lévő kapcsolatai útján értesült, így a bolgár-török határon embereivel fegyveresen tört át, majd Bulgáriában telepedett le, és innen irányította a fegyver és kábítószercsempész csoportjait.

A BNK BM szervei bizalmas forrás útján szerzett adatokra hivatkozva közölték, hogy O. kapcsolatban áll a Vörös Brigádok elnevezés olasz terrorszervezettel, 1981 áprilisában a szófiai Vitosa szállóban találkozott a szervezet néhány képviselőjével, minden valószínűség szerint fegyvercsempész témában tárgyaltak.

O. bulgáriai tartózkodás során legális és illegális kereskedelmi tevékenységet folytatott. A KINTEX Külkereskedelmi Vállalattal / a magyar TECHNIKA vállalathoz hasonló/ állt kapcsolatba haditechnikai cikkek és fegyverek eladásával foglalkozott. Fenti lehetőséget felhasználva igyekezett monopol helyzetet kialakítani a kábítószer, fegyverszállítás és egyéb csempészárúk szállítása terén.

A pápa elleni merényletet követő Antonov-ügy Bulgária-ellenes politikai kampánya, valamint O. részéről megnyilvánuló kalandor üzleti vállalkozások veszélyessége arra készítette a bolgár elvtársakat. hogy 5 évi időtartamra kitiltsák a BNK területéről.

O. 1982-ben Romániába távozott és ott folytatta a különböző csempészárúk értékesítésének megszervezését, azok végrehajtását a hozzá tartozó bűnözőcsoport végezte oly módon, hogy ő maga ne kerüljön az adott ország rendőri szerveinek látókörébe.

Első ízben 1983 áprilisában utazott be hazánkba C. O. névre szóló érvényes török útiokmánnyal. I. H. az Iraki Köztársaság budapesti nagykövete jegyzékben kért a KÜM-től 6 hónapra szóló udvariassági vízumot O. részére. Ellenőrzésünk során megállapítottuk, hogy itt tartózkodása során gyakran járt az Iraki Követségre, annak beosztottjaival és magával a nagykövettel jó kapcsolatban volt.

o. rendkívüli módon ügyelt arra, hogy ne kerüljön összetűzésbe a magyar hatóságokkal, belépéskor 100 000 \$-t hozott magával, melyet

a határon bemutatott. lakhelyét gyakran változtatta, és mozgása arra utalt, hogy konspirál.

Az operatív feldolgozás során nem keletkeztek olyan információk, amelyek arra utalnának, hogy O. magyarországi tartózkodása alatt az MNK politikai és biztonsági érdekeit sértő vagy veszélyeztető cselekmények elkövetésére, illetve szervezésére készülne.

Hazánkat menedékhelynek tekintette, bázishely kiépítésére törekedett, feltehetően azzal a szándékkal, hogy Bulgáriában kényszerűségből abbahagyott kétes üzleteit nálunk folytathassa.

Ugyanakkor az ügyben célirányosan foglalkoztatott „BASA” fedőnevű hálózatunk arról is tudomást szerzett, miszerint O. kijelentette” haa magyarok kiadják a török kormánynak, emberei felrobbantják a budapesti Török Nagykövetséget”.

o. magyarországi beutazásával közel azonos időben megjelent Budapesten S.A. 32 éves, üzletember, G. A. 35 éves gépkocsivezető, F. K. 42 éves kereskedő, K. N. 57 éves üzletember, a maffiaszervezet vezéregyéniségei, török állampolgárok, továbbá a csoporthoz tartozó periférikus személyek.

Fenti bűnözők hazánkban összejátszva magyar állampolgárokkal, társadalmi tulajdont károsító bűncselekményeket valósítottak meg /gázolaj, gumiabroncsok, kvarcórák, aranyékszerek és egyéb csempészárúk/ tekintetében.

A feldolgozó munkánk során olyan információkat szereztünk be, mely szerint S. A. kapcsolatban áll a „Szürke Farkasok” terrorszervezettel – anyagilag támogatja – mivel a törökországi politikai harcban ez a szervezet és az általuk képviselt irányzat esetleges hatalomra jutása S. számára kedvező anyagi lehetőségeket eredményezne.

A S. szálláshelyén végrehajtott titkos kutatás során a török maffia szerteágazó kapcsolati köréről, nagy anyagi bázisukról szereztünk adatokat, valamint arról, S. A. az NSZK rendőri szervekkel – BKA – kapcsolatban áll.

Az „ANTENNA” rendszer segítségével ellenőrzött adatokat kaptunk arra vonatkozóan is, hogy a török bűnüldöző szervek tudnak O. budapesti tartózkodásáról, ezért számítani lehetett arra, hogy a török kormány hivatalos kiadatási kérelmet fog benyújtani a magyar KÜM felé.

Ezzel egyidőben a bolgár belügyi szervek megkeresésünkre olyan kéressel fordultak szerveinkhez, hogy számukra nem kedvezne O. török hatóságoknak történő kiadatása.

Feldolgozó munkánk e szakaszában tájékoztató jelentést terjesztettünk fel a politikai vezetés részére, amelyben a maffiaszervezet kiszorításának lehetőségeit és a lehetséges intézkedéseink várható következményeit jeleztük, kérve az állásfoglalást.

A megfelelő szintű döntést követően Főcsoportfőnök-helyettes Elvtárs által jóváhagyott javaslat alapján a BM. BRFK. TT. Osztály, a BM. BRFK Vizsgálati Osztály, a BM.FRE. és a Vám-és Pénzügyőrség Vámnyomozó Hatóság együttműködésével 1984. március 28-án tettenéréses akciót hajtottunk végre a Budapest XIII. kerület Kruzsák Béla utcai ÁFOR töltőállomásnál, ahol S. A., G. A. rendszeresen több kamiont tankolt államilag támogatott fűtőolajjal, így a tettenérés során is.

A jól előkészített és összehangolt akció során, tekintettel arra, hogy a vagyoni kár több százezer forintos mértéket ért el, a töltőállomásnál végzett tettenéréssel egyidőben a már felderített török és magyar személyek lakhelyén a Vám- és Pénzügyőrséggel közösen nyílt házkutatásra került sor.

Az akció során előzetes letartóztatásba került S. A., G. A. és 4 magyar állampolgár, benzinkútkezelők, utóbbiak előzetes kihallgatásukkor beismerték az üzemanyaggal és valutával való visszaélésüket. További 3 török és 4 magyar őrizetbe vett személy kihallgatásukat követően elbocsátottuk.

A török bűnözők csoportja és magyar kapcsolataik tevékenységének megszakításával egyidőben I. O.-t lakhelyéről a BM. ORFK. KEO hivatalos helyiségébe bekísértük, ott török tolmács segítségével közöltük, hogy a magyar biztonsági szerveknek tudomása van arról, hogy Törökországban korábban gyilkosságokat követett el, ezért nemzetközi körözés alatt áll. Ugyanakkor tudomásunk van a hozzá tartozó bűnözőcsoport magyarországi tartózkodásáról és tevékenységéről is.

Közöltük továbbá, hogy várható az Interpol és a török kormány hivatalos kiadatási kérelme, tekintettel arra, hogy tudnak budapesti tartózkodásáról, de illetékes szervek nem akarják kiszolgáltatni, ezért az MNK területének elhagyására szólítottuk fel, valamint kértük annak

tudomásulvételét, hogy a jövőben beutazását nem engedélyezzük Magyarországra.

I.O. felszólításunknak eleget tett, és 1984. március 29-én Csehszlovákia felé elhagyta hazánk területét.

A javasolt és annak megfelelően végrehajtott realizálási akciók következtében közel 50 török bűnözőt sikerült kiszorítani az országból, mivel a tettenérést követő napon a maffiacsoport periférikus tagjai pánikszerűen elhagyták Magyarország területét, és ezt követően „Tiltónévjegyzékre” vételükre intézkedtünk.

Technikai rendszabály útján szereztünk tudomást arról, hogy a török kamionosokon keresztül Nyugat-Európában elterjedt a hír, mely szerint a magyar rendőrség keményen lépett fel a külföldi bűnözőkkel szemben, ezért Budapestre jönni egyelőre nem tanácsos.

A BRFK. Vizsgálati szervei jelenleg is előzetes letartóztatásban tartják S.A.-t, G. A.-t, és a négy üzemanyag-kútkezelőt. A török állampolgárok kihallgatásuk során tagadták, hogy a magyar törvényeket megsértették volna, jogtalannak tartják fogva tartásukat.

S. A részletes meghallgatásakor beismerte, hogy BKA-val 12 éve kapcsolatban áll, több bűnügyi jellegű ügy felderítésében részt vett, elsősorban kábítószercsempész tevékenység leleplezésében. Elmondta továbbá, hogy tudomása szerint B. E./Ezine, 1952./ török állampolgár is az NSZK rendőri szervek ügynöke, és mindkettőjüket O. kábítószercsempészeti csatornáinak felderítésére küldték Magyarországra.

Megállapítottuk, hogy B. 1983 augusztusától rendszeresen utazott hazánkba, a tettenérési akciót követő kiutazása után „Tiltólistára” tettük.

O. hazánkban történő távozását követő időszakban szereztünk tudomást arról, hogy az NSZK rendőri szervei, a Budapesti Török Nagykövetség, az Egyesült Államok budapesti képviselete, valamint a DEA - az USA kábítószercsempész nyomozó szerve - európai képviselője nagy aktivitással keresi O.-t s több bűnöző társát. A KÜM-től a török fiktív neveit, jelenlegi tartózkodási helyüket kérték, továbbá O.-val kapcsolatban pontos feltalálási helyére vonatkozó információkat.

Időközben a BNK szerveitől 1984 januárjában a szófiai megbeszélésen kért információkra a válasz megérkezett, eszerint O. a török

titkosszolgálati kapcsolatai segítségével időben értesült az ellen irányuló lépésekről, Törökországban néhány magasrangú rendőrtiszt szabotálja O. felkutatását. A legfrissebb BNK BM-től érkezett információk szerint O. jelenleg az iraki kormánynak szállít fegyvereket. Az ezzel összefüggő adatot megerősíti, hogy O. budapesti tartózkodás során az iraki követség munkatársaival rendkívül szoros kapcsolatot tartott.

Megbízható forrásból származott, nem ellenőrzött, legfrissebb információink szerint O.-t a csehszlovák BM szervek május 27-én letartóztatták és a török kormánynak történő kiadatására intézkedéseket tettek.

A „Nehéz” fn. ügyben kitűzött célt a politikai és szakmai vezetés elvárásainak megfelelően elértük, O. estében a lehetőségeket kedvezően kihasználtuk, mivel méltányolta humánus eljárásunkat, hálásnak mutatkozott tekintettel arra, mivel meghagytuk számára a menekülés útját, így nem várható részéről bosszú, hazánk ellen irányuló, terrorjellegű lépés, továbbá elértük, hogy bűnöző csoportja is elmenekült hazánkból anélkül, hogy komoly összeütközést, konfrontációt eredményezett volna velük szemben fogatosított intézkedésünk.

A fentieket figyelembe véve javasoljuk a „NEHÉZ” fn. bizalmas nyomozás lezárását, továbbá: a

- a baráti állambiztonsági szerveket tájékoztatni az ügyben tett lépéseinkről;*
- a vizsgálati szakban keletkezett további adatokat figyelemmel kísérik, az*
- esetleges újabb intézkedések végrehajtása érdekében.*

Kérjük a jelentés elfogadását, a javasolt intézkedések jóváhagyását.

Sz. M. r. alezredes

V. Gy. r. főhadnagy

Javaslom:

Egyetértek:

Sz. F. r. alezredes

dr. V. J. r. alezredes

K: 1pld/7 lap

K: 1pld felterjesztve

K/G.: SI/BNyt.sz.: 8/5-18-112/84.”

ÁBTL - 4.2. - 10 - 22/26/1979, 26/1979. (XI.12.), A Magyar Népköztársaság Belügyminiszterének 26/1979. számú Parancsa - a BM III. (Állambiztonsági) Főcsoportfőnökség Ügyrendjének kiadásáról, 11-13.

„13. Nyílt erők, eszközök, módszerek és intézkedések:

a) mindazok az erők, eszközök, módszerek és intézkedések, amelyek alkalmazására a hatályos törvények és más jogszabályok, különösen a büntettekről, a büntetőeljárásról, az állam- és közbiztonságról, a szabálysértésekről, a rendőrségről vagy más belügyi feladatokról szóló rendelkezések és azok alapján kiadott belső szabályozások az állambiztonsági szerveket kötelezik, illetve feljogosítják;

b) a hivatalos kapcsolatok, amelyeket az állambiztonsági szervek alakítanak ki az illetékességi területükhöz tartozó minisztériumok, intézmények, vállalatok stb. azon vezetőivel, akik beosztásuknál, hatáskörüknél fogva kellő áttekintéssel rendelkeznek az adott terület helyzetéről és készséget tanúsítanak az állambiztonsággal összefüggő adatok szolgáltatására, az operatív munkát elősegítő egyes személyi és tárgyi feltételek biztosítására;

c) a társadalmi kapcsolatok, amelyeket az operatív tisztek alakítanak ki az állam elleni és politikai jellegű bűncselekmények eredményes megelőzése és felderítése érdekében, az állambiztonsági szempontból érdekelt területeken olyan személyekkel, akik elhelyezkedésük, lehetőségük és alkalmasságuk alapján képesek az állambiztonságot érintő kérdésekben rész- vagy kiegészítő információkat szolgáltatni az adott területen jelentkező egyes jelenségekről, eseményekről, személyekről.

14. A Főcsoportfőnökség az alábbi operatív erők, eszközök és módszerek foganatosítására, illetve felhasználására jogosult:

- a) titkos külső figyelést alkalmazni;*
 - b) titkos környezettanulmányt lefolytatni;*
 - c) rejtett operatív-technikai lehallgatást és más megfigyelő eszközöket alkalmazni;*
 - d) krimináltechnikai eszközöket titkosan alkalmazni;*
 - e) postai küldeményeket titkosan ellenőrizni;*
 - f) feladataik titkos ellátásához fedőigazolványokat készíteni;*
 - g) azonosítási eljárásokat titkosan foganatosítani (személyt, tárgyat, nyomot, stb.);*
-

- h) operatív nyilvántartást (adattárat) vezetni;*
- i) magyar és külföldi állampolgárok által elkövetett szabálysértések és bűncselekmények nyomozását megszüntetni, illetve a megszüntetést az illetékes hatóságoknál kezdeményezni;*
- j) ellenséges csoportok és szervezetek soraiba hálózati úton vagy hivatásos állományú beosztottal rejtetten beépülni, illetve azok egyes tagjait felhasználni az ellenséges tevékenység mélyreható felderítése érdekében;*
- k) az ellenséget zavart keltő hírekkel félrevezetni;*
- 1) titkos vagy leplezett előállítást, kutatást és motozást foganatosítani.*

15. A Főcsoportfőnökség az operatív erők, eszközök és módszerek igénybevétele során jogosult továbbá:

- a) magyar és külföldi állampolgárokkal szervezett, titkos kapcsolatot létesíteni és együttműködést fenntartani (hálózat), magyar állampolgárokat hírszerzés végett külföldre telepíteni;*
- b) állampolgárokat nyíltan vagy leplezetten meghallgatni;*
- c) gazdasági vagy a lakossággal közvetlen kapcsolatban álló más szervek, intézmények, a fegyveres erők és fegyveres testületek tevékenységét, szerveit (helyiségeit) — a párt- és társadalmi szerveket kivéve — felhasználni az operatív intézkedések fedésére az adott szervre vonatkozó kötelemények megtartásával;*
- d) a nemzetközi érintkezésben érdekelt állami- és gazdasági szervek rendeltetés szerinti tevékenységének keretei között hírszerzést folytatni, hírszerzőket, csoportokat (rezidentúrákat) szervezni és foglalkoztatni;*
- e) tevékenységük titkosságának biztosítására hivatásos állományúakat és szolgálati épületeiket polgári fedéssel foglalkoztatni, illetve működtetni;*
- f) rejtett módon külföldön, külföldi szervek és személyek fedésével hírszerzőt, illetve csoportot szervezni és foglalkoztatni;*
- g) feladatukhoz irattári, levéltári, nyilvántartási adatokat összegyűjteni.”*

ABTL-A-3958, 15-148/1984. Gergely Attila: A terrorcselekmények megelőzésének, felderítésének és elhárításának feladatai. Ideiglenes jegyzet. 42-45.

„Az operatív nyilvántartás pontosan és naprakészen tükrözze az eredményes összbürokráciai együttműködést, mert ez a hatásos megelőzés egyik fontos feltétele. A saját információszerzés során nyert és a nemzetközi együttműködés alapján kapott adatokat be kell táplálni a nyilvántartásba, azok így szerveink közkincsévé válnak és szükség szerint szövetségeseinknek is tudunk segítséget adni. A BM Adatfeldolgozó és Tájékoztató Csoportfőnökség Állambiztonsági Operatív Nyilvántartó Osztályán összesítve kezelik a hazai és a külföldi terrorcselekményekre, terrorista szervezetekre és személyekre vonatkozó adatokat.

Az operatív figyelést indokolt esetben soron kívül kell igény bevenni. Az ún. hivatásos terroristák kiszemelt áldozatuk figyelésére ki vannak képezve, ebben gyakorlatot szereztek. Ezért ellenfigyeléssel képesek az ellenőrzésükre bevezetett operatív figyelést felfedni. Figyelésük esetén számításba kell venni, hogy ha a figyelést felfedik, arra drasztikusan reagálnak. Az operatív figyelés fedését (külföldi vagy belföldi) csak a konkrét ügy viszonyai alapján lehet megválasztani. A terroristák fenyegetett helyzetükben szoros önellenőrzést végeznek. Ha külföldi terrorista a külföldi fedésű operatív figyelést felfedi, azt az őt üldöző külföldi speciális szolgálat akciójaként értékelheti, és támadólag léphet fel ellene.

A környezettanulmány készítése magyar állampolgár esetében jelentős segítséget nyújt a célszerű ellenintézkedés megválasztásához. Ha folyamatban van a bűncselekmény, az elkövetőről egy gyors, speciális környezettanulmány igen jó lehetőségeket tarthat fel személyiségének megismeréséhez, jellembeli tulajdonságainak és várható reakcióinak megítéléséhez, gyenge pontjainak feltárásához. Amennyiben a terroristával tárgyalási lehetőség nyílik, emberi kötődéseit is fel lehet használni (pl. szülők, barátok, a szeretője vagy pszichológus bevonása) az időnyerésre vagy a megadás elérésére.

A titkos operációk minden terrorgyanús esetben célravezetőek, mert a cselekmény elkövetéséhez tárgyi eszközök szükségesek és ezek feltalálását, megismerését ezúton lehet biztosítani. Ezek lehetnek: hamis személyi okmányok, rejtjelezett tervek, kapcsolatok címei, csekkek, magas technikai színvonalat képviselő robbanószerkezetek, távirányító készülékek, fegyverek stb.

Az operatív technikai eszközök és rendszabályok alkalmazásának igen nagy szerepe van a felderítési szakban és a felszámolás idején egyaránt. Az akusztikai és optikai információkat szerző eszközöket soron kívül kell alkalmazni és folyamatosan ellenőrzés alatt kell tartani. Az anyagok fordítását és feldolgozását azonnal el kell végezni. Ugyanez vonatkozik a "K" ellenőrzése is.

A hálózat az elsődleges operatív eszköz a terrorcselekmények megelőzésében és felderítésében.

Szerepet kap az operatív eszközök célszerű megválasztásához alkalmas helyzetek kombinatív kialakításában.

A megelőzést biztosító információk megszerzése céljából minden hálózati munkaterületen törekedni kell a terrorelhárításhoz szükséges hálózati operatív pozíciók kiépítésére. A hálózat kül- és belföldön egyaránt a meghatározott felismerési jegyek alapján végzi a felderítést, a kutatást. E célból hálózati ellenőrzés alatt kell tartani a hazánkban élő kapitalista állampolgárok csoportjait és kolóniáit. Az ellenőrzés feladata többek között: a terroristák búvó-, gyülekezőhelyeinek, bázisainak, kapcsolatainak, eszközeinek, életvitelüknek, szokásaiknak, anyagi ellátottságuknak stb. megállapítása.

A hálózat vezetése külföldi terrorista szervezettel szemben különös felelősséget ró az operatív tisztre. Ugyanis ebben az esetben is nélkülözhetetlen a hálózati úton történő információszerzés, de a terrorista szervezetbe, csoportba történő beépülés nem megengedett, mert:

- dekonspiráció esetén az MNK-t kompromittálja,*
- a csoport tagjaival együtt esetleg súlyos bűncselekményt kell elkövetnie, amelynek megtagadása a hálózati személy likvidálását jelentené.*

Külföldi terrorista szervezetnél a hálózat elé állított követelmény a környezeti adatok felderítése legyen, valamint olyan pozíció elérése, amely elősegíti az operációk végrehajtását és az operatív technikai eszközök alkalmazását. Külföldi terroristával szemben nyílt akadályozó, korlátozó intézkedés megtétele előtt számításba kell venni a mi intézkedésünknel esetleg sokkal súlyosabb válaszlépést, amely a külföldön lévő érdekeinket, objektumainkat és állampolgárainkat tenné ki veszélynek.

Külföldön végrehajtandó terrorelhárítási feladattal utaztatott hálózat utaztatási javaslatát a kémelhárító csoportfőnökség illetékes osztályának kell megküldeni koordinálás és a hírigény egyeztetése céljából.”

ÁBTL - 4. 2. – 10-21/5/1972. A Magyar Népköztársaság
belügyminiszterének 005. számú Parancsa - Az állambiztonsági
szervek hálózati munkájának alapelveit tartalmazó szabályzat kiadása.
27.

„j) A hálózati személyt el kell igazítani, illetve ki kell képezni arra, hogy különleges esetekben (terror, diverzió, hazaárulás) öntevékenyen megakadályozza a bűncselekmény végrehajtását - ha elkerülhetetlen, élete kockáztatása árán is.”

ÁBTL – 3.1.5. – O-19303. „Nehéz” fedőnevű bizalmas nyomozás.
81-82.

„BELÜGYMINISZTERIUM
III/II-8/C osztály

SZIGORÚAN TITKOS!

ENGEDÉLYZEM:

Dr. V. J. r. ezredes
osztályvezető

Tárgy: A „NEHÉZ” fn. ügyben
titkos kutatás végrehajtása

J A V A S L A T
Budapest, 1984. január 04.

A „NEHÉZ” fn. ügyben 1983 szeptemberében bizalmas nyomozást kezdeményeztünk a hazánkban tartózkodó török „maffia” banda magyarországi tevékenységének felderítésére. Információnk szerint jelenleg az MNK területén tartózkodik C.O. a maffia szervezet vezére.

Megállapítottuk, hogy C. O. a Hotel Flamenco szálló 440-es szobájában lakik, és feltehető, hogy 1924. január 24-ig marad.

Adataink szerint a szállodai szobájában több olyan csomagot őriz / 3 db bőrönd, 1 db kódzáras diplomatatáska és egy váltáska/melyek titkos kutatása, a csomagok átvizsgálása elősegíti ismeretek megszerzését a szervezet magyarországi és külföldi tevékenységére vonatkozóan.

Az akció végrehajtását 1984. január 04-én javasoljuk.

A konspirált kutatás végrehajtás érdekében C. O.-t az alosztályunk által foglalkoztatott „BASA” fn. ügynökünkkel az esti órákban meghatározott időre kivonatjuk.

Az akció idejére operatív figyeléssel biztosítjuk C. O. és kapcsolatainak mozgását.

Az akció helyén a szálloda tartó operatív tiszt, az SZT-tiszt és a hálózat bevonásával belső biztosítást végzünk, valamint biztosítják a szobába történő konspirált bejutást és kijövetelt.

A szálloda melletti parkolóban S. I. rendőr hadnagy, H. T. r. hadnagy és R. L. r. főhadnagy végzik az akció biztosítását.

A behatolást Sz. M. r. alezredes, V. Gy. r. főhadnagy, a szálloda tartó operatív tiszt, valamint egy fő zártechnikus szakember hajtják végre.

Az összeköttetés biztosításához 1 db technikás gépkocsi szükséges, valamint 2 db Storno típusú rádiótelefon.

A technikás gépkocsiban helyet foglaló, külső biztosítást végző elvtársak az operatív brigád vezetőjével, valamint a titkos kutatást végrehajtó Sz. M. r. alezredes elvtárssal tartják a kapcsolatot.

Az akció végrehajtásához szükséges:

- Storno típusú rádiótelefon*
- 1 db technikás gépkocsi*
- 1 db ügyintéző gépkocsi*

*Az akció végrehajtásáért Sz. M. r. alezredes elvtárs felelős.
Kérjük a javaslatban foglaltak engedélyezését.*

Sz. M. r. alezredes

H. T. r. hadnagy

EGYETÉRTEK:

Sz. F. r. alezredes

alosztályvezető”

ÁBTL– 3.2.5. – O-8-689/1. "KADRA" - Magyar vonatkozású terrorista
cselekmények. Feljegyzés. 37.

BELÜGYMINISZTERIUM
III/I-6.

*Szigorúan titkos!
Különösen fontos!*

67/9-2952/1981.

1. sz. példány

*Tárgy: A budapesti olasz nagy-
követségre telefonáló
ismeretlen személyről*

FELJEGYZÉS

*Ismeretlen személy április 7-én telefonon felhívta a budapesti olasz
nagykövetséget és magyar nyelven közölte, hogy a „Vörös Brigádok”
nevű terrorszervezet beszervezte és kiképezte. Úgy érzi, biztonsága
veszélyben forog, de a magyar hatóságokhoz nem mer fordulni, mert a
szocialista országok támogatják a terrorszervezetet.*

*Feltett kérdésre közölte, hogy a kiképző központ Prágában volt.
Beleegyezett, hogy a történeteket leírja és beviszi az olasz
nagykövetségre.*

*/Az információ a BM III/II. Csoportfőnökségtől származik, forrása
megbízható, ellenőrzött, tartalma nem ellenőrzött./*

Budapest, 1981. április 16.

*Készült: 2 pld-ban
Készítette: Kné/Pné
Kapják: elosztó szerint!*

„BELÜGYMINISZTERIUM
III/II. CSOPORTFŐNÖKSÉG

Szigorúan titkos!

40-9/3-885/82.

1. sz. példány

Tárgy: Az MNK-t terrorcselekménnyel fenyegető levélíróról

*B. J. r. vezérőrnagy elvtársnak,
Főcsoportfőnök-helyettes,
BM. III/I. Csoportfőnökség Vezetője!*

Budapest

Az MSZMP elsőtitkárának címzett fiktív feladóval ellátott arab nyelv ismeretlen levélíró az „Arab Élcsapat” terrorszervezet nevében 1982. augusztus 30-tól sorozatos terrorcselekményekkel fenyegette meg hazánkat.

A széles körű feldolgozó munka eredményeként szerveink látókörébe került első számú gyanúsítottként M.F.B. 44 éves, mérnök, kereskedő foglalkozású, jordán állampolgár. Nevezett 1972-1980-ig Magyarországon élt, itt megnősült, felesége és két kiskorú gyermeke jelenleg is az MNK-ban élnek.

M.F.B.-t 1980-ban szerveink terrorista tevékenység gyanúja alapján „Tiltónévjegyzék”-re vették. Ő és felesége több esetben kérte ügyének felülvizsgálatát.

A bevezetett operatív intézkedések eredményeként kértük a bolgár állambiztonsági szerveket, hogy a BNK területén tartózkodó B. operatív ellenőrzését szervezzék meg.

A BNK állambiztonsági szerv 1982. szeptember 13-án hivatalosan közölte, hogy a BNK területén bejelentés nélkül tartózkodó B. írásmintáit a bolgár szakértők megvizsgálták és egyértelműen megállapították, hogy ő a levél írója.

(Az információ a NOIJ-ban szerepelt.)

Információ: ellenőrzött

Érv. ideje: 1982. IX. 13.

Forrás: III/II-8. 40/8-4/978/82. sz. jel.

Megküldve: intézkedésre:-

tájékoztatásra: BM. III/I., III/III. Csfség.

BM. Belbiztonsági Osztály

BM. III/II-4., 10. Osztály

Budapest, 1982. szeptember 15.

*Dr. R. M. r. vezérőrnagy
főcsoportfőnök-helyettes*

Készült: 6 pld-ban

1. sz. pld. III/I. Csfség.

2. sz. pld. III/III-B.

3. sz. pld. Belb. Oszt.

4. sz. pld. III/II-4.

5. sz. pld. III/II-10.

6. sz. pld. III/I. irattár

Készítette: MJné/BE.

Nyt.sz.:40/9-3/885/82."

ÁBTL – 2.7.1.– NOIJ III/I-169-171/12 1988. 08.30.

„Belügyminisztérium
Állambiztonsági Miniszterhelyettesi
T I T K Á R S Á G

Szigorúan titkos!

45-78/10/171/1988.

Jóváhagyom:

/H. Sz. r. altbgy./
miniszterhelyettes

NAPI OPERATÍV INFORMÁCIÓS JELENTÉS
171. szám
Budapest, 1988. augusztus 30.

EGYÉB ESEMÉNYEK, INFORMÁCIÓK

12./ A PFLP főtitkárhelyettesétől, T. K.-tól származó információ szerint az ABU NIDAL-csoport újból napirendre tűzte terrorakciók tervezését Magyarország és Lengyelország ellen, azok fejlődő izraeli kapcsolatai miatt.

A PFLP külügyi osztályának helyettes vezetője, S. jelenleg tárgyalásokat folytat A. N.-el az akciók elhalasztásáról. K. reményét fejezte ki, hogy a megbeszélések eredményesek lesznek, ezzel együtt javasolja a terrorszervezet pécsi csoportja tevékenységének fokozottabb figyelemmel kísérését.

Az információ forrása megbízható; tartalma nem ellenőrzött.

Intézkedés: tájékoztatták a BM III/II. Csoportfőnökséget.
Szoros ellenőrzést kell bevezetni.

/Dr. S. Á. r. ezredes/
titkárságvezető

Készült: 1 példányban 9 lapon

Fénymásoltatva: 9 példányban

Felterjesztve: Miniszter elvtársnak,
Államtitkár elvtársnak

Kapják: elosztó szerint

Készítette: BPé/ EÁné

ÁBTL-2.7.1.- NOIJ III/II-244. 1985. 12.27.

„Belügyminisztérium
III/II-II. OSZTÁLY

SZIGORÚAN TITKOS!
KÜLÖNÖSEN FONTOS!

1. sz. példány!

244. számú

NAPI INFORMÁCIÓS JELENTÉS

Budapest, 1985. december 28.

Terrorizmus

3. 1985. december 27-én 09.10 h-kor a bécsi repülőtéren az EL-AL izraeli légitársaság jegykezelésre váró utasai közé ismeretlen személy (vagy személyek) kézigránátot (robbanószerkezetet) dobtak.

A merénylet következtében sok súlyos személyi sérülés történt. A sérültek között van K. Gy. a Malév bécsi kirendeltségének alkalmazottja, valamint Sz. M. és F. J. utasok. Sz. M. kórházba szállítottak.

Az osztrák hatóságok a repülőteret – bizonytalan időre – lezárták. (terrorista akció)

Op. osztály megjegyzése: a Bécsbe irányuló utasforgalmat leállították a repülőtér zárásának feloldásáig.

Forrás: hivatalos kapcsolat
Forrás minősítése: nem ellenőrzött
Keletkezési idő: 1985.12.27.
Érvényességi idő: 1985.12.27.
Keletkezés szaka: szűrő-kutató munka

Dr. H. K. r. ezredes
osztályvezető
(III/II-7. Osztály)

Készült: 19 példányban
Kapják: elosztó szerint
Nytsz.: 40/11-3-244/85.”

ÁBTL-2.7.1.- NOIJ III/I-49-53/10. 1989.03.16.

„10./ A kuvaiti japán nagykövetség biztonsági főnöke szerint palesztin terroristák követték el a budapesti metróröbbsantást, s biztos információik arra utalnak, hogy az ügy hátterében az észak-koreai titkosszolgálatnak a japán Vörös Hadsereggel együttműködő részlege áll. Az egyelőre nem ismert palesztin csoport Magyarország és Izrael közeledése miatt vállalkozott az akció végrehajtására, amihez „a japán Vörös Hadsereg szakértelmet, Phenjan a szükséges anyagiakat biztosította”.

A japán diplomata szerint Magyarországnak számolnia kell azzal, hogy a mostaninál súlyosabb következményű terrorakciókra kerül sor Budapesten, vagy bármelyik magyar külképviselet ellen, különösen akkor, ha Izraellel helyreállnak a teljes körű diplomáciai kapcsolatok.

Az információ forrása megbízható, ellenőrzött; tartalma nem ellenőrzött.

Intézkedés: tájékoztatják a BM III/II. Csoportfőnökséget.

/ III/I /

HMT

Dr. S. Á.
r. ezredes”

ÁBTL – 3.2.5. – O-8-689/1. "KADRA" – Átirat, A terrorizmus elleni védekezés külképviseleti feladatai. 255-262.

„IGAZGATÁSI FŐOSZTÁLY
Biztonsági osztály

SZIGORÚAN TITKOS!
Készült: 105 példányban

B002/17-3/1986.

Tárgy: A terrorizmus elleni védekezés külképviseleti feladatai

Nagykövet /Misszióvezető/ elvtársnak!

Székhelyén

I.

A korábban kibontakozott terrorhullám újra megélénkült, nemzetközi méretekben terjed, s drámai erőszakcselekményeivel próbára teszi az államok tűrőképességét. A terrorizmus kihívása a világ számos államának ellenlépéseit /pl. a rendőri, karhatalmi erők megerősítését, terroristaellenes különítmények létrehozását, a terrorista cselekmények üldözésének a belső jogrendszereik szerves részévé tételét, stb./ váltotta ki, rákényszerítve azokat a védekezés stratégiájának és taktikájának kidolgozására, s ezzel párhuzamosan a nemzetközi összefogás és fellépés terén való együttműködés kialakítására.

A veszélyeztetettség helyzetében a terrorizmus megfékezésére és következményeinek csökkentésére eddig elsősorban a tőkésállamok kényszerültek gyors cselekvésre, amelyhez belső intézkedések mellett államközi szervezeti lépéseket tesznek az egységes fellépés feltételeinek /pl. akciók összehangolása csúcstalálkozók keretében, kiadatási megállapodások kötése, közös adatbázis létrehozása, rendszeres információcsere stb./ megteremtésére.

Számos tőkésállamban ugyanakkor a külföldi képviseletek és azok személyzete biztonságának erősítésére is történtek intézkedések /pl. együttműködés a külföldi képviseletekkel, tájékoztatás nyújtása, <<rendőrfőnöközés, a saját hatóságai riasztó és védelmi rendszerébe való bekapcsolódás>> lehetőségének felajánlása stb./

A szocialista országok közössége is elítéli a terrorizmus minden formáját. Az utóbbi években ezen országok külképviseletei és képviselői is célpontjává, illetve áldozataivá váltak terrorista cselekményeknek.

II.

A baráti szocialista országok az elmúlt években már tettek bizonyos kezdeti lépéseket a terrorizmus elleni közös fellépésre. Így például az 1979. évi tragikus ugandai eseményekben diplomáciai szolgálata által elszenvedett súlyos veszteség nyomán a Német Demokratikus Köztársaság Külügyminisztériuma 1980-ban szóbeli megállapodást javasolt a baráti szocialista országok külképviseleteinek válsághelyzetben való együttműködésére és kölcsönös segítségnyújtásra. Ezzel a javaslattal annakidején minden baráti szocialista ország egyetértett, súlyt helyezve külképviseleteik közvetlen és többoldalú együttműködésének a gyakorlatban való érvényesítésére rendszeres nagyköveti egyeztetők, információcsere, a biztonsági felelősök közötti kapcsolat, a veszélyhelyzeti kölcsönös segítségnyújtás stb. formájában. Ennek megfelelően magyar részről is kinyilatkoztattuk készségünket, hogy rendkívüli helyzetben – lehetőségeink figyelembevételével – minden szükséges segítséget megadunk bármely baráti szocialista ország bajbajutott külképviseletének. A kölcsönös segítségnyújtás és együttműködés tartalmát és formáját illetően a kérés és az adott körülmények mérlegelése alapján a misszióvezetők saját hatáskörükben határoznak.

Az NDK javaslata, továbbá más hasonló /például Csehszlovák Szocialista Köztársaság Külügyminisztériuma részéről kiindult/ kezdeményezés alapján a külképviselete között kialakult, s ma is folyik kölcsönös segítségnyújtás, s a folyamatos egyeztetés, információcsere biztonsági és terrorizmus kérdésekben.

1982 szeptemberében az Arab Élcsapat Szervezet akkor kilátásba helyezett akciói miatt magyar részről utasítottuk külképviseleteinket, hogy rendszeresen egyeztessék információikat, intézkedéseiket a baráti szocialista országok külképviseleteivel, s szükség esetén kérjék segítségüket. Nagykövetségeink útján Berlinben, Moszkvában, Prágában, Szófiában és Varsóban felvetettük, hogy a védekezés hatékonyabbá tétele nemcsak a külképviseletek, hanem a külügyminisztériumok szorosabb együttműködését /pl. a folyamatos információcserét, az intézkedések egyeztetését, az illetékes szervezeti egységek operatív munkakapcsolatát stb./ is indokoltá teszi. Kezdeményezésünkre elvileg pozitív választ kaptunk.

1982-ben a berni nagykövetsége terroristák által történt elfoglalását követően a Lengyel Népköztársaság Külügyminisztériuma is utasította a külképviselőit a baráti szocialista országok misszióival való szorosabb együttműködésre.

A baráti szocialista országok között fentiek ellenére nem alakultak még ki a terrorizmussal szemben egyeztetett és együttes fellépés, illetve védekezés formái, ami eddigi kevésbé szorongatott helyzetükkel magyarázható.

A Varsói Szerződés PTT legutóbbi budapesti ülése e tekintetben is fontos megállapítást tesz: <<Az ülésen képviselt országok elvi okokból ellenzik a terrorizmus minden fajtáját, mindenekelőtt a nemzetközi kapcsolatok szétzilálásával fenyegető állami terrorizmust, és készek konstruktívan együttműködni valamennyik állammal annak érdekében, hogy gyökeresen kiirtsák a nemzetközi közösség életéből ezt a veszélyes jelenséget.>>

III.

A terrorizmus erősödésének, egyes államokban állami szintre emelt terrorizmus terjedésének, továbbá a terrorista szervezetek és a nyugati speciális szervek közötti együttműködés elmélyülésének feltételei közepette a veszéllyel a jövőben is számolni kell, felkészülve arra is, hogy azonos fogadó országban egy vagy több baráti szocialista ország külképviselője, azok személyzete, vagy tartós munkavállalói terrorcselekmények célpontjává válhatnak.

Számos tényt, körülményt figyelembe véve megállapítható, hogy:

- a MNK nem első számú célpontja a nemzetközi méretűvé váló terrorizmusnak,*
- bizonyos <<plusz>> védelmet jelent az MNK-val szemben nyugaton továbbra is megnyilvánuló un. eltérő bánásmód.*

A terrorizmussal, mint jelenséggel a MNK mindezzel együtt reálisan számol. Ezért minden fórumon elítéli a terrorizmus valamennyi formáját. Az ENSZ-ben szorgalmazza az államok együttes, hatékonyabb fellépését. Törvényei közé iktatta azokat a nemzetközi szerződéseket, amelyek a terrorizmus megfékezésére és a terroristák megbüntetésére születtek. A védekezés fokozása és a megelőzés érdekében számos belső intézkedés látott napvilágot.

Tudatában kell lenni annak, hogy a nemzetközi helyzet alakulása a jövőben is alapul szolgálhat külföldi terrorszervezetek számára az MNK, annak külképviseletei, külföldön lévő kolóniái, vagy ideiglenesen ott tartózkodó állampolgárai elleni támadásra. Ezzel összefüggésben külföldi speciális szervek is sugallhatnak, finanszírozhatnak egy-egy akciót, az MNK számára kedvező politikai folyamat fékezésére vagy megállítására.

Mindennek mérlegelése során a MNK – több más szocialista országot ért veszély alapján is -figyelembe veszi, hogy például:

- a nyugat-európai térségben a terrorista szervezetek, okulva a korábbi vereségeikből, egyrészt átrendezték soraikat /pl. Vörös Brigádok, ETA stb./, másrészt a kölcsönös segítségnyújtás, a konkrét együttműködés hatékonyabbá tétele érdekében kezdenek kilépni a nemzeti a nemzeti a nemzeti keretektől /pl. Vörös Brigádok, Action Dirécte, Vörös Hadsereg Frakció fuzionálása/,*
- a Közel-Keleten: Izraelben állami szintre emelték a terrorakciókat, nem ritkák az iráni fenyegetések, kiszámíthatatlanok a palesztin mozgalmak és az iszlám jegyében létrejövő csoportok, a libanoni helyzet alakításában résztvevő sokrétű erők, megismétlődhetnek a Líbia elleni amerikai agresszióhoz hasonló akciók stb.*

Megkülönböztetett figyelmet igényelnek különösen a közel-keleti térség országaiból érkező csoportokkal, vagy személyekkel kapcsolatos olyan döntések, intézkedések, mint például:

- szigorítás a vízumkérelmek elbírálásában,*
- a részvétel olyan nemzetközi megállapodásban, amelynek célja az említett térségbeli csempészvilág bűnözői életterének szűkítése,*
- a terroristák kiadatása, vagy az erről szóló tárgyalás kiszivárgása,*
- az egyes személyekkel szemben alkalmazott büntetésvégrehajtási kényszer,*
- az egyes országok, mozgalmak, csoportok személyek terrorakcióinak elítélése, s az ellenük való együttes nemzetközi fellépés támogatása.*

Tény, hogy számunkra a szervezett terrorizmus jelenti a fő veszélyt, a védekezés szempontjából is ez a döntő. Ugyanakkor előfordulhatnak egyéni terrorakciók is, amelyeket megbízásból, sérelemből, szellemi fogyatékoságból vagy károsodásból kifolyólag szándékosan,

ösztönösen vagy véletlenszerűen magán- vagy felbékelt személy/ek/ követ/nek/ el. /l: a müncheni kereskedelmi kirendeltséget ért támadást/. Figyelembe kell vennünk, hogy a szervezett terrorizmus mögött az esetek döntő többségében valamilyen párt, szervezet, mozgalom áll, amelyek megítélése nem mindig egyértelműen negatív. Elég, ha ilyen szempontból a palesztin mozgalmakat vesszük példaként alapul, amelyek közül egyesekkel feltehetően szimpatizálunk, másokkal szemben esetlegesen közömbösek vagyunk, de akadnak közöttük a mi szempontunkból is kifejezetten ellenségesek. Ezen kívül az sem mindegy, hogy adott terrorista szervezet, csoport tevékenysége, akciói belpolitikai indíttatásúak-e, vagy pedig a nemzetközi helyzettel, annak valamely általunk is támogatott, vagy elítélt jelenségével, folyamatával, kérdésével függnek össze, s ezekhez kapcsolódva működési területük saját vagy befogadó országukra, meghatározott földrajzi régióra vagy a világ bármely térségére is kiterjedhet.

IV.

A terrorizmus elleni küzdelemben, a kormány és számos érintett tárca mellett, a KÜM-nek is megvannak a megelőző tennivalói. Annál is inkább, mert a berni lengyel nagykövetség elfoglalása, a szovjet diplomaták bejruti elrablása mellett, néhány veszélyes fenyegetés, és közvetlen támadás, illetve terrorakció magyar állampolgárokat /pl. schwechati repülőtéren/ és külképviseleteket is ért.

A terrorizmus elleni védekezést eddig elsősorban a KÜM biztonsági és biztonságtechnikai tevékenysége szolgálja, egyebek közt a tartós szolgálatra külföldre kihelyezettek hazai és helyi felkészítésével, a belső biztonsági rend és fegyelem külképviseleti megteremtésével, a külképviseletek biztonságtechnikával és védelmi fegyverekkel való ellátásával, s egységes biztonsági szemlélet kialakításával.

Joggal állapíthatjuk meg, hogy mind biztonsági rend-, fegyelem-, védelem szabályozottságát, mind pedig a technikai feltételek biztosítását illetően – hosszú évek külképviseleteinkkel közös erőfeszítések árán – már most rendelkezünk a védelem eszközeivel. Ezzel természetesen nem zárhatók ki az újabb eszközök, de az ilyen igények megfogalmazásánál mindig abból induljunk ki, hogy vajon kihasználjuk-e eléggé a meglévőket. Hiába összpontosítunk például a főbejáratra és szereljük fel arra a legmodernebb technikát, ha például ugyanazon épület hátsó, vagy mellékbejáratán szabadon besétálhatnak idegenek.

A veszély fokozódása egyértelművé tette, hogy a jövőben a védekezésben többre van szükség.

A terrorizmus elleni általános védekezésben:

- *A hatékony védelem nélkülözhetetlen eleme a biztonsági-ügyleti rend, a riasztási és védelmi terv életszerűsége és végrehajtásának biztosítása.*
- *A helyi felkészítő tevékenység kibővítése a fogadó országban előforduló terrorizmus jellegét, módszereit, eszközeit, arculatát mozgásterét, nemzetközi összefüggéseit, célpontjait és az ezzel kapcsolatos feladatokat taglaló kérdésekkel.*
- *A szocialista közösség országai fogadó országában működő diplomáciai képviselői közötti szorosabb együttműködés.*
- *Ahol lehetséges, kapcsolatfelvétel, együttműködés és információcsere a fogadó országbeli diplomáciai testület, illetve a külföldiek biztonságával foglalkozó rendőri szervekkel.*
- *Szükség vagy a helyi hatóságok felkínálta lehetőség esetén, a technikai beépülés lehetőségének a kizárásával, a külképviselet bekapcsolása a fogadó állam rendőrségi riasztó rendszerére. /Kizárólag központi engedéllyel./*

Az objektumvédelem terén:

- *A külső behatolás elleni feltételek javítása.*
 - *A biztonsági zóna centrikus védelmi elv mellett komplex objektumvédelem, ezen belül egymást kiegészítő lépcsőzetes biztonságtechnikai rendszerek alkalmazása a külképviseleten.*
 - *A misszióvezetői rezidencia általános biztonságvédelmi rendjének kialakítása, az őrzés vagy felügyelet megszervezése például tartós távollét idejére.*
 - *A biztonságvédelmi normák szigorú betartása, különös tekintettel az ügyfelek beléptetésére, felügyeletére, a kapuk, bejáratok és egyéb ajtók nyitására-zárására, a posta kezelésére stb.*
 - *A külképviseletek biztonságának fokozása a szervezett ügyeleti rendszer gyakori ellenőrzésével, szükség esetén kettős, vagy készenléti ügyelet szervezésével.*
 - *Tömeges ügyfélforgalom esetén annak megvizsgálása, hogy van-e lehetőség a fogadó helyiség/ek/ külképviseleten kívüli elhelyezésére.*
 - *Az ügyfélforgalom zsiliprendszeren és golyóálló üvegtáblák közbeiktatásával történő lebonyolítása.*
-

- *Idegenek, helyi alkalmazottak, helyi biztonsági, vagyonvédelmi őrk, más külképviseleti tagok, hivatali épület/ek/-ben való mozgásának szigorítása a meglévő biztonsági rendszerek, azok kombinált alkalmazásával, esetleg új intézkedések, eszközök felhasználásával. Ugyanakkor arra is gondot kell fordítani, hogy nagyobb odafigyelés, figyelmesség, ellenőrzés mellett lehetőleg meg is nyerjük a magunk ügyének a helyi alkalmazottakat, s hogy a lehetőségek határain belül ők, mint külső erők is részt vegyenek a védelmünk erősítésében.*
- *A szomszédokkal /magánszemélyekkel vagy intézményekkel/ olyan viszony kialakítása és ápolása, amely hozzájárulhat a külképviselet biztonságának erősítéséhez.*
- *A terrorista cselekedeteket megelőző <<felmérés>> és a helyi alkalmazottak ilyen akciókhoz való megnyerésének megakadályozása a külképviseleten munkát végző idegen szakemberek számának korlátozásával, mozgásuk szigorú személyes felügyeletével.*
- *A külképviselet, a fogadó országban működő más magyar intézmény működésével, belső életével, védelmi feltételeivel, személyzetének mozgásával kapcsolatos bármilyen információszolgáltatás megtiltása.*

A fentiekre, valamint a konkrét védekezés feltételeinek javítására tekintettel kötelező a külképviselet riasztási és védelmi tervének évi egy alkalommal történő kipróbálása.

A személyvédelem erősítése terén:

- *A hivatalos, de főként a magánjellegű személyes kapcsolatok terrorizmus elleni védelem szempontjából történő felülvizsgálata és folyamatos karbantartása a külképviseleten.*
 - *A hosszabb ideje húzódó olyan függő ügyek lezárása, amelyek mögött a külképviselet biztonságár veszélyeztető helyi személyi érdekek húzódnak meg.*
 - *Külképviseleti eseményeknél nagyobb körültekintés az előkészületekre, a vendégek érkezésére, a rendezvény lebonyolítására, a meghívottak távozására, szükség esetén külső forgalomirányítók, egyenruhás, vagy civil külső őrk, terembiztosítók stb. igénylése a helyi hatóságoktól.*
 - *Az idegen állampolgárságú vagy helyi alkalmazottakkal való kapcsolattartás szigorítása a Központ által kidolgozott normák alapján.*
-

- *A fokozott biztonság, továbbá a feltűnés, a hivalkodás kiiktatása a kint dolgozók magatartásából, a speciális szervek által előidézhető, vagy a külképviselet, annak munkatársai ellen felhasználható helyzetek megelőzése.*
- *A veszélyeztetett nyilvános helyek látogatásának mellőzése, szükség esetén megtiltása.*
- *Utazásoknál a veszélyes repülőjáratok, repülőterek igénybevételének elkerülése.*
- *Helybeli közlekedésnél gépkocsiellenőrzés minden utazás megkezdése előtt.*
- *Adott városon, országon belül útvonalvariációk kidolgozása és azok taktikai jellegű változó igénybevétele.*
- *Beszédfegyelem szigorú betartása, beleértve a családtagokat is.*
- *Óvóhely, vagy összetartásra alkalmas hely kijelölése a külképviseleten.*

A külszolgálatot teljesítőnek tudatában kell lennie annak, hogy állomáshelyén, utazásai során, vagy más körülmények között terroristák előidézte válságakcióba kerülhet, s hogy ilyen helyzetben, illetve esetleges repülőgépetérítés, túszszedés, rablótámadás, stb. esetén a MNK álampolgárához, hivatalos kiküldöttjéhez méltó magatartást kell tanúsítania, s az adott helyzet nyújtotta lehetőségeknek megfelelően járjon el; ha futárpostát is visz, gondoskodjon annak biztonságáról, szükség esetén és a lehetőségein belül a megsemmisítéséről.

A titokvédelemben:

Ismételten felhívjuk a figyelmet a külképviseletek titkos iratai selejtezési határidejének szigorú betartására, a meglévő iratanyag minimálisra csökkentésére és olyan állapotban tartására, hogy szükség esetén gyorsan megsemmisíthető legyen.

Vizsgáljuk, keressük egyrészt a korszerű gyors iratmegsemmisítő eszközöket, másrészt a titkos iratok Központ és külképviseletek közötti mikrofilmes, konténeres forgalmának lehetőségeit, hogy az előbbiekben említett repülőgépetérítést, túszul esést, stb. feltételezve, kizárható legyen, hogy hivatalos futárnál, vagy hivatalos kiküldöttnél lévő titkos minősítésű iratok illetéktelenek birtokába jussanak, illetve külképviseleti épület elleni esetleges támadáskor azok azonnal megsemmisíthetőkkel váljanak.

A magatartásban:

A már eddig is sok vonatkozásba érintett célszerű konkrét magatartásra kész recepteket nehéz központilag meghatározni. Az természetesen

fontos, hogy például a fenyegetésnek vagy szokatlan jeleknek semmilyen formáját se becsüljük le, legyen szó komolytalan telefonáslásról vagy akár névtelen levélről, szokatlan érdeklődésről, bombariadóról, vaklármáról stb. A behatolási akciók sem véletlenszerűen zajlanak le, azokat rendszerint előtanulmányozás előzi meg /pl. helyi szakemberek a fűtésrendszert <<ellenőrzik>> a pincétől a padlásig, ismeretlenek fényképezik a külképviselet épületét, annak környékét, szemben lévő épületből, a külképviselet előtt vagy annak közelében megjelenő és hosszabban időző gépkocsiból, elhelyezett álcázási alkalmatosságból hosszabb időn keresztül tanulmányozzák a mozgást, kikérdezik a külképviseletre bejáró, onnan kilépő személyeket, stb. /, amelynek megnyilvánulási formáit komolyan kell venni.

A magatartásnak összhangban kell lennie a külképviseletet érhető rendkívüli esemény jellegével. Ha például egy külképviseletet azért támadnak meg, foglalnak el adott országban valamely párt, mozgalom tagjai, hogy ez által szerezzenek érvényt követeléseinek, miközben a külképviseletnek, azok tagjainak nem esik bántódása, a MNK érdekeit nem éri sérelem, nyilvánvalóan végzetes következménnyel járna a védelmi célú fegyverhasználat, vagy az erőszak egyéb formáinak alkalmazása. Más a helyzet kifejezetten a külképviselet elleni, esetleges fegyveres támadás esetén, ami a magatartást is ennek megfelelően határozza meg, és megint más előforduló robbanás, vagy tüzeset kapcsán. Az is megfontolás tárgyát képezheti, hogy például fegyveres terrorista támadás esetén szükség es-e a riasztási- és védelmi terv szerint mindenkit arra mozgósítani, hogy a külképviseletre menjen, vagy célszerű esetleg az épület visszafoglalására, a bent lévők kiszabadítására kívülről szervezni akciót.

Az esetek jellegének, céljának, kivitelezési formájának felismeréséhez szükséges helyi ismeretek birtokosa mindenkor elsősorban a külképviselet, amelynek vezetője ennek alapján dönt az esemény jellegéhez mért védelmi intézkedések megtétele, fogadó ország hatóságaitól, illetve a székhelyen működő baráti külképviseletektől, más tényezőktől, személyektől igényelhető segítség tekintetében. Ez azt jelenti, hogy a sorrendiséget illetően is elsősorban a külképviselet helyi ismereteire, tapasztalataira kell alapozni a terrorizmus elleni védelmet, vagy megelőzést, arra kell törekedni, hogy minél kevesebb legyen a kizárható rés, biztonságtechnikai eszköz, /pl. ajtózárási-, kapunyitási-, kocsibeengedési-, vendégfogadási- stb./ szokás, megszokás, gyakorlat. Ugyanilyen alapon ugyancsak a külképviselet az, amelyik már csak a fenyegetettség jelét is jelzi, észrevételezi, írásban dokumentálja fogadó országa illetékes szervei felé, s a működését zavaró legkisebb rendkívüli eseménynek is utána jár, azzal foglalkoztatja őket, esetleges névtelen vagy fenyegető levél eredetijét elsőként hozzájuk viszi, s csak a másolatát küldi a Központnak.

Egy-egy ilyen lépés, intézkedés megtétele előtt sokszor megfontolás tárgyát képezi, hogy vajon nem vetődik-e fel ezek analógiájában a viszonyosság kérdése. Álláspontunk szerint, különösen, ha veszélyhelyzetről van szó, az ilyen megfontolásnak nincs helye, egyébiránt pedig ilyen esetekben és helyzetekben sem a viszonyosság, hanem az adott ország rendje, kialakult gyakorlata a döntő. Ilyen célból hazai viszonylatban is közelmúltban összegeztük a MNK-nak a területén működő külképviseletekkel szembeni kötelezettségeit, s vizsgáltuk felül, ill. alakítjuk ki a terrorizmus elleni védelmet és figyelembe vevő új rendet, gyakorlatot.

A védelem, de különösen annak megszervezése, lebonyolítása szempontjából gyakran felmerülő kérdés, hogy adott külképviseleten kik a leginkább veszélyeztetett személyek. Általában nehéz különbséget tenni, de a hivatalos kiküldöttek közül mindenekelőtt a misszióvezető sorolható ebbe a kategóriába. Megeshet, hogy a fogadó országában előforduló válsághelyzetben részvételét igénylik terroristákkal tárgyaló, vagy azok felé közvetítő diplomata csoportban, küldöttségben. Ilyen helyzetben általában nincs lehetőség a Központtal való egyeztetésre, ezért a misszióvezető ismét csak saját hatáskörben, legfeljebb a szocialista országok misszióvezetőivel való egyeztetés alapján kénytelen dönteni a felkérésre, esetleg felszólításra való reagálást illetően.

Veszélyeztetett helyzetbe lehetnek még a külképviselet helyi viszonylatban exponált személyi kapcsolatokkal rendelkező tagjai /innen a kérés, hogy ezeket ilyen szempontból is vizsgálják felül/, a külképviselet működéséhez hozzátartozó futárszolgálat, posta- és csomagforgalommal járó feladatokat repülőtéren, pályaudvarokon, postahivatalokban, s az odavezető útvonalakon intéző, közlekedő munkatársak /akinek munkáját körültekintően kel megszervezni/, a bevásárló központokban, csarnokokban, piacokon, üzletekben és áruházakban gyakrabban megforduló családtagok /feleségek/, /nem egy állomáshelyen a bevásárlásokat is szervezetter végzik/, és végül a rendszerint fogadó országokbeli közegben óvodába, iskolába járó, intézményeket látogató gyerekek /ezek mozgására, közlekedésére, baráti-ismertségi körére elsősorban a családoknak, de a hivatalnak is nagyobb figyelmet kell fordítani.

-.-.-.-.-

A körülmények kényszerítő hatása alatt – amint az a fentiekből is látható – az eddigieknél gondosabban kell foglalkoznunk a külképviseletek, azok személyzete, a külföldön dolgozó kolóniák biztonságával és terrorizmus elleni védelmével. A MNK külképviseleteit, hivatalos kiküldötteit és állampolgárait a terrorizmus oldaláról érhető veszélyekkel szembeni védekezés érdekében, az anyagi lehetőségeinkkel is összhangban meg

kell tenni a szükséges intézkedéseket. Ez a tevékenység azonban csak akkor eredményes, ha nem kampány- vagy véletlenszerű, ha azt a Központ és a külképviseletek közösen fejtik ki.

Kérem Nagykövet /misszióvezető/ Elvtárstól, segítse elő e tevékenység szükségességének megértését és tudatosítását, a terrorizmus elleni megelőzés, védelem és fellépés hatékonyságát.

Budapest, 1986. július 1.

*S. J. s.k.
az Igazgatási Főosztály vezetője*

A kiadmány hitelül:

A témakör nemzetközi vetületei

ÁBTL – 3.2.5. – O-8-689/1. "KADRA" - Feljegyzés, Dr. D. ezredes elvtárral folytatott beszélgetésről. 6.

„1979. október 25.-én Berlinbe történő érkezésünket követően a Rhenwégh str-i Vendégházukban programegyeztetésre került sor. Ennek során tájékoztattuk őket, hogy „CARLOS” és csoportja ügyében szeretnénk információt cserélni s a további intézkedésekről megbeszélést folytatni.

[...]

Ezt követően B ezredes elvtárs a magyar delegáció vezetője kifejtette álláspontunkat.

- »Charlos« és csoportja megítélésében az általános vonatkozások mellett, amelyekkel egyetértünk, biztosan lesznek eltérő vélemények a csoport megítélését illetően, de nekünk az a feladat, hogy a közös nevezőt keressük és találjuk meg.

[...]

Dr. D ezredes elvtárs miután B. et. bevezetőjét végig hallgatta, annak a nézetének adott kifejezést, hogy megközelítően azonos az álláspontjuk. Mint mondotta ők az NDK. ÁBM szerve – osztályálláspont alapján határoznák meg a viszonyukat »Charlos« csoportja, vagy hasonló csoportokhoz.

[...]

„Éjjel-nappali figyelmet alkalmaztak, hálózatokat mozgattak, technikai ellenőrzést vezettek be, mindezek alapján aránylag tiszta képet sikerült kapni »Charlos«-ról és csoportjáról, céljaikról is. Berlinben az Interhotel szállodában lakott. Elég feltűnő magatartást tanúsított, gyakori vendége volt az étteremnek és a bárnak. Különböző arab állampolgárokkal való szoros kapcsolattartást állapítottak meg. Adatokat szereztek arra vonatkozóan is, hogy a PFSZ berlini irodájával és képviselőivel, valamint a Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság követségével is rendkívül szoros kapcsolatban vannak. »Charlos« három hónap kivételével majdnem egy évig Berlinben lakott.

[...]

- Az NDK ÁBM felfogása és álláspontja eltérő a bolgár, csehszlovák és magyar felfogástól. Ez megmutatkozik a »CARLOS« csoport politikai megítélésében és korlátozásuk, akadályozásukkal kapcsolatos operatív célok és módszerek vonatkozásában is.

- Egyértelművé vált, hogy az NDK ÁBM nem jelentéktelen szinten kontaktál a csoporttal – bár nem hivatalosan – befolyásolni képes annak tevékenységét.

- Bár a megbeszélés »CARLOS« és csoportja magyarországi tevékenységének korlátozására, akadályozására, hazánktól való távoltartására irányuló eredményekkel nem kecsegtet mindenképpen hasznosnak értékelhető, mert a bolgár, csehszlovák, NDK álláspontok birtokában egy magasszintű találkozó kezdeményezése lehetséges, és ennek alapján közös aktív intézkedések kidolgozása és végrehajtása a kívánt cél elérését biztosíthatja.”

ÁBTL – 3.2.5. – O-8-689/1. "KADRA" - Magyar vonatkozású terrorista cselekmények. Átirat III/I. Csoportfőnöktől a III. Főcsoportfőnöknek, 67/52-32/18/78, 6.

„Összesen: 27 esemény/

<u>AEÁ</u>	2 zaklatás 5 fenyegetés 1fenyegetés	külképviselet ellen külképviselet ellen személy elle
<u>Ausztria</u>	2 fenyegetés	személy ellen
<u>NSZK</u>	4 fenyegetés 1 fenyegetés	külképviselet ellen nagykövet ellen
<u>Franciaország</u>	1 fenyegetés	külképviselet ellen
<u>Argentína</u>	1 lövés 1 feltartóztatás	követségi gépkocsira ügyvivő ellen
<u>Ausztrália</u>	1 fenyegetés	külképviselet ellen
<u>Belgium</u>	1 fenyegetés	külképviselet ellen

<u>Etiópia</u>	1 lövés	követségi gépkocsira
<u>Kanada</u>	1 fenyegetés	nagykövet ellen
<u>Peru</u>	1 fenyegetés	külképviselet ellen
<u>Spanyolország</u>	3 fenyegetés	külképviselet ellen
<u>Peru</u>	1 fenyegetés	külképviselet ellen
<u>Svájc</u>	1 fenyegetés	személy ellen”

ÁBTL – 4.1. – A-4146/152. Tények és adatok a terrrorszervezetekről és tevékenységükről. 12-13.

„Az olaszországi terrorista hullám legjelentősebb szakasza a 70-es évek második fele, amikor a terror az államhatalom legmagasabb szintjét is veszélyeztette. Ennek a legfontosabb, az olasz helyzetre legnagyobb hatást gyakorló akciója, a Moro-gyilkosság volt, amelynek kéthónapos története – az elrablástól a gyilkossáig – az egész olasz közélet és részben a nemzetközi politika előterében állt.

Az olasz baloldali terrorizmus területén két „rendszer” kell megkülönböztetni. Az egyik szorosan összefűződik a „Vörös Brigádok földalatti oszlopaival”, akik kezdeti célpontjaiknak az Észak-olaszországi gyárakat választották, majd katonai stílusú akciókat hajtottak végre. Később /1979-80-ban/ egy nápolyi főhadiszállású „Déli oszlop” is kialakult. A másik „rendszer” a kisebb fegyveres frakciók, vagyis „külvárosi autonóm kollektívák”, amelyek teljes mérvű gerilla hadviselés formájában alkalmaznak erőszakot.

AZ OLASZORSZÁGI TERRORISTA TÁMADÁSOK SZÁMA 1975-83 KÖZÖTT

<i>ÉV</i>	<i>Terrorista támadások</i>
<i>1975.</i>	<i>702</i>
<i>1976.</i>	<i>1198</i>
<i>1977.</i>	<i>2118</i>
<i>1978.</i>	<i>2935</i>
<i>1979.</i>	<i>2366</i>
<i>1980.</i>	<i>1264</i>
<i>1981.</i>	<i>924</i>
<i>1982.</i>	<i>632</i>
<i>1983.</i>	<i>558</i>

Olaszországban az utóbbi három évben abban reménykedtek, hogy a terrorizmus jelenségét sikerül felszámolni. Ezt cáfolta meg 1984 novemberében és decemberében elkövetett robbantások száma. ezek közül kiemelkedő jelentőségű 1984. december 23-án Nápoly-Milánó expressz vonat kilencedik kocsijának felrobbantása egy 5 kg-os bombával. A terroristák a merényletet nagy gondossággal készítették elő.

A robbantások mellett a »Vörös Brigádok« évek óta a katonai szektort jelölték meg egyik fő célpontjuknak. Az »Átszakítani a dél korlátját« című stratégiai határozatukban egész fejezeteket írtak a katonai berendezésekről, illetve támaszpontokról.

A »Vörös Brigádok« nagy akciója Leamon R. Hunt amerikai diplomata 1985. február 15-i meggyilkolása volt. Ő volt a Sinai nemzetközi békefenntartó erők vezérigazgatója. Olasz kriminalisták véleménye szerint a »Vörös Brigádok« ezzel a merénylettel új terrorista csoportoknak akarták felajánlani magukat. A gyilkosság megindoklása: „Ki az imperialista erőkkal Libanonból”.

Tehát a »Vörös Brigádok« is megmutatták rendkívüli újra rendeződési képességüket”.

ÁBTL – 4.1. – A-4146/25, A nemzetközi és a transznacionális terrorizmus. 2.

„Napjainkban a terrorizmus két fő formáját különböztetjük meg, a nemzetközi és a transznacionális terrorizmust. A transznacionális terrorizmus olyan akcióként határozható meg, amely egy adott állam terrorista szervezete más állam területén hajt végre. Ezzel szemben a nemzetközi terrorizmus fogalma alatt azok az akciók értendők, melyeket egy adott ország terrorszervezete a saját országa területén hajt végre, de ugyanakkor stratégiai és taktikai koncepcióit más országok terrorszervezeteivel is koordinálja. Például transznacionális terrorista szervezet a palesztin terrorista csoport, amelynek stratégiája és taktikája szorosan alkalmazkodik, ahhoz az elméleti aspektushoz, hogy a „terror, mint fegyvert” az egész világon alkalmazni kell. A palesztin terrorista csoportok akciói kihatnak a közel-keleti eseményekre, mely a világbékét veszélyezteti.”

ÁBTL – 4.1. – A-4146/25, A nemzetközi és a transznacionális terrorizmus. 6.

„A NEMZETKÖZI TERRORIZMUS MODELLJE A »TUPAMARO« SZERVEZET
A nemzetközi terrorista csoportok stratégiája és taktikája elsősorban a »Tupamaro« mozgalom által kidolgozott városi gerilla-harc taktikán, illetve maoista elveken alapszik.

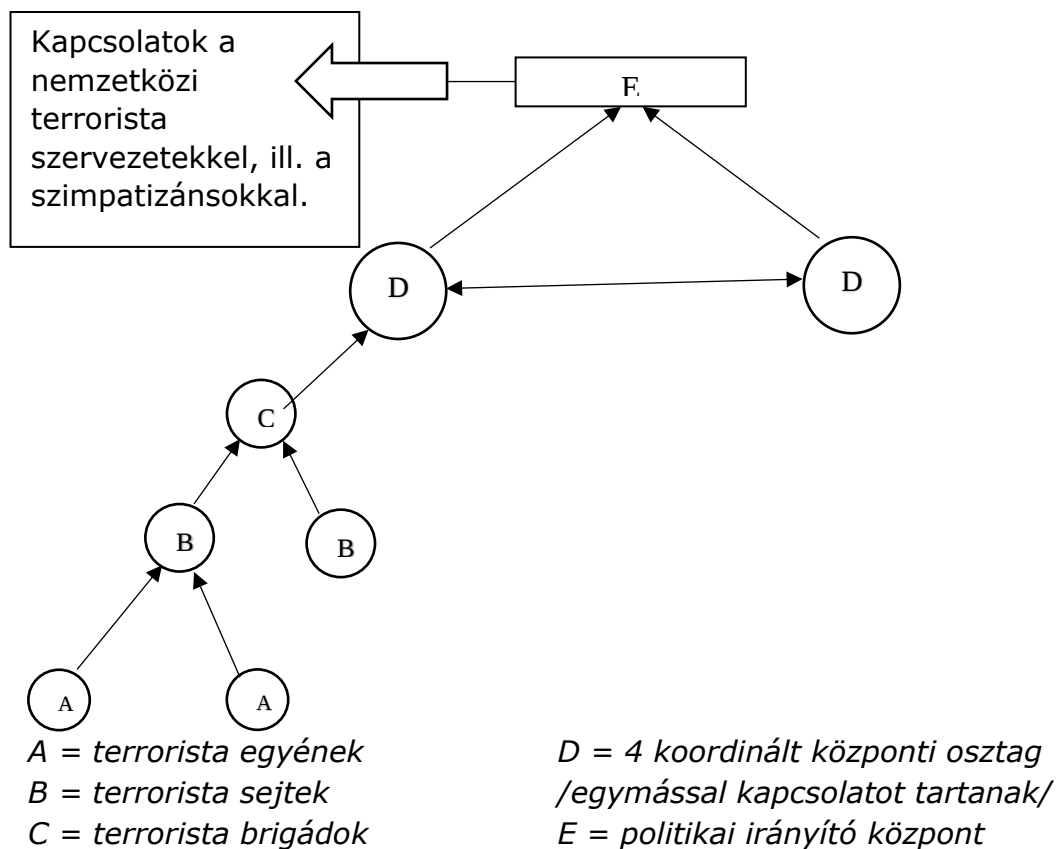
A szervezet stratégiai és taktikai koncepcióit a propaganda eszközeivel is népszerűsíti. ...1954-ben a »Tupamaro éhség kommandói« élelmiszereket tulajdonítottak el, és ezt a nyomortanyákon szétszertették. Az akció sikerének hatására az SLA kényszerítette a Hearst Corporation-t, hogy több millió dollár értékű élelmiszert osszon szét az amerikai városokban.

A »Tupamaro« taktikának elterjedése, meghatározza a nemzetközi terrorista szervezetek taktikája közötti hasonlóságokat. A terrorista szervezetek felismerték, hogy támadásaik hatékonyabbak és megtévesztőbbek lehetnek, ha akcióikat nemzetközi szinten koordinálják.

Jelenleg a »Tupamaro« szervezet stratégiája – az eddigi tapasztalatok alapján – a legalkalmasabb a legkülönbözőbb terrorcselekmények elkövetésére. A szervezet

taktikája az erőszakos radikalizmuson alapszik. A »Tupamaro« szervezeti felépítésére jellemző, hogy a jólképzett terroristákat csoportokba, akcióegységekbe szervezik, mert szükség esetén így biztosítható a gyors átszervezés és az anonimitás.

A NEMZETKÖZI TERRORISTA SZERVEZETEK MODELLJE

ÁBTL – 3.2.5. – O-8-003/5, "Piramis" fedőnevű dosszié. 96-100.

„2/3-II/77 Utasítás

*Szigorúan titkos!
Különösen fontos!*

C. Elvtársnak!

Kairó

*Tárgy: Tájékoztatás a nemzetközi terrorista
tevékenységgel kapcsolatos tapasztalatokról*

*Napjainkban világméretű problémát jelent a terrorizmus, a terrorista
cselekmények elhárítása, megakadályozása.*

*A terrorista akciók legelterjedtebb formái közé tartozik a külképviseletek elleni
támadás, túszok szedése, diplomaták elrablása és meggyilkolása, polgári
légitársaságok repülőgépeinek eltérítése, különböző országok vezetői ellen
elkövetett merényletek, robbanószerkezettel ellátott levelek, csomagok küldése.
Ide sorolhatjuk még a fenyegetéseket, megfélemlítéseket, amelyek bizonyos
követelések teljesítését vagy pszichológiai ráhatást célozzák. Az utóbbi időben
elterjedt a pszichológiai ráhatás olyan formája, amikor figyelmeztetik a személyt
vagy szervezet egy előre lehelyezett bombáról.*

Külképviseletek elleni támadások:

*A terrorcselekmények olyan formája ez, amelyet társaik kiszabadítása vagy
politikai jellegű követelések teljesítése érdekében alkalmaznak. jellemző példák erre
a „Japán Vörös Hadsereg” terrorista szervezet által végrehajtott támadás a hágai
francia nagykövetség ellen, vagy a Baader-Meinhoff-csoport – túszok szedése
céljából végrehajtott akciója a stockholmi NSZK követségen 1975 áprilisában.*

*Az utóbbi időben a hatóságok mereven elzárkóznak a terroristák követeléseinek
teljesítése elől. A nagyösszegű váltságdíj és a társak szabadon bocsátásának
megtagadása eredményezte, hogy meggyilkolták az NSZK stockholmi katonai
attaséját, és felrobbantották a követség épületét.*

*A külföldi követségek elleni támadások célja lehet még, hogy hivatalos
dokumentumokat, útlevel-űrlapokat, okmányokat szerezzenek, amelyeket későbbi
akcióik során használnak fel.*

*A rendőrségidőben történő beavatkozása megakadályozhatja a külképviseletek
elleni sikeres támadást, az épületek elfoglalását. Több ország kormánya*

intézkedéseket tett a képviseletek külső védelmének megerősítésére. Bár ezen rendelkezések meggátolják, korlátozzák a nyílt diverziós-terrorakciók elkövetésének lehetőségét, ugyanakkor azonban arra ösztönzik a terrorista csoportokat, hogy új taktikát dolgozzanak ki céljaik megvalósítására.

Ennek az új taktikának egyik formája, hogy a külképviseletekre gyakran olyan ürüggyel hatolnak be, hogy személyes problémáikat akarják megbeszélni, felvilágosítást kérnek. Az ilyen akciókba azon országokból érkező személyeket vonnak be, amely ország követsége ellen a támadás irányul.

Külképviseletek, középületek, adminisztratív és állami épületek felrobbantása, felgyújtása, nyilvános helyeken történő robbantások.

A terrorcselekmények elterjedt formája a diplomáciai képviseletek, adminisztratív- és középületek, ipari objektumok ellen szervezett robbantás, gyújtogatás.

Az ilyen akciók fő célja, hogy valamilyen konkrét politikai jellegű eseménnyel szemben tiltakozzanak.

A diverziós akciók végrehajtásának három módszerét alkalmazzák,

- *az épület külső részén elhelyezett bombák,*
- *álcázott csomagban robbanóanyag bevitele az épületbe,*
- *az épület közelében parkoló gépkocsiban elhelyezett robbanótöltet távirányítású felrobbantásával.*

Az USA hírszerző szervek által kiadott bulletin szerint az utóbbi időben gyakori, hogy európai USA objektumokban dolgozó személy gépkocsijának kerekében elhelyezett bombákat robbantanak fel.

Diplomaták, állami vezetők és politikusok elrablása, meggyilkolása.

Az elmúlt években megnövekedett a diplomáciai testület munkatársai ellen elkövetett támadások, emberrablások, gyilkosságok száma. Nem csökkent a kommunista pártok és haladó szervezetek, valamint különböző cégek és társaságok képviselői elleni merényletek száma sem.

Ezekben az akciókban nagy szerepük van az imperialista országok különleges szolgálatainak. Különösen nagy számban fordulnak elő politikai gyilkosságok Latin-Amerika országaiban és Olaszországban. Az „Argentin Antikommunista Szövetség” elnevezésű szervezet – fasisztoid csoport – eddig közel 600 személyt gyilkolt meg. Olaszországban a »Vörös Brigád« elnevezésű szélsőbaloldali szervezet vakmerő banditizmusával nagy »hírnevet« szerzett magának.

Akciók leggyakrabban alkalmazott módszere: párhuzamosan haladó gépkocsiból géppuskából vagy géppisztolyból leadott sortűz az áldozat gépkocsijára.

A merényletek tervezésekor a terroristák alaposan tanulmányozzák a célszemély napi programját, az általa látogatott helyeket, életrendjét stb.

Gyakori, hogy a merénylet színhelyéül az illető személy lakóhelyének környékét, vagy csendbe, néptelen helyeket választanak ki. Ezeken a helyeken különösebb kockázat nélkül hajthatják végre akcióikat.

Túszok elfogása

Ezt a módszert a szélsőséges politikai szervezeteken kívül igen gyakran alkalmazzák a különböző bűnözőcsoportok is. Olaszországban és Argentínában, magas váltságdíjmegszerzéséért, nagy gyárak, vállalatok tulajdonosait, azok családtagjait rabolják el.

Az utóbbi időben gyakorlattá vált az úgynevezett »népbörtönök« felhasználása a túszok elrejtésére. A »népbörtönök« alkalmazását, amely korábban a latin-amerikai országok szélsőbaloldali szervezeteire volt jellemző, ma már az európai szélsőséges szervezetek is átvették.

A polgári légiforgalmi társaságok repülőgépeinek eltérítése, megsemmisítése.

Világméretekben elterjedt a légi kalózkodás. A nemzetközi polgári légiforgalmi társaságok 1969-től 1975-ig 400-nál több különböző, a polgári légiforgalom elleni terrorakciót jegyeztek fel.

A repülőgépek elfoglalására irányuló akciók taktikájában új momentumok figyelhetők meg. Szigorú intézkedések egész sorával próbálják meggátolni az utasok életét veszélyeztető terrorcselekmények elterjedését. A terrorista csoportok ezeket a szigorú rendelkezéseket egy új módszer alkalmazásával próbálják kikerülni. Az utasokat a városból a repülőtérre szállító autóbust foglalják el, és itt terjesztik elő követeléseiket annak elérésére, hogy a géphez engedjék őket.

Robbanó postai küldemények felhasználása.

A terrorista cselekmények valamennyi formája közül a legelterjedtebb az olyan levelek, postai küldemények továbbítása, amelyekben robbanószerkezetet helyeznek el. A terrorakcióknak ezt a hatékony formáját gyakorlatilag a világ különböző országainak szinte valamennyi terrorszervezete felhasználja. Megfigyelhetők olyan esetek is, amikor a terroristák a levélbombákat különböző kormányhivatalok, vagy más hivatalos intézmények küldeményeinek álcázzák. A terrorcselekményeknek ez a formája gyakorlatilag kizár minden kockázatot a végrehajtók szempontjából, ugyanakkor meglehetősen hatékonynak bizonyult.

Napjaink terrorcselekményeire az időszakos emelkedés és visszaesés jellemző, annak függvényében, hogy a világ különböző részein milyen politikai események

történnek, milyen a konkrét társadalmi-politikai helyzet. A terrorizmus új hulláma rendszerint a terrorakciók új vagy megváltozott formáival jellemezhető, ugyanakkor tevékenységi módszereik tökéletesítésére irányuló tendencia tapasztalható.

Budapest, 1977. január 19.”

ÁBTL – 4.1. – A-4146/198. A légi terrorizmus és a repülőterek biztonsága,
198. sz. Tájékoztató. 2-8.

„A légi közlekedés biztonságának helyzete

Az első légi túszedés 1930 februárjában történt, amikor egy perui repülőgépet foglaltak el politikai célokkal. Ezt 17 éves kimaradás követte, miután 1947 júniusában egy román polgári repülőgépet, amely Törökországba repült, térített el három utas. Ebben a merényletben az egyik pilótát megölték, és a következő 40 év alatt folyamatosan és állandóan veszteségek léptek fel az első eset után.

Az első támadást követően 600 gépeltérítésről számoltak be, amely több mint 650 utas és a legénység életét követelte. Ez a szám nem tartalmazza a földön elkövetett terrorista merényletek áldozatait, amikor a várakozó utasokat, barátokat és repülőtér személyzetet támadtak meg. Bár pontos összesítő számokat sohasem közöltek, az ezen belül elszenvedett veszteség legalább 200 személy.

A szakértők abban reménykedtek, hogy a légi terrorizmus tetőpontját 1968-1969. évben elérte. Valóban a következő években csökkenés mutatkozott. A légi közlekedés ellen irányuló terrorizmus 1980-ig nem növekedett. Azonban a közbeeső években jól kiképzett terrorista csoportok alakultak ki, akik fanatikusabbak és jobban felfegyverkezettek voltak, mint elődjeik. Bár a detektálásban növekedett a technológia, a terrorizmus tétlensége alatti időben a biztonság hamis érzése alakult ki. A személyzeteket leépítették és a drága új berendezést nem szerelték fel, ezért számos hatóságnak az 1980-as években is olyan eszközökkel kellett harcolnia a terrorizmus ellen, amelyek az 1960-as évek követelményeinek feleltek meg.

A nemzetközi repülés biztonsági szabványait a Nemzetközi Polgári repülési Szervezet / Interational Civil Aviation Organisation – ICAO/ szerkesztette meg, mely 1944 novemberi megalakulása óta mint az ENSZ specializált ügynöksége a repülés biztonságáról három fontos konvenciót terjesztett elő /Tokió 1963; Hága 1970; Montreal 1971/.

Az ENSZ specializált ügynöksége, a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet egy sor erőfeszítést tett, hogy tagállamait bátorítsa a szerződések általános elfogadására. Napjainkig a tagállamok csipán 59%-a ratifikálta a tokiói konvenciót, amely a gépek fedélzetén elkövetett bűncselekményekre és más tevékenységekre vonatkozik.

A repülőgépek törvénytelen elfoglalásával foglalkozó hágai konvenciót a tagállamok csupán 53%-a ratifikálta. A montreali konvenció is csupán 50%-a ratifikálta.

ICAO-ra nehezedő állandó fenyegetés mellett a kiképzésnél és a felszereléseknél specifikációt kellene végrehajtani. Ezt az aspektust az illetékes technikai, szakértői bizottságok teljes mértékben támogatják. Ezek a módszerek és berendezések jóváhagyását tudnák megadni, és minden tagállamot arra ösztönöznék, hogy ezeket alkalmazza is, ami az egyetlen út lenne, hogy az utasok számára igazi nemzetközi biztonságot érjenek el.

Ugyanakkor az ICAO mindig csak tanácsadó testület volt. Az ICAO egy átfogó Bizottsági Kézikönyvet adott ki, amelyet a számos országban nyert tapasztalatok alapján szerkesztettek meg. Ez azonban csupán információs dokumentum, és egyetlen hatóság sem köteles a gyakorlatba átvenni ezeket a szabályokat. A polgári repülés ellenőrzésének második legbefolyásosabb testülete a Nemzetközi Légiszállítási Szövetség /International Air Transport Association – IATA/. Tagjai a világ legtöbb nemzetközi közlekedési gépeit fogják össze. Hasonlóan az ICAO-hoz ezek is csak ajánlásokat adhatnak, de hatalmunk nincs ahhoz, hogy a tagokra kényszerítsék döntéseiket.

Egy további nemzetközi szervezet a Nemzetközi Polgári Repülőtér Szövetség /ICAA – International Civil Airports Association/, amelyek tagsága 400 különböző repülőtér szervezetéből tevődik össze, és az egész világon több mint 200 repülőteret reprezentál. Az ICAO-hoz hasonlóan ezek is csak ajánlásokat tehetnek.

Nemzetközi szempontból nem sok változott 1977 óta, amikor D.F. Pearce kapitány, a légi pilóták Nemzetközi Szövetségének elnöke, beszélt az ENSZ politikai bizottsága előtt.

Megállapította, hogy a tagállamok csupán 59% ratifikálta a repülés biztonságáról szóló három konvenciót. Most szerződő államok száma 43, de a százalék csak kis mértékben növekedett.

Ma arra van szükség, hogy olyan eljárásokat és berendezéseket ajánljanak, amelyeket az ICAO teljes mértékben tesztelt, és amelyeket a nemzetközi szakértők független testülete ratifikált, és amelyek meghatározzák, hogy az összes tagállam alkalmazza, mint olyan termékeket, amelyek a nemzetközi terrorizmus változó formáival szemben tényleges nemzetközi szabványokat biztosítanak.

A szabványok hiánya miatt a különböző cégek saját termékeiket kínálták fel, tehát olyan típusú berendezéseket, amelyeket, maguk alakítottak ki, és ezeket alkalmazzák nyilvánvalóan minden nemzetközi repülőtéren. Amit az egyik helyen

megfelelőnek találtak, azt a másik helyen elutasítottak, és ez azt jelenti, hogy a berendezések területén összehasonlítás egyáltalán nincs.

A szabványosítás hiánya megmutatkozik a kiképzés szintjében is, amely országról országra változik. Bizonyos országokban az utasok biztonsága, valamint a csomagellenőrzés biztosításáért a helyi vagy a nemzeti rendőrség felelős. Más országokban közvetlenül a Repülőtér Hatóság illetékes, amely vagy saját személyzetét alkalmazza, vagy magántársaságokkal köt szerződést az utasok biztonságának szavatolására. A szerződéseket éves alapon újítják meg.

A szerződést nem mindig a leghatékonyabb társaság kapja. Ezekben az években a pénzügyi korlátok általában a legalacsonyabb ajánlót fogadják el.

A múltban a légitársaságok külön biztonsági személyzetet adtak saját erőforrásokból, de hamarosan megállapították, hogy ez túl drága, és ezért felszámolták az első adódó alkalommal. Ennek az intézkedésnek a helytelensége több ízben bebizonyosodott. Ma már több repülőtér saját maga szavatolja a felszállás előtti biztonságot, így pl. a londoni Heathrow repülőtér.

1. Ellenőrző intézkedések általában

A polgári légi forgalmat a 70-es évek eleje óta az egész világon terrorista támadások fenyegetik, ezért minden légi forgalommal rendelkező nemzet szembe kerül azzal a kérdéssel, hogy hogyan léphetne fel a jelenség ellen.

A megfelelő védelmi intézkedések megtervezésének nehézsége abban állt, hogy a légi forgalom rendkívül érzékeny, másrészt minden intézkedést világszerte koordinálni kell.

A négy legfontosabb támadási mód a következő:

- a repülőgépek eltérítése,
- repülőgépek lezuhanása bombamerénylet következtében
- repülőgépek megrongálása lövések következtében, és
- a repülőterek elleni bombamerényletek.

Mindezek szükségessé tették az átfogó, kiegyensúlyozott biztonsági koncepciót.

A legfontosabb légi biztonsági intézkedések az alábbiak:

a./ Az utasok vonatkozásában

- az utasok minden részletre kiterjedő testi motozása
- kézipoggyász minden részletre kiterjedő ellenőrzése,
- annak megakadályozás, hogy az ellenőrzött utasok összekeveredjenek a nem ellenőrzött utasokkal a repülőtér nem nyilvános területein.

b./ A csomagok vonatkozásában

- a feladott útipoggyász azonosítása, amellyel azt kívánják megakadályozni, hogy utas nélküli poggyászt szállítsanak,

-
- a feladott útipoggyász átvizsgálása meghatározott, rendkívüli mértékben veszélyeztetett útvonal esetén,
 - a légi teherszállítás és légiposta területén is meghatározott biztonsági intézkedéseket rendeltek el.

A biztonsági detektáló berendezések minden formájának, bármi is legyen a hatékonysága, igazi elrettentő erejük van használatuk esetén, amely még tovább növeli funkcionális hatékonyságukat. Az elrettentés fontos tényező, és ezt mindig előnyösen kell felhasználni, de ugyan akkor értéke az eredményekben van, melyet elsősorban a kezelő személyzet munkája határoz meg; vagyis a terrorelhárításban az egyik legfontosabb szerepe a személyzetnek van.

A személyzet munkájának egyik hibalehetősége az »unalom«. Még az olyan forgalmas repülőterek, mint Heathrow, Frankfurt, Schipol, Kennedy, Atlanta és Athén, ahol a naponként átmenő utasok száma több ezret tesz ki, az ellenőrzés bizonyos idő után rutinná és hamarosan hatástalanná válik. Bár az ICAO ajánlása szerint a röntgenberendezéseket kezelő személyzetnek csak 20 percet szabad ellenőrzéssel tölteniük, de ez gyakran nem végrehajtható, elsősorban a kiképzett személyzet hiánya miatt.

A biztonsági személyzetnek gyakran hosszabb ideig kell maradniuk ezen a kimerítő szolgálati helyen, aminek az eredménye. Ezek már a koncentráció hiánya, és ennek fatális következményei lehetnek. Minden bűnüldöző szerv tisztában van az országukban használt berendezések típusával. Ezek már megszokottak, és számos alkalommal már évek óta használják. Az új berendezések drágák és a biztonsági költségvetés korlátozott. A detektálási módokat biztosító berendezések a piacon, amelyeket ma eladásra kínálnak, legtöbbször nincsenek használatban.

Az elmúlt 16 év alatt a röntgensugár technikák nemcsak a két dimenzionálási letapogatást tették lehetővé, hanem a három dimenzionálási képet is. Az első, csomagot vizsgáló röntgensugár készüléket az Egyesült Királyság területén állítottak fel. Eredetileg ezt az első röntgensugár készüléket nem a repülőtéren használták, hanem QE2 utasszállító gépen, ahol több éven keresztül nagy hatékonysággal alkalmazták.

Komoly problémaként jelentkezik a plasztikbomba és a műanyag pisztolyok kérdése, amely a jelenleg használatos berendezésekkel nem mutatható ki. Ezért új technológiákat dolgoztak ki ennek a hibalehetőségnek a felszámolására.

Jelenleg minden repülőtéren felszereltek fémdetektorokat, és számos helyen használnak kézi fémdetektorokat is, hogy ezzel segítsék a keresést, amennyiben a hordozható detektoroktól pozitív reakciót kapnának. Mindezek detektálják a fémtömegeket. Olyan szintre hangolják őket, amelyek figyelmen kívül hagyják az olyan tárgyakat, mint pl. váltópénz és kulcsok, és csak e szint

felett mutatnak eredményt. Hasonlóan a röntgengépekhez itt sincs nemzetközi szabvány és számos kitűnő gyártmány, amely ma a piacon kapható, nem készültek az ICAO szabványai szerint. A repülőtereken normális gyakorlat az, hogy a biztonsági személyzet növeli a küszöbértéket, amelynél a detektornak ismételt riasztást kell adnia. Bizonyos repülőtereken az utasoknak ki kell üríteniük a zsebeiket, és a tartalmat egy műanyag kosárba kell helyezni, amelyet azután röntgensugárral megvizsgálunk, és az utasokat megkérjük, hogy haladjanak át a fémdetektoron. Ezt azonban nem szabványrutin, és csak „vörös riadó” esetén hajtják végre. Ugyanez mondható el a kézben tartható fémdetektorokról, amelyek közül számos van a nemzetközi piacon. Mindannyit a gyártók specifikációja szerint gyártják, és nemcsak a repülőterek között, hanem az országról országra is változóak. E berendezések közül egyik sem detektálja műanyag fegyvereket, és nagyon kétes értékűek bármilyen rendszerben, különösen nemzetközi használatban a terroristák által magukkal vitt plasztik robbanóanyag detektálásában. Egy amerikai terroristaelhárító szakértő egy nem régen elhangzott rádióinterjúban megállapította, hogy véleménye szerint a használt berendezések és technikák, amelyeket a világ repülőterein e fegyverek és robbanóanyagok detektálására használnak, reménytelenül elavultak. A 60-as évek technológiáját használták a 80-as években is. Eddig az időpontig a megváltoztatott fegyvereket és robbanóanyagokat még mindig a repülőgépekbe csempészik.

Összefoglalva tehát a légitökölekedés biztonságának leglényegesebb feltétele a repülőgép, a csomagok alapos ellenőrzése, és az utasok átvizsgálása még a gép indulása előtt a repülőtéren.”

Fogalomtár

*„**adattár**: valamely tárgykörre vonatkozó, ellenőrzött és rendszerezett anyagok, adatok gyűjteménye. — Központi és helyi adattárak biztosítják az adatszolgáltatást.*

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kéziszótár. BM Könyvkiadó.1980. 8.

*„**akció** (lat.): cselekvés, tevékenység, működés, művelet, történés, folyamat. - Egy meghatározott állambiztonsági feladat elérésére egy vagy több titkos nyomozati (operatív) eszköz egyidejűleg történő igénybevétele. - Akciórádiusz (lat.): hatósugár, a végrehajtásra kerülő akció földrajzi terjedelme. - Lásd: titkos operáció.”*

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kéziszótár. BM Könyvkiadó.1980. 10.

*„**állambiztonság**: az állam biztonsága olyan - a külső és a belső körülmények által determinált - állapot, amelyben az adott állam zavaroktól mentesen, a teljes szuverenitás alapján gyakorolhatja funkcióit.”*

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kéziszótár. BM Könyvkiadó.1980. 5.

*„**állambiztonsági munka**: a Magyar Népköztársaság állami, társadalmi, gazdasági rendjének megdöntésére, aláásására, gyengítésére törő külföldi ellenséges szervek és a velük kapcsolatot tartó belső ellenséges csoportok és személyek felderítése, tevékenységük megelőzése, megszakítása. - A titkos és nyílt nyomozati intézkedések tervszerűen összehangolt és célratörő végrehajtásából, a nyert adatok és információk ellenőrzéséből, értékeléséből, valamint azok felhasználásból (realizálásából) álló folyamat.”*

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kéziszótár. BM Könyvkiadó.1980. 5.

*„**állambiztonsági szolgálat**: a felszabadulás után az Ideiglenes Nemzeti Kormány a 13/1945. számú rendeletével hozta létre a demokratikus rendőrséget. Ennek keretében alakultak meg a politikai rendészeti osztályok az ellenséggel vívott harcra. 1949-53 között a Minisztertanács mellett működő Államvédelmi Hatóságként tevékenykedett. 1953-56*

között az egységes Belügyminisztérium részeként szerveződött át. Az 1956. évi ellenforradalmi események után rövid ideig a Politikai Nyomozó Főosztály szervezésében vett részt az ellenforradalom leverésében. 1957 óta a Belügyminisztérium integrált részeként - mint állambiztonsági szolgálat - teljesíti feladatát."

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kézisztár. BM Könyvkiadó.1980. 5.

*„**bizalmas nyomozás**: a bűncselekményre utaló tevékenység vagy mulasztás bizonyítására, illetve cáfolására alkalmas adatok megszerzésével biztosítja: a bűncselekmény megelőzését, akadályozását, korlátozását, operatív megszakítását, a büntető eljárás kezdeményezését, vagy - kizáró okok esetén - a bizalmas nyomozás megszüntetését. — Követelményei: törvényesség, hatékonyság, célirányosság, konspiráció, koordináció, tárgyilagosság, tervszerűség."*

ÁBTL – 4.1. – A-3036, Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kézisztár. BM Könyvkiadó.1980. 27.

*"**elemzés**: az állambiztonsági szempontból fontos információ(k) logikai absztrakció útján elemeire való felbontása meghatározó okok felkutatása érdekében. Az elemek önmagukban és összefüggéseikben történő vizsgálata abból a célból, hogy feltáruljanak az ellenséges tevékenység, a káros tendencia kialakulásában szerepet játszó lényeges tényezők.—Elegendő mennyiségű és ellenőrzött információn (információkon) kell alapulnia."*

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kézisztár. BM Könyvkiadó.1980. 48.

*"**értékelés**: az ellenségről megszerzett tényadatok és saját helyzetünk folyamatos, kritikus viszonyítása a logikaszabályai szerint. — Módszerei: analízis-szintézis; indukció; összehasonlítás és ellenőrzés."*

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kézisztár. BM Könyvkiadó.1980. 55.

*„**előzetes ellenőrzés**: a bűncselekményre utaló elsődleges információk, jelzések adatpontosító, -kiegészítő munkafolyamata. — Célja az információ valószínűsítése."*

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kézisztár. BM Könyvkiadó.1980. 52.

*„**hálózat**: az állambiztonsági szervek titkos segítőtársainak összessége. Fő eszköz, amelynek tagjai az állambiztonsági szervek vezetésével és irányításával a szervezetszerű titkos együttműködés keretében vesznek részt a Magyar Népköztársaság védelmének erősítéséhez szükséges információk megszerzésében, a titkos operatív intézkedések végrehajtásában, a külső és a belső ellenség aknamunkájának felderítésében, megelőzésében és megszakításában. — Tagjait az állambiztonsági szervekhez fűződő munkakapcsolatuk alapján minősítjük.”*

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kéziszótár. BM Könyvkiadó.1980. 34.

*„**hidegháború**: az imperialista hatalmak által fegyverkezési versennyel, háborús uszítással szított tartós háborúsfeszültség. Az antifasiszta koalíció szétesése után Churchill fultoni beszédével (1946) vette kezdetét.”*

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kéziszótár. BM Könyvkiadó.1980. 81.

*„**hírszerzés**: már felderített (tényleges vagy potenciális) ellenségről híryananyagok, információk tervszerű gyűjtése a titkos nyomozati (operatív) eszközökkel és módszerekkel - a politikai, a katonai, a gazdasági, a tudományos-műszaki, a kulturális, az operatív stb. igények alapján. - A komplex tevékenységbe beletartozik az apparátus, amely ezt végzi, továbbá összegezi, rendszerezi, ellenőrzi, értékeli, és a meghatározott szervek rendelkezésére bocsátja az így keletkezett anyagokat.”*

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kéziszótár. BM Könyvkiadó.1980. 83.

HMT: „Hálózati kategória: titkos munkatárs. (Hálózati kategória)”

A 22/1978. BM számú parancsban elrendelt napi operatív információ jelentések kódjelei. BM III Főcsoportfőnökség Operatív koordináló, ellenőrző és Titkársági osztálya. 45-165/11/1978. 1.

*„**operatív munka**: a Magyar Népköztársaság Belügyminisztériuma állambiztonsági szolgálatának a meghatározott erőkkel, eszközökkel és módszerekkel folytatott harca az ellenséggel és a negatív tendenciákkal szemben. — A konkrét cél eléréseért végzett konspirált tevékenység. Nem spontánul megy végbe, hanem aktív, céltudatos, közvetlen beavatkozással, a titkos nyomozati (operatív) eszközök és módszerek*

álcazott felhasználása útján. A beavatkozás kezdeményező és irányított jellegű.”

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kéziszótár. BM Könyvkiadó.1980. 145.

„operatív tiszt: az állambiztonsági szervek olyan hivatásos állományú beosztottja, aki alkalmas a hálózati munkaszervezésére.”

ÁBTL – 4.1. – A-3036, Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kéziszótár. BM Könyvkiadó.1980. 147.

„rezidentúra (lat.): állambiztonsági tisztekből vagy a hálózat tagjaiból álló, meghatározott állambiztonsági - operatív - feladatok ellátására felkészített, konspirált szervezeti forma. Vezetője a rezidens. - Jellege szerint lehet: belföldi, külföldi, legális és illegális. - Funkcióját tekintve lehet: fő-, irány-, cél- és kiegészítő.”

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kéziszótár. BM Könyvkiadó.1980. 165.

„szűrés-kutatás: „a differenciált operatív felderítés rendszere, amely komplex módon alkalmazza (felhasználja) az operatív erőket, eszközöket és módszereket abból a célból, hogy a legális nemzetközi érintkezési felületeken kiválassza az állambiztonsági szempontból figyelemreméltó személyeket és jelenségeket”

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kéziszótár. BM Könyvkiadó.1980. 180.

„tiltó névjegyzék: azon személyek adatainak összesítője, akiket a Magyar Népköztársaság területéről valamilyen ok miatt kiutasítottak, vagy akiknek a belépése az ország területére ellenséges, bűnöző magatartásuk miatt nem kívánatos”.

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kéziszótár. BM Könyvkiadó.1980. 186.

„ügyrend: egy meghatározott állambiztonsági szerv működésének kereteit, funkcionális tevékenységét, alkalmazható eszközeit és módszereit, szervezeti felépítését tartalmazó okmány.”

ÁBTL – 4.1. – A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági értelmező kéziszótár. BM Könyvkiadó.1980. 194.

Irodalomjegyzék

1. A Belügyminisztérium III/II. Csoportfőnökség Ügyrendje. 38-28/5/1972. Belügyminisztérium III/II. Csoportfőnökség, 1972. június 1. <http://docplayer.hu/216226-A-belugyminiszterium-iii-ii-csoportfonokseg-ugyrendje.html>.
2. A Magyar Népköztársaság Belügyminiszter - helyettesének 1/1978. számú Elvi Állásfoglalása - az állambiztonsági szervek állam elleni és politikai jellegű bűncselekmények megelőzését szolgáló operatív tevékenységének értelmezésére és gyakorlatára. 1/1978. (VII.7.). 10-33/1/1978. Belügyminiszter-helyettes. 1978. július 7. https://abparancsok.hu/sites/default/files/parancsok/10_33_1_1978.pdf.
3. A Magyar Népköztársaság Belügyminiszter - helyettesének 22/1978. számú Intézkedése - az állambiztonsági tájékoztató rendszer továbbfejlesztéséről szóló 22/1978. számú miniszteri parancs végrehajtására. 22/1978. (XI.2.), 10-27/22/1978. Belügyminiszter-helyettes. 1978. november 2. https://abparancsok.hu/sites/default/files/parancsok/10_27_22_1978.pdf.
4. ÁBTL – 3.2.5. – O-8-003/5. „Piramis” fedőnevű dosszié.
5. ÁBTL – 4. 2. – 10-21/5/1972. A Magyar Népköztársaság belügyminiszterének 005. számú Parancsa - Az állambiztonsági szervek hálózati munkájának alapelveit tartalmazó szabályzat kiadása, 10-21/5/1972. Belügyminiszter. 1972. április 5. https://abparancsok.hu/sites/default/files/parancsok/10-21_5_1972.pdf.
6. ÁBTL – 4.1. – A-3017/41. Koi László – Molnár Ferenc: A nemzetközi terrorizmus, a terrorcselekmények megelőzése, elhárítása.
7. ÁBTL – 4.1. – A-3037. Kiegészítések és változtatások az Állambiztonsági értelmező kéziszótárhoz.
8. ÁBTL – 4.1. – A-3938. A terrorizmusról.
9. ÁBTL – 4.1. – A-4146/126. A nemzetközi és nemzeti terrorizmus, valamint el-hárításuk stratégiája és taktikája.
10. ÁBTL – 4.2 – 10 - 22/1/1990. A Belügyminiszter 1/1990. BM parancsa a megyei rendőr-főkapitányságok terror és terror jellegű bűncselekményeket felszámoló csoportjai létrehozásáról. Belügyminiszter. 1990. január 4. https://www.abparancsok.hu/sites/default/files/parancsok/10_22_1_1990.pdf.

-
11. ÁBTL – 4.2. – 10 - 22/26/1979. 26/1979. (XI.12.). A Magyar Népköztársaság Belügyminiszterének 26/1979. számú Parancsa - a BM III. (Állambiztonsági) Főcsoportfőnökség Ügyrendjének kiadásáról. Belügyminiszter. 1979. november.
12. https://abparancsok.hu/sites/default/files/parancsok/10_22_26_1979.pdf.
 12. ÁBTL–4.2.–10-22/28/1982. A Magyar Népköztársaság Belügyminiszterének 28/1982. számú parancsa a terrorcselekmények megelőzésével, felderítésével, elhárításával kapcsolatos feladatokról. Belügyminiszter. 1982. szeptember 6.
https://abparancsok.hu/sites/default/files/parancsok/10_22_28_1982.pdf.
 13. ÁBTL – 4.1.– A-4146/25. A nemzetközi és a transznacionális terrorizmus. In A nemzetközi és a transznacionális terrorizmus. Budapest: Belügyminisztérium Miniszteri Műszaki Szaktanácsadó és Belügyminisztérium Műszaki Információs és Dokumentációs Alosztály. 1978.
 14. ÁBTL –4.1. –A-3008/54. 61-15-1/83. Tájékoztató. In Tájékoztató. Budapest. Belügyminisztérium III/IV. Csoportfőnökség. 1983.
 15. ÁBTL – 4.1. – A-4146/152. 133-140-10/6/1985. Tények és adatok a terrorszervezetekről és tevékenységükről. In Tények és adatok a terrorszervezetekről és tevékenységükről. Budapest. Belügyminisztérium Sajtóosztály. 1985.
 16. ÁBTL – 1. 11. 5. – 13-1301-2/75. Emlékeztető az 1975. november 27-i III/II. Csoportfőnökség Vezetői Értekezletéről. BM III/II. Csoportfőnökség. 1975. november 28.
 17. ÁBTL – 2.7.1. – NOIJ III/I-169-171/12. 1988. 08.30. 1988. augusztus 30.
 18. ÁBTL – 2.7.1. – NOIJ III/II-244. 1985. 12.27.
 19. ÁBTL– 2 .7.1.–NOIJ III/I-49-53/10. 1989.03.16.
 20. ÁBTL – 3.1.5. – O-19303. „Nehéz” fedőnevű bizalmas nyomozás.
 21. ÁBTL – 3.2.5. – O-8-689/1. „KADRA” – Magyar vonatkozású terrorista cselekmények. Átirat III/I. Csoportfőnöktől a III. Főcsoportfőnöknek. 67/52-32/18/78. III/I. Csoportfőnökség. 1978. november 27.
 22. ÁBTL– 4.2.–10-21/10/1973. 0010/1973. (VI.30.). A Magyar Népköztársaság Belügyminiszterének 0010. számú Parancsa - Az állambiztonsági szervek előzetes ellenőrző és bizalmas nyomozó munkájának szabályozása. Belügyminiszter. 1973.
-

június 30.
https://abparancsok.hu/sites/default/files/parancsok/10_21_10_1973.pdf.

23. ÁBTL – 4.1. – A - 3168/3. Bajor Keresztély, Gergely Attila, Deák János, Fodróczy József, Horváth Gábor, Ambrus Sándor, Szili László, és Fekete László. Állambiztonsági ismeretek - Elhárítási ismeretek. Budapest. BM Könyvkiadó. 1988.

24. ÁBTL – 4.1. A-3036. Gergely Attila: Állambiztonsági Értelmező Kéziszótár. Budapest. BM Könyvkiadó. 1980.

25. ÁBTL – 4.1. – A-3958. A terrorcselekmények megelőzésének, felderítésének és elhárításának feladatai. Ideiglenes jegyzet. Rendőrtiszti Főiskola, 1984.

26. ÁBTL – 4.1. – A-3168/1. Rajnai Sándor, Havasi László, Deák Zsigmond, Steer Lajos, Bajor Keresztély, Knéz András, Szántó Béla, Ürögdi István, Szili László, és Surányi Ferenc: Állambiztonsági ismeretek - Elhárítási ismeretek. Szerkesztette Bajor Keresztély. Budapest. BM Könyvkiadó. 1984.

27. ÁBTL – 4.1. – A-2019. Az állambiztonsági szervek feladatai a nemzetközi terrorizmus elleni harcban. Nemzetközi tanácskozás jegyzőkönyve. Prága. 1979. április 3-5.

28. ÁBTL – 4.1. – A-44146/198. A légi terrorizmus és a repülőterek biztonsága. Tájékoztató.

29. ÁBTL – 4.1. – A-3981. 15-84/1988. Gergely Attila: Terrorizmus, politikai banditizmus, terrorcselekmények – Ideiglenes jegyzet. RTF ÁB Tanszék. 1988.